LEXICON RHETORICUM CANTABRIGIENSE.

RECENSUIT ET ANNOTATIONIBUS INSTRUXIT

E. O. HOUTSMA,
PHIL. THEOR. ET LITT. DOCTOR.

LUGDUNI-BATAVORUM,
S. C. VAN DOESBURGH.
MDCCCLXX.

LEXICON RHETORICUM
CANTABRIGIENSE.

LEXICON RHETORICUM CANTABRIGIENSE.

RECENSUIT ET ANNOTATIONIBUS INSTRUXIT

E. O. HOUTSMA,

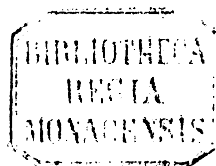
PHIL. THEOR. ET LITT. DOCTOR.

LUGDUNI-BATAVORUM,

S. C. VAN DOESBURGH.

MDCCCLXX.

EX TYPOGRAPHEO J. C. DRABBE.

PRAEFATIO.

Lexicon Rhetoricum quod vulgo dicitur Cantabrigiense primum prodiit 1822, subiectum Photii lexico a Dobraeo eo anno Cantabrigiae edito, qui liber 1823 Lipsiae repetitus est. In praefatione ad Photium haec monuit editor de lexico nostro: „Adieci fragmentum lexici rhetorici, optimae quidem notae, „sed misere foedatum et cum nullius momenti glossis permix„tum. Ascripsit alia manus marginibus Harpocrationis, Bibl. „Publ. Cantab. Dd. 4. 63. Accessiones ineditas ad Harpocra„tionem e Bibl. Reg. Cant. vocat Taylorus ad Oratores, operis „scilicet nondum contracti particulas ratus. In eadem sen„tentia fuisse Porsonum e Burneio, ni fallor, audivi. Scribae „manus, etsi non inelegans, compendiis plena est, quae flaves„cente atramento vereor ne subinde me eluserint, quamvis „chartas meas summa cum cura bis ad codicem exegerim. „Ipse autem vides, me omnia, bona, mala, sana, corrupta, „sine mutatione hic sistere voluisse." Recte Meierus in praefatione suae editionis (de qua mox dicam) pag. IV dicit: „falsos „esse Taylorum et Porsonum, neque id fragmentum integriori

„et ampliori Harpocrationi depromptum, sed generis plane ab „Harpocratineo lexico diversi esse." Decimo anno post idem lexicon separatim editum est Cantabrigiae, hoc titulo: Lexicon rhetoricum Cantabrigiense e margine ms. Harpocrationis bibl. publ. Cantab. Dd. 4. 63 exscripsit eo consilio ut ederetur P. P. Dobree. Cantabrigiae M.DCCC.XXXIV. Cui editioni annotationes nonnullae accesserunt e schedis Dobraei ab Scholefieldio curatae. Hunc libellum rarissimum paucis philologis credo innotuisse: ego eius notitiam debeo G. Dindorfio, qui in praefatione ad Harpocrationem p. X et XI pauca de eo annotavit. Frustra vero in tabernis exemplum quaeritur. Ex editione Nauckii (de qua vide infra) qui in notas Dobraei emendationes retulit, apparet plerumque eas esse tales, quales a viro acuto summoque critico exspectes. Multos locos egregie emendavit. Tertiam editionem curavit 1844 Dr. M. H. E. Meier in Indice Scholarum in Universitate litteraria Fridericiana Halensi etc. — per aestatem anni 1844 — habendarum, ubi inest, „fragmentum lexici rhetorici emendatius editum et adnotatione illustratum. Dindorfius l. c. eodem dicit anno (quo Dobraei altera editio prodiit) Halis Saxonum ab M. H. E. Meiero lexicon esse editum, quod manifesto falsum est. Neque haec editio in nostra quidem patria venalis est. Tandem aliquando nactus sum exemplum detritum, cuius dimidia pars casu quodam perierat. Ignota erat Meiero altera Dobraei editio, quod ipse in praefatione p. III monuit hisce verbis: „Neque „nobis in hoc emendandi periculo faciendo aliud ad manus „erat subsidium quam tum Cantabrigiense tum Lipsiense exem„plum." Non pauca Meierus docte illustravit et recte emendavit, sed in universum Dobraeus tulit palmam. In re critica saepe non satis caute versatus esse mihi videtur, cuius rei plura poteram afferre exempla, sed aptior iis locus est in annotationibus, ubi saepius Meieri coniecturae commemoratae sunt

et lector potest iudicare utrum rectum annon meum de eius editione iudicium fuerit. Sed de his satis, quod in praefatione p. III dicit Meierus: „visum est typis describendum tradere „fragmentum quoddam lexici rhetorici curis nostris emendatum, „ut adolescentes, quorum studia acuere et incendere deberemus, „haberent in iis, quae aut plane relicta a nobis essent, aut „nobis minus feliciter cessissent, in quas suas ipsorum vires „experirentur," hoc in me dictum puto. Quartum lexicon hocce 1867 Augustus Nauckius Petropoli edidit, vel potius abdidit, quum id subiecerit lexico Vindobonensi inter alia opuscula. Paene me fugerat haec editio, praesertim quum editor nullam nominatim illius libelli mentionem fecerit in titulo, videlicet: Lexicon Vindobonense — accedit Appendix duas Photii homilias et alia opuscula complectens. In Bibliotheca Academica quaerens, si qui forte liber ad meam dissertationem pertineret, incidi in Lexicon Vindobonense propter Photii nomen in titulo commemoratum. Eram in eo ut librum deponerem, nam Photii homilias non multum curabam, sed aperiens librum repperi in fine Lexicon Rhetoricum Cantabrigiense. In Prooemio p. XLIII hanc maxime causam, cur recognoscendum opusculum duceret ait fuisse Nauckius, quod uti sibi licuerit altera editione Dobraei, quam H. Sauppii humanitati acceptam retulit.

Emendationes nonnullas ei indicavit Carolus Lugebil, pauca quaedam ipse corrigere tentavit. Fuit autem mihi permagni pretii Nauckii editio, quum apud eum emendationes Dobraei, aliunde mihi non cognitas, et Meieri, inde a. v. ἐπιγραφέας, quibus meum exemplum carebat, invenerim. In parte priore, ubi Meieri editionem conferre poteram, vidi Nauckium fideliter et accurate sat superque retulisse ea, quae nostra scire intererat, unde etiam in parte posteriore libenter ei credidi.

Nunc pauca disseram de ratione et consilio editionis meae. Licet ego iam quintus sim editor, miro tamen casu factum est

ut adhuc editio commoda, quo cuivis uti liceret, desideraretur. Prima enim Dobraei editio nil est nisi apographon codicis, altera eiusdem Meierique frustra in tabernis quaeruntur. Nauckius suam in librum magnae molis abdidit. Erant dein nonnulla, quae ipse primus reperisse aut emendasse mihi videbar. Carebant priores editiones elaborata defensione emendationum, unde factum est ut nonnullas emendationes, iam a Dobraeo repertas, quamvis certissimas, in textum recipere non ausus sit editor novissimus. Postremo nulli ex editoribus licuit uti iis, quae M. E. Miller in Oriente reperit et anno 1868 Parisiis publici iuris fecit in, Mélanges de littérature Grecque. Reperit enim Millerus inter alia opuscula fragmentum Κλαυδίου Κασίλωνος, quod inscribitur *ἐκ τῶν Κλαυδίου Κασίλωνος παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥήτορσι ζητουμένων*: continet quatuor glossas, videlicet *ὀροσάγγης*, *ὀργάς*, *ὀστρακισμοῦ τρόπος* et *πενέσται*, quae fere ad verbum consentiunt cum iis, quae apud nostrum leguntur. Ascribam ipsa verba Milleri, quae leguntur pag. 385. Opuscules divers. — „Le premier est intitulé: *ἐκ τῶν Κλαυ-„δίου Κασίλωνος παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥήτορσι ζητουμένων*. Cet „écrivain est tout à fait inconnu, il n'existe même pas d'exem-„ple du nom Casilon, qui paraît avoir une physionomie romaine. „Quant à son ouvrage, dont on a ici quelques courts extraits, „il n'est cité nulle part. Ces extraits, qui donnent, avec des „citations d'auteurs anciens, l'explication de certains mots tels „que *ὀροσάγγης*, etc. se trouvent reproduits intégralement et „textuellement dans un lexique anonyme publié à la suite de „celui de Photius et à propos duquel l'éditeur s'exprime ainsi: „Adieci fragmentum etc. — permixtum. D'où l'on peut con-„clure, je pense, que ce dernier fragment est un grand extrait „de l'ouvrage de Claude Casilon. C'est toujours là un résultat „précieux pour l'histoire littéraire. Les leçons fournies par „notre manuscrit sont presque toujours les bonnes." Recte,

quantum scio, monuit Millerus nomen Claudii Casilonis nusquam alibi occurrere. Quod vero dicit „d'où l'on peut con„clure, je pense, que ce dernier fragment i. e. lexicon nostrum, „est un grand extrait de l'ouvrage de Claude Casilon," id neutiquam ei possum concedere. De scriptore lexici nostri haec mea est sententia. Excerptum est e pluribus aliis lexicis, inter quae fuit lexicon Claudii Casilonis, quod inscribitur *τὰ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥήτορσι ζητούμενα*. Conabor defendere quod posui. Legitur in codice Cantabrigiensi v. *Πενέσται, οἷοίπερ ἦσαν παρὰ Λακεδαιμονίοις οἱ Εἵλωτες, τοιοῦτοι παρὰ Θετταλοῖς οἱ Πενέσται· εἰσὶ δὲ οἱ ἐν τοῖς ὅπλοις ἑαλωκότες, καὶ διὰ τοῦτο δουλεύειν βεβιασμένοι ταῖς κεκρατηκυίαις πρυτανείαις.* Dein agitur de vocibus *Πινάκιον* et *Προβολή*, tum legitur *Πρόσοδός τις εἶναι φαίνεται, ἣν οἱ δικαζόμενοι κατέβαλλον κατὰ τὸ τίμημα τῆς δίκης.* Demonstravi in annotatione ad voc. *Πενέσται* (ubi conf.) pro *ταῖς κεκρατηκυίαις πρυτανείαις* in fine legendum esse *τοῖς κεκρατηκόσιν* ut recte apud Millerum legitur, dein *πρυτανεῖα* esse praemittendum verbis *πρόσοδός τις εἶναι φαίνεται* etc. Quae corruptela nullo alio modo potest explicari, nisi quod post glossam *Πενέσται* in aliquo lexico, quo usus est noster, sequebatur glossa *πρυτανεῖα*, hoc modo: *Πενέσται, οἷοίπερ ἦσαν* etc. — *τοῖς κεκρατηκόσιν. Πρυτανεῖα πρόσοδός τις εἶναι φαίνεται* etc. Quum et voc. *πρόσοδος* inciperet a littera *π*, male epitomator *πρυτανεῖα* cum duobus vocabulis, quae praecedunt, concoquit in *ταῖς κεκρατηκυίαις πρυτανείαις*. Postquam ex illo lexico transcripsit ea, quae ad *Πενέσται* pertinebant, ex alio quodam excerpsit glossas *πινάκιον* et *προβολή*, ut series literarum postulabat, dein ad primum lexicon reversus scripsit *Πρόσοδός τις εἶναι φαίνεται* etc. Duae igitur glossae *Πενέσται* et *πρυτανεῖα* ex eodem lexico excerptae sunt: prima, ut e Milleri fragmento perspicitur, est Claudii Casilonis, ergo et altera. Simul vides fieri non posse ut totum

lexicon nostrum excerptum sit e lexico Claudii Casilonis: hoc tantummodo constat epitomatorem lexici nostri praeter alios libros usum esse lexico Claudii Casilonis: quibus in glossis id fecerit, nescimus, praeterquam in quinque: *ὁροσάγγης*, *ὀργάς*, *ὀστρακισμοῦ τρόπος*, *Πενέσται* et *πρυτανεῖα*. Quod ad lexicon Claudii Casilonis attinet, non ita magnum id fuisse suspicor: si enim multas glossas esset complexum, non video qui explices, omnem eius memoriam interiisse. Sedulo lectiones variantes, quae apud Millerum leguntur, annotavi et litera M. significavi. Hinc perspiciet lector codicem Cantabrigiensem multo gravius esse corruptum quam eum, unde Millerus fragmentum Claudii Casilonis transscripsit. Videbit esse vitia ambobus communia, veluti quod in utroque v. *ὀστρακισμοῦ τρόπος* pro *Γεραιστοῦ* absurda lectio *πέρα τοῦ* invenitur. Habet Milleri fragmentum nonnulla vitia, sibi propria, sed sunt leviora. In universum ad verbum conspirant: maxime discrepans lectio invenitur v. *Πενέσται*, ubi noster *ἐν τοῖς ὅπλοις*, Milleri fragmentum *ἐν τοῖς πολέμοις* exhibet. Quam normam is, qui hoc lexicon conflavit, secutus sit in elegendis glossis non perspicio. Maior pars pertinet ad ius, sed et alia vocabula occurrunt v. c. ex Homero (*ἀγών*); e Platone (*ἀγνώμονες*, *ἄγροικος*); ex Euripide (*ἔκκλητος*); ex Aristophane (*ἐπιθαυμάζειν*) etc. Saepenumero duas vel plures glossas in unum coniunxit, cuius rei memorabile vide exemplum v. *διαδικασία*. Multae glossae nil quidquam novi nos docent, quum idem in alio lexico aut in scholiis ad scriptorem quemdam legatur. Saepe tam sunt exiles, ut nil habeas quod iis facias. Verum supersunt aliae, quae aut apud nostrum tantummodo reperiuntur, aut nusquam tam diserte explicantur, quales sunt: *μὴ οὖσα δίκη*, *ὀστρακισμοῦ τρόπος* etc. Literarum series, quod attinet ad literam initialem, per totum fragmentum servatur, nisi quod post *βιαίων δίκη* sequuntur *διαδικασία*, *γραφή*, *δεκάζειν* etc. Saepe e bonis fontibus haus-

tae sunt glossae: plus semel citatur Aristoteles ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ, libro, quo aegre caremus. Alius fons fuerunt scriptores τῶν Ἀτθίδων, et inter eos imprimis Φιλόχορος, tum Ἀνδροτίων. Usus est libris Δημητρίου τοῦ Φαληρέως et Θεοφράστου περὶ νόμων. Adhibita sunt Κρατέρου ψηφίσματα v. εἰσαγγελία. Nusquam, quantum scio, toties pro mole libri citatur Caecilius Calactinus. Novissimus scriptor ex iis, quos citat, est Irenaeus, sive Minucius Pacatus in commentario in Herodotum. Augusti fere aequalis Irenaeus fuisse videtur. Emendationes, de quarum veritate dubitari non posse videbatur, aut quae valde verisimiles erant, in textum recepi. Codicis Cantabrigiensis lectiones in notas retuli, addita litera C. ubi hoc requiri videbatur. Recurrunt et in hac appendice vitia, quae fere omnibus codicibus communia sunt, ut v. c. et noster literas ι, ει et η confundat, quod passim fieri solet. Sic pro ἀποτίνειν scripsit ἀποτείνειν, pro εἰσαγγελία, ἰσαγγελία, pro παράστασις, περιστάσεις, pro διαψήφισις, διαψήφησις, pro Νύμφις, Νύμφης, pro Καικίλιος, Κεκήλιος. In terminationibus vocabulorum saepe peccatum est: interciderunt plura vocabula, imprimis ἐστί et εἰσί, articulus, praepositiones nonnunquam. In glossis ἴσαι αἱ ψῆφοι etc. et προβολὴ prava interpunctio sensum pessumdedit. Pro veteribus inusitatisque vocabulis irrepserunt alia, grammaticis magis trita, v. c. pro κακηγορία, κατηγορία; pro ἐπισκοτεῖν, ἐπισκοπεῖν, pro ἐδεκάζοντο, ἐδίκαζον, pro Ἀχαιοί, ἀρχαῖοι, pro βόλος, ὀβολός, etc. Confusae sunt praepositiones παρά, περί et πρός: vide v. ξενίας γραφή, παρεγράψαντο et ἐπώνυμος ἄρχων: tum ἀπό et ὑπό, quum pro ὑπωμοσία legatur ἀπωμοσία. Iota subscriptum nusquam additur. Quod attinet ad eas emendationes, quas fecerunt editores ante me, nomen adscribam in iis, quae non primo obtutu ab unoquoque excogitari potuerunt. Fieri potest ut me inscio emendatio, quam primus mihi vide-

bar reperisse, ab alio sit occupata: quod si forte acciderit, nolo quisquam putet, quod me indignum est. Supersunt nonnulli loci corrupti v. c. in voc. *εἰσαγγελία*, *ἕνη καὶ νέα* et *κυρία ἐκκλησία*, quos frustra emendare conatus feliciori relinquo.

LEXICON RHETORICUM CANTABRIGIENSE.

Ἀγωγεύς, ὁ ἐνάγων τὴν δίκην, ὁ διώκων· καὶ ὁ λῶρος ᾧ ἄγονται οἱ ἵπποι.

Ἀγραφίου δίκη, κατὰ τοῦ τὸν ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ μὴ ἐγγράψαντος καὶ τὸν τὸ ῥητὸν ἀποδόντα οἷς ὤφειλεν.

Ἀντίδοσις, ὅταν τις προκληθεὶς εἰς λειτουργίαν ἀποφαίνῃ ἕτερον εὐπορώτερον ἑαυτοῦ καὶ προκαλῆται αὐτὸν λειτουργεῖν ἢ δόντα μὲν τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ, λαβόντα δὲ τὴν ἐκείνου ἀπηλλάχθαι.

Ἀγωνία, φόβος πτώσεως ἢ ἥττης, ἐπὶ τοῦ εἰς ἀγῶνα μέλλοντος ἀπιέναι, καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ ἁπλοῦ φόβου· Ξενοφῶν δὲ τὸ ἀγωνία ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, ὡς ἐν τῷ ἀγῶνι ὁ φόβος.

Ἀγωνοθέτης, ὁ ἐν τοῖς σκηνικοῖς· ἀθλοθέτης, ὁ ἐν τοῖς γυμνικοῖς.

Ἄγαυρος καὶ ἀγαυρός, ὁ κομψός· τινὲς δὲ ὁ κακός. ὑπὸ δὲ Ἰώνων ὁ ἄπορος, ὑπὸ δὲ Ἀττικῶν ὁ τρυφερός.

---

1. λῶρος ἐνάγονται οἱ ἱππεῖς. 5. ἀντιδόσεως. 6. ἑαυτοῦ· προκαλει.... αὐτὸν. .ειτουργεῖν. 7. α.....λάχθαι. 16. ὑπὸ Ἀττικῶν. Verba ὑπὸ δὲ Ἰώνων.... τρυφερὸς in codice annexa sunt glossae sequenti.

Ἀγήνωρ, ὁ ἀνδρεῖος καὶ ὁ ἄγαν ὑβριστικός.

Ἀγύρτης, ὁ ἀλαζὼν καὶ εἶδος βόλου.

Ἁβροχίτων, ὁ τρυφερὰ φορῶν· ἁβροείμων ὁ λαμπροφόρος.

Ἀγὼν σημαίνει πέντε, τὸν τόπον· „καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα"· τὸ πλῆθος, ὡς τὸ „λῦτο δ' ἀγών"· τὸ ἄθροισμα, ὡς τὸ „Ἥρη μὲν μετ' ἀγῶνα νεῶν", καὶ τὸν ἆθλον, καὶ τὸν ναόν, ὡς τὸ „θεῖον δύσονται ἀγῶνα", καὶ ἡ πρὸς τοὺς ἀγῶνας ἄσκησις.

Ἀγνώμονες, οἱ ἀχάριστοι· παρὰ δὲ Πλάτωνι οἱ ἀμαθεῖς.

Ἀγυιά, ἡ ἄμφοδος, ἡ κοινῶς ῥύμη.

Ἄγροικος, ὁ ἀμαθής· ἀγροῖκος, ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ αὐλιζόμενος· Πλάτων δὲ τὸ ἐναντίον τούτου, καὶ ἀγροιώτης, ὁ γεωργικὸς λαός.

Ἀγχιστεῖς, οἱ ἀπ' ἀδελφῶν καὶ ἀνεψιῶν καὶ θείων κατὰ πατέρα καὶ μητέρα ἐγγυτάτω τοῦ τελευτήσαντος· οἱ δὲ ἔξω τούτων συγγενεῖς μόνον· οἱ δὲ κατ' ἐπιγαμίαν ζευχθέντες τοῖς οἴκοις οἰκεῖοι λέγονται.

Ἀγορά, ἡ ἐκκλησία καὶ ἡ συνάθροισις, ὅθεν Νέστωρ ἀγορητής. ἀγορὰς Ὑπερείδης καὶ τὰς συνόδους· „οὗτοι πολλάκις ἀγορὰς ποιοῦνται". καὶ ἀγοραία δίκη, ἡ δικαιολογία.

Ἀγωγή, ἡ ἀναστροφὴ καὶ ὁ τρόπος καὶ τὸ βάρος ἢ ἡ κομιδὴ καὶ ἡ διὰ τῶν ἠθῶν τοῦ τρόπου κατακόσμησις.

Ἀλογίου δίκη, ὅταν τινὲς λαβόντες χρήματα εἰς ἀναλώματα δημόσια μὴ ὦσιν τοὺς λόγους ἀνενηνοχότες τοῖς δικασταῖς.

---

2. Ἀγήρτης. ὀβολοῦ. 7. θεῶν· καὶ τὸ ἄθλον. 14. ὑπό. κατὰ πρα καὶ πρα. 17. Ad Harpocr. v. Ἀδοκίμαστος, tum codicis scriba tum hic noster addunt, δοκιμασθεὶς καὶ (alter γὰρ) ἀντὶ τοῦ κριθεὶς καὶ βεβαιωθείς. 18. ὅθεν C. ὡς. 19. ὑπερί (δ supra). 22. C. omittit διὰ. 22. Ad Harpocr. v. Ἀδύνατοι, verba, τῆς ἡμέρας ἑκάστης — ἀδυνάτου, ἐν ᾧ ὡς ὀβολὸν, in codicis textu omissa, margini apponit hic scriba.

Ἀντιγραφή. πρὸς τὸ τοῦ διώκοντος ἔγκλημα ὁ φεύγων ἀντιγράφει, ὡς τὰ τοῦ Δημοσθένους· „κατεμαρτύρησε Στέφανος, μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμμένα"· ἵνα ᾖ τῶν ἑκατέρου φάσεων τοῖς δικασταῖς μαρτυρία, τοῦ μὲν ἐφ' οἷς ἐγκαλεῖ, τοῦ δὲ ἐφ' οἷς μαρτυρεῖται.

Ἀνθυπωμόσαντο, οἷον ἀντεῖπον τῇ ὑπωμοσίᾳ, δημοσίᾳ στρατευόμενον αὐτὸν ἀπεῖναι.

Ἀντιλαχεῖν καὶ ἀντίληξις. ἀντιλαχεῖν μέν ἐστι τὸ εἰς ἀκέραιον πάλιν καθιστάναι τὰς δίκας· ἀντελάγχανον δὲ τοῖς διώκουσιν οἱ ἐρήμην ἐπὶ διαιτητῶν ἁλόντες ὡς τὴν μὴ οὖσαν δίκην καταδικασθέντες.

Ὑπωμοσία. δύο σημαίνει τροπὰς ἡ λέξις· μίαν μὲν ὅταν τις γράψηται νόμον παρανόμων ἢ καὶ αὐτὸς εἰσηγήσηται, ἔπειτα καταγνοὺς αὐτοῦ ἐξομόσηται παραλελογίσθαι· ὑπωμοσία δὲ λέγεται, ὅτι ὀμνύοντες ἀφίενται μήτε ἀργυρίῳ πεισθῆναι μήτε καταχαρίσασθαι τὴν σιγήν. μνημονεύει τοῦ τρόπου τούτου καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ στεφάνου. κατὰ μίμησιν δέ ἐστι τὸ ὑπερτίθεσθαι δίκην προφάσει χρώμενον ἢ ἀποδημίᾳ ἢ νόσῳ ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν παραπλησίων μεθ' ὅρκου, καὶ τὸ ποιεῖν τοῦτο ὑπόμνυσθαι λέγουσιν. ἑτέρως οὖν λέγεται πάλιν, ὡς ἔφαμεν, ἀπωμοσία, ὅταν τις κρινόμενος σκήπτηται τὸ μὴ εὐκαιρεῖν πρὸς τὴν δίκην, ἀνθυπομνύηται δὲ ὁ ἀντίδικος, καὶ περὶ αὐτοῦ προδικάζωνται.

Ἀπρόσκλητος δίκη, ἡ μὴ τυχοῦσα τῶν καλουμένων κλητήρων κατὰ τὸν νόμον.

---

2. ὡς τὰ τοῦ δημοσίου. 3. γράμματι. 4. ἑκάστου. 5. Sequitur Ἀντομοσία (sic) τινὰ γράμματα — ἀπολογήσεσθαι ut Harpocr. ed. ms. 6. ἀνθύπωμοσία. 9. καθεστάναι. 10. τοῖς διαιτηταῖς καὶ οἱ etc. 12. Ἀπωμοσία. 13. C. omittit τις. νόμον. C. νόμων. 14. αὐτοὺς ἐξωμόσηται. ἀπωμοσία. 18. ἀποδημίαν ἢ νόσον ἢ ἄλλο τι τῶν etc. 20. ὡς ἔφημεν, ἀπωμοσία, ὅταν κρινόμενοι. 22. ἀνθυπόμνυται ὁ. 23. προδικάζονται. 24. C. omittit δίκη. 25. κατὰ νόμον.

Ἀποστασίου δίκη, ἡ κατὰ τῶν ἀπελευθέρων οὖσα τῶν ἀφισταμένων τοῦ ἀπελευθερώσαντος.

Ἀργίας δίκη. Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀρίστωνός φησιν ὅτι Δράκων ἦν ὁ θεὶς τὸν νόμον, αὖθις δὲ καὶ Σόλων ἐχρήσατο, θάνατον οὐχ ὁρίσας ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἀτιμίαν, ἐὰν τρὶς ἁλῷ τις, ἐὰν δ' ἅπαξ, ζημιοῦσθαι δραχμαῖς ἑκατόν.

Ἀτίμητος δίκη, ἡ τοσούτου οὖσα ὅσου ἐπιγέγραπται, ἣν οὐχ οἷόν τε ὑποτιμήσασθαι.

Ἄτοπον Πλάτων τὸ μέγα καὶ θαυμαστόν.

Βιαίων δίκη. εἴ τις βίᾳ ἐπεισελθὼν τι ἔλαβεν ἀλλότριον ἢ ἐκ χωρίου ἢ ἐξ οἰκίας βιαίων ἐκρίνετο· ἐν δὲ ταῖς σχολαστικαῖς ὑποθέσεσι βίας ἔγκλημά ἐστι κατὰ τῶν κόρην ἁρπασάντων ἢ παῖδα ἐλεύθερον. ἰστέον ὅτι βιαίων γράφουσι τὴν δίκην οἱ παλαιοὶ καὶ οὐδεὶς βίας.

Διαδικασία ἐστὶν ἣν τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς τριηράρχαις ποιοῦνται ὧν δεῖ ἄρχειν ἢ τριηραρχεῖν· τὸ δὲ αὐτό ἐστι καὶ δοκιμασία.

Γραφὴ καὶ παραγραφὴ καὶ ἐπιγραφὴ διαφέρουσί τινι. γραφὴ μέν ἐστιν ἡ εἰς δικαστήριον δημοσίου ἐγκλήματος κλῆσις· παραγραφὴ δὲ ἡ' πρὸς τὴν κλῆσιν ἀμφισβήτησις· ἐπιγραφὴ δὲ τὸ ἕτερον τόπον ἐπιγράφειν τῷ κριτηρίῳ ἢ ἴδιον ἐν πόλει ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἢ ἐπιχώριον οἷον Φαληροῖ ἢ ἑτέρωθι. καλεῖται δὲ ἐπὶ μὲν τῶν δημοσίων ἀγώνων τὸ γραφόμενον ὑπὸ τοῦ κατηγόρου ἔγκλημα καὶ τὸ ἀποφερόμενον πρὸς τὴν ἀρχὴν γραφή. τὸ δ' αὐτὸ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐγκλημάτων ἔγκλημα, ἐπὶ δὲ τῶν ἀμφισβητήσεων λῆξις.

Δεκάζειν καὶ δεκάζεσθαι. Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τι-

---

1. δίκη κατὰ τῶν ἀφισταμένων ἀπελευθεροῦσα τοῦ etc. 5. ἐάν τις ἁλῷ τίσαι· ἂν δ' ἅπαξ, ζημιοῦσθαι δραχμὰς ἑκατόν. 7. τοσοῦτον. 8. C. addit ἐλάττονος. 10. ἥτις. 11. βιαίως. 21. κριτηρίω ἴδιον ἐν πό (λ supra), ἢ ἐν τῶ. 22. ἐπιχωρίω. 26. Ultima vox non prorsus certa. Videtur κλῆσις in λῆξις mutasse.

μάρχου τὸ παρακρούεσθαι τοὺς δικαστὰς δεκάζειν ἔλεγε· δεκάζειν δὲ παρόσον κατὰ δέκα συντασσόμενοι ἐμισθάρνουν.

Διάγραπτος δίκη· ἡ αὐτὴ καὶ διεξυσμένη λέγεται, καθ' ἧς ἴσχυσεν ἡ παραγραφή, οἷον ἤρθη ἡ δίκη· οὐ γὰρ εἰσαγώγιμός ἐστιν, ἠκυρωμένη ὑπὸ τῆς παραγραφῆς.

Διαγραφή. καὶ ὅταν ἀπαλλαγῇ τοῦ ἐγκλήματος ὁ φεύγων ἢ κατὰ συγχώρησιν τοῦ διώκοντος ἢ κατὰ διάγνωσιν τοῦ τυχόντος καὶ μηκέτι περὶ μηδενὸς ἐγκαλῆται, λέγεται διαγραφὴ δίκης. λέγεται διαγραφὴ καὶ τὸ καθυποβάλλεσθαι ζημίαις πολλαῖς.

Διαψήφισίς ἐστιν, ὅταν συνελθόντες κατὰ δῆμον οἱ δημόται ψῆφον φέρωσι κατὰ τῶν δοκούντων παρεγγεγράφθαι· ὃς δ' ἂν ψηφηφορηθῇ πολίτης ἐστίν· οὗ δ' ἂν καταψηφίσωνται, τούτῳ ἔξεστι τὴν διαψήφισιν αἰτιασαμένῳ ἀναπεμφθῆναι εἰς τὸ κοινόν.

Διαμαρτυρία ἐστὶν ἣν τῶν κλήρων ἀντιποιούμενοι γράφονται, ἐν ᾗ τὸ ἔγκλημά ἐστι καὶ ἡ αἰτία, δι' ἣν ἕκαστος ἴδιον εἶναι τὸν κλῆρον ἀξιοῖ· καὶ ὅτι τὸ ὄνομα ὁποῖον ἕτοιμον· ἃ γὰρ ἂν ἄλλου ἀμφισβητοῦντος εἴποι μαρτυρῶν, ταῦτα ὑπὲρ αὑτοῦ ἐν τῇ γραφῇ τοῦ ἐγκλήματος διαμαρτύρεται.

Δίκη τὸ ἐκτῖσαι τιμωρίας λέγεται, καὶ ἣν ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμβολαίων λαγχάνουσιν, ἧς τὸ ἐπιτίμιον ὥρισται· γραφή, ὄνομα δίκης· ὑπὲρ δὲ τῶν κοινῶν καὶ ἐπίπαν γράφονται ταύτην, καὶ ἁλόντος τοῦ διωκομένου τιμᾷ τὸ δικαστήριον ὅ τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι.

Διωμοσία. ἔθος ἦν τοῖς ἐγκαλοῦσιν ὀμνύναι ὅτι περὶ γε-

---

8. C. omittit τοῦ ante τυχόντος. 11. διαψήφησις ἔστιν. δημῶται. 12. φέρουσι κατὰ τῶν δοκούντων ἐγγεγράφθαι καὶ μὴ ὄντων Ἀθηναίων· ὃς δ' ἂν etc. 14. διαψήφησιν. 16. ἥν. 17. δι' ἧς. 20. αὐτοῦ. διαμαρτύρηται. 21. ἐκτίσαι. 22. In Cod. non leguntur verba γραφή, ὄνομα δίκης. 23. ἐπίπαν γράφοντος ταύτην καὶ ἁλόντος διωκομένου τιμᾷ etc. 25. ἢ καὶ ἀποτίσαι. 26. ὠμνῦναι.

γονότων τὴν κατηγορίαν ποιήσονται, καὶ τοῖς ἐγκαλουμένοις ὡς οὐκ ὄντες ἔνοχοι διώκονται· μάλιστα δ' ἐγίγνετο ἐπὶ τῶν ἑκουσίων.

Εἰσαγγελία, κατὰ καινῶν καὶ ἀγράφων ἀδικημάτων. αὕτη μὲν οὖν ἡ Καικιλίου δόξα. Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ νόμων φησὶ γενέσθαι, ἐάν τις καταλύῃ τὸν δῆμον ῥήτωρ ἢ μὴ τὰ ἄριστα συμβουλεύῃ χρήματα λαμβάνων, ἢ ἐάν τις προδιδῷ χωρίον ἢ ναῦς ἢ πεζὴν στρατιὰν, ἢ ἐάν τις εἰς τοὺς πολεμίους ἀφικνῆται ἢ μετοικῇ παρ' αὐτοῖς ἢ στρατεύηται μετ' αὐτῶν ἢ δῶρα λαμβάνῃ. συνομολογεῖ δὲ τοῖς ὑπὸ Θεοφράστου ἡ κατὰ Θεμιστοκλέους εἰσαγγελία, ἣν εἰσήγγειλε κατὰ Κράτερον Λεωβώτης Ἀλκμαίωνος Ἀγρυλῆθεν. ἔνιοι δὲ τῶν ῥητόρων εἰώθεσαν καλεῖν καὶ τὰ μὴ μεγάλα ἀδικήματα εἰσαγγελίαν. ἔστι δ' ὅτε ἐμβάλλοντες τοὺς συκοφαντουμένους εἰσήγγελλον, ὡς μὲν Φιλόχορος, χιλίων καθεζομένων, ὡς δὲ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς, χιλίων πεντακοσίων. Καικίλιος δὲ οὕτως ὡρίσατο· εἰσαγγελία ἐστὶν ὃ περὶ καινῶν ἀδικημάτων δεδώκασιν ἀπενεγκεῖν οἱ νόμοι. ἔστι δὲ τὸ μελετώμενον ἐν ταῖς τῶν σοφιστῶν διατριβαῖς.

Εἰς δατητῶν αἵρεσιν· πρόκλησις νεμήσεως ἢ κληρονομίας ἢ κοινοῦ τινος ἀγορασμοῦ· ἐπὶ τῶν διανεμόντων τὰ κοινά τισιν, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ· „δίκαι λαγχάνονται πρὸς τὸν ἄρχοντα ἄλλαι τε καὶ ἡ εἰς δατητῶν αἵρεσιν, ὅταν τις μὴ θέλῃ κοινὰ τὰ ὄντα νέμεσθαι."

---

4. κοινῶν. 5. Κικίνου. 6. φασὶ. 7. συμβουλεύσῃ. 8. προδιδοὺς. 9. πολέμους ἀφικνεῖται. μετοικῇ C. νικοίῃ. 10. Θεοφράστου, εἴτε Θεμιστοκλέα εἰσαγγέλ ἢ εἰσήγγειλε Κρατερὸς Λεσβώτης Ἀλκμαίωνος Ἀγραυλῆθεν. 14. εἰσήγγειλον. 15. Φιλόχανος. 16. Κακεῖ δὲ. 18. σοφῶν. 20. εἰς δατητόν: πρόκλησις νεμέσεως. 23. ἀλλ' εἴ τις καὶ εἰς. δατήτων. 24. ὅταν μὴ. 24. Ad Harpocr. v. Ἐκκλητεύειν, annotat.; Γρ. ἐκκλητευθῆναι, τὸ εἰς κρίσεις ἀχθῆναι πρὸς τὸ ἐπάναγκες μαρτυρῆσαι.

Ἔκκλητον, καὶ τὸ συνηθροισμένον, ὡς Εὐριπίδης „μολὼν γὰρ εἰς ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον" οἱονεὶ τὸν ἐκκλησιάζοντα.

Ἔνδειξις Φάσεως διαφέρει, ὅτι τῇ μὲν ἐνδείξει οὐ δύναται ἀντιλέγεσθαι, οἷον ἐνέδειξεν Ἀριστογείτονα Δημοσθένης ὅτι λέγει ὀφείλων τῷ δημοσίῳ, φάσκων οὐκ ὀφείλειν· *Φάσις* δέ ἐστιν ὅταν τις φαίνῃ τῶν δημοσίων ἔχοντά τινα μὴ πριάμενον· λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρφανικῶν οἴκων· ὁπότε γὰρ μὴ ἐμίσθουν οἱ ἐπίτροποι τὸν οἶκον τῶν ἐπιτροπευομένων, ἔφαινεν αὐτὸν ὁ βουλόμενος πρὸς τὸν ἄρχοντα, ἵν' ἐκμισθωθῇ· ἔφαινε δὲ καὶ εἰ ἐλάττονος ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν ἐμεμίσθωτο.

Ἕνη καὶ νέα, παρ' Ἀθηναίοις ἡ τριακάς· φασὶ δὲ οὕτω Σόλωνα αὐτὴν ὀνομάσαι, παρόσον αὐτῆς τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ παρεληλυθότος μηνός ἐστι, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ εἰσελθόντος· οὗτος δέ ἐστιν ὁ χρόνος, ὅνπερ καταλαμβάνει τὸν ἥλιον ἡ σελήνη, ὁ καλούμενος μήν· ἔστι γοῦν ἡμερῶν εἰκοσιεννέα τέταρτον, ὥστε εὐλόγως τὴν τριακάδα κοινὴν γενέσθαι τῶν δύο μηνῶν· τὸ γὰρ ἕνον δασυνόμενον τὸ παρεληλυθὸς σημαίνει· τὴν δὲ ἑξῆς καλοῦσι νουμηνίαν, ὡς πρῶτον ὁλόκληρον, τοῦτ' ἔστι τοῦ νέου μηνός· καὶ κατὰ τὸ ἑξῆς δὲ δευτέραν ἡμῖν ἀκολούθως λέγουσι προστιθέντες τὸ ἱσταμένου· τὸ δὲ ἑξῆς τρίτην ἱσταμένου καὶ τετάρτην καὶ ἀναλόγως μέχρι τῆς δεκάδος· ἐκεῖθεν δὲ πρώτην ἐπὶ δέκα, δευτέραν ἐπὶ δέκα, τρίτην ἐπὶ δέκα καὶ ἀναλόγως μέχρι τῆς δεκάτης, ἣν ἐνίοτε μὲν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις εἰκάδα καλοῦσιν, ἐνίοτε δὲ δεκάτην δευτέραν· τὴν δ' ἀπὸ ταύτης ἀνά-

---

1. ἐλθὼν γὰρ εἰς τὸν ἔκκλητον λαόν· 3. ὅτι τὴν μὲν ἔνδειξιν δύναται. 4. ἀνέδειξεν. ὅτι λέγει ὁ φάσκων οὐκ ὀφείλει· φάσις. 6. ὅταν φαίνῃ. πριώμενον. 7. C. omittit οἴκων. 8. αὐτὸν. C. αὐ^τ. 10. τὴν τάξιν. 11. ἔννη. φασὶ δὲ οὐ Σόλωνα. 12. αὐτῆς. C. αὐτοῖς. 15. ἡμερῶν κθ, addita nota quae valet ¼ et eadem est atque prima earum, quas exhibet Montefalconius Palaeog. p. 361, 10. 17. ἕνον C. ἓν. 19. δὲ δύο ἡμῖν. 20. τρίτη. 21. τετάρτη. πρώτην ἐπὶ δεκάδα· τρίτην ἐπὶ δεκάδα· ἣν ἐνίοτε etc.

παλιν καὶ ἀνεστραμμένως ἐνάτην φθίνοντος καὶ ὀγδόην καὶ τὰ ἑξῆς ἐπὶ τὸ ἔλαττον προστιθέντες τὸ φθίνοντος ἕως τῆς πρώτης, ἥτις ἐστὶν ἐνάτη καὶ εἰκάς, ἥν τινες πρώτην καλοῦσιν· τὴν δ' ἐπὶ πᾶσιν τριακάδα ἕνην καὶ νέαν καλοῦσιν. τὰς δὲ] μετὰ τὴν εἰκάδα πάσας ἀποφράδας καλοῦσι, παρόσον ἀποπέφρακται τὸ σελήνης φῶς ἐν αὐταῖς.

Ἐπαγγέλλειν, καὶ τὸ κατηγορεῖν τῶν αἰτίαν ἐχόντων ἐπὶ τῷ μὴ βεβιωκέναι ὀρθῶς· δηλοῖ δὲ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου λέγων „ἐπήγγειλα αὐτῷ τὴν δοκιμασίαν."

Ἐπιτολὴ ἐπὶ ἄστρων, ἀνατολὴ ἐπὶ ἡλίου.

Εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν. ὁπότε ἔδει κλῆρον ἀμφισβητήσιμον εἰς τὸ ἐμφανὲς καταστῆσαι ἢ φώριόν τι τοῖς δικασταῖς, οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ δίκη· ἡ δὲ αὐτὴ καὶ ἐφήγησις λέγεται.

Ἐπιβολή. ἔξεστι τοῖς ἄρχουσιν ἀργυρίῳ ζημιοῦν τοὺς ἁμαρτάνοντας, τὴν δὲ ζημίαν ταύτην ἐπιβολὴν καλοῦσι, καὶ ἥ τε βουλὴ καὶ ὁ δῆμος, ὅταν ἴδῃ τινὰ θρασυνόμενον, κέκραγεν „ἐπίβαλε".

Ἐπιδήμιος ἄρχων, ὁ δήμου τινὸς τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ ἄρχων.

Ἐπίσκημμα καὶ ἐπίσκηψις, ὅταν τις ἐπιλάβηται γραμμάτων ἢ μαρτυριῶν, ἐπιλάβηται δὲ μέχρις οὗ ταῦτα διακρίνας.

Ἐπιτίμιόν τι ἦν κατὰ τῶν σιωπησάντων τὴν γραφήν. Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀντιγένους ἀμβλώσεως· σκέψασθε δὲ καὶ ὡς Ἀντιγένης πεποίηκεν οὑτοσί· γραψάμενος τὴν μητέρα ἡμῶν

---

1. ἀνεστραμμένως. literas ρα incertas et ex αλ factas esse, pro μένως autem μεμ (sup. νς) in C. legi dicit Dobraeus. ἐννάτη φθίνοντος· καὶ ὀγδόη· 2. ἐπὶ τῶν ἐλάττονι. 3. ἐννάτη καὶ εἰκάς· 4. ἔννην. μετ' αὐτὴν εἰκάδα. 5. ἀπέφρακται. 8. δηλοῖ C. δή (sup. τι). 9. αὐτῶν. 11. Ἐμφανῶν καταστάντων: ὁπότε. 12. φόριον. 13. ἀφήγησις. 19. Ἐπιδήμος. 23. τι ἦν C. τὴν. σιωπησάντων γραφήν. 25. πεποίηκεν· οὗτος γραψάμενος.

ἄξιοῖ λαβεῖν τὴν ἀδελφήν, καὶ ἀγωνίσασθαι μὲν ἵνα μὴ ἀποτίσῃ τὰς χιλίας δραχμάς, ἃς δεῖ ἀποτίνειν ἐάν τις μὴ ἐπεξέλθῃ γραψάμενος. τὸ δ᾽ αὐτό φησι καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Θεοκρίνους.

Ἐπιθαυμάζειν, δώροις δεξιοῦσθαι. Ἀριστοφάνης· ἐπιθαυμάζειν τὸν διδάσκαλον.

Ἐπίταγμα, δύο τέλη ἱππέων, ἀνδρῶν ϑϘς.

Ἐπιγραφέας, ἤτοι τοὺς καθεστηκότας ἐπὶ τῷ γράφειν ἑκάστῳ ὅσον εἰσφέρειν ὀφείλουσιν εἰς τὸ δημόσιον.

Ἐπιγραφομένῳ, τῷ βεβαιοῦντι καὶ τῷ οἰκειοποιουμένῳ.

Ἐπώνυμος ἄρχων, ἐφ᾽ οὗ ἡ πόλις χρηματίζει· ἔχει δ᾽ ἐπιμέλειαν χορηγοὺς καταστῆσαι εἰς Διονύσια καὶ Θαργήλια. ἐπιμελεῖται δὲ καὶ τῶν εἰς Δῆλον καὶ τῶν ἀλλαχόσε πεμπομένων Ἀθήνηθεν θεωριῶν· λαγχάνονται δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ γραφαί, καὶ δίκας εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγει.

Εἱργμοῦ δίκη, εἴ τίς τινα ἔδησεν ἢ συνέσχεν ἀδίκως, οἷον πραχθῆναι Ἀλκιβιάδῃ φησὶν ἐν τῷ κατὰ Μειδίου Δημοσθένης· „εἶρξεν Ἀγάθαρχον τὸν γραφέα.“

Εὔθυναι, κρίσις κατὰ τῶν ἀρξάντων ἢ πρεσβευσάντων ἤ τι τῶν τῆς πόλεως χειρισάντων ὅλως.

Θεσμοθετῶν ἀνάκρισις. κατ᾽ Ἀριστοτέλην οἱ θεσμοθέται εἰσὶν ἐκ τῶν ἐννέα ἀρχόντων, αὐτοὶ ἓξ ὄντες· οἱ δὲ λαχόντες ὑπὸ τῆς βουλῆς τῶν πεντακοσίων καὶ τοῦ δικαστηρίου δοκιμάζονται πλὴν τοῦ γραμματέως, ἐρωτώμενοι τίνες αὐτῶν πατέρες, ὁμοίως καὶ δήμων τίνων εἰσὶ καὶ εἰ ἔστιν αὐτοῖς Ἀπόλλων πατρῷος καὶ Ζεὺς ἕρκειος καὶ εἰ τοὺς γονέας εὖ ποιοῦσι καὶ εἰ τὰ τέλη τελοῦσι καὶ εἰ τὰς ὑπὲρ τῆς πατρίδος

---

2. ἀποτείνειν. 3. κατὰ Θεοκρίνην. 11. ἀφ᾽ οὗ. ἔχειν. 12. Θαρδήλια. 14. θεωριῶν. C. χορῶν. πρὸς αὐτὸν. C. παρ᾽ αὐτῶν. 16. ʿ.ρμοῦ δίκη. 19. εὐθυνία. 20. χειρωσάντων. 21. θεσμοθέται ἐκ τῶν θ᾽ ἀρχ. 23. ὑπὲρ. 26. Ζεὺς. C. ζ°.

στρατείας ἐστρατεύσαντο· πάντα οὖν ἀνάκρισιν εὐλόγως ὠνόμασαν.

Θεωροί, οἱ πεμπόμενοι εἰς τὰς ἀποδήμους θυσίας τὰς ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰσαγομένας ἔν τε τοῖς ἱεροῖς ἀγῶσι καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πανηγύρεσι· καὶ αἱ ὁδοὶ δι' ὧν πορεύονται θεωρίδες ἐλέγοντο· καὶ Ἡρόδοτος ὅταν λέγῃ, „Ἱπποκράτεϊ γὰρ ἐόντι ἰδιώτῃ „καὶ θεωρέοντι εἰς τὰ Οὐλύμπια", οὐ θεωμένῳ λέγει, ἀλλὰ θεωρέοντι, τοῦτ' ἔστι θεωρῷ πεμφθέντι.

Ἱερὸς γάμος. οἱ γαμοῦντες ποιοῦσι τῷ Διὶ καὶ τῇ Ἥρᾳ ἱεροὺς γάμους.

Ἴσαι αἱ ψῆφοι αὐτῷ ἐγένοντο.··· δὲ ἴσαι ψῆφοι, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ· καὶ ἦσαν τοῦ μὲν διώκοντος αἱ τετρυπημέναι, τοῦ δὲ φεύγοντος αἱ πλήρεις· ὁποτέρῳ δ' ἂν πλείους γένωνται, οὗτος ἐνίκα· ὅτε δὲ ἴσαι, ὁ φεύγων ἀπέφευγεν, ὡς καὶ Θεοδέκτης ἐν τῇ Σωκράτους ἀπολογίᾳ.

Ἰτεαῖος· Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Νικίδου. δῆμός ἐστι τῆς Ἀκαμαντίδος Ἰτέα, ἀφ' ἧς ὁ δημότης Ἰτεαῖος.

Κακηγορίας δίκη. ἐάν τις κακῶς εἴπῃ τινὰ τῶν κατοιχομένων, κἂν ὑπὸ τῶν ἐκείνου παίδων ἀκούσῃ κακῶς, πεντακοσίας καταδικασθεὶς ὦφλε τῷ δημοσίῳ, τριάκοντα δὲ τῷ ἰδιώτῃ. Ὑπερείδης δὲ ἐν τῷ κατὰ Δωροθέου χιλίαις μὲν ζημιοῦσθαι τοὺς τοὺς κατοιχομένους κακηγορήσαντάς φησι, πεντακοσίαις δὲ τοὺς τοὺς ζῶντας.

Κημός, τὸ ἐπιτιθέμενον ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἐπὶ τῶν κάδων· ἦν δὲ τὸ παλαιὸν μὲν σχοίνινος παρόμοιος χώνῃ, ὕστερον δ' ἐκ

---

3. εἰς C. ἐπὶ. 6. Ἱπποκράτης δὲ ἐόντι ἰδιώτῃ καὶ θεωρήσαντι Ὀλύμπια vel Ὀλύμπα. 8. θεωρέοντι. C. θύοντι. τουτέστι. 11. Ἴσαι αἱ ψῆφοι αὐτῶν: ἐγένοντο δὲ ἴσαι ψῆφοι, ὡς. 12. διώκοντες. 14. ἴσαι. 15. Θεόδεκτος. 17. C. omittit Ἰτεαῖος. 18. κατηγορίας. 19. κἂν. C. καὶ. 20. ὦφλε. C. ὤφειλε. 21. χιλίας μὲν ζημιοῦσθαι τοὺς κατηχομένους φησὶ, πεντακοσίας δὲ τοὺς ζῶντας. 24. ἐν C. ἐπὶ. 25. μὲν χώνη, ὕστερον δ' ἐκ μολίβδου· δι' οὗ καὶ ψῆφοι.

μολύβδου· δι' οὗ αἱ ψῆφοι καθίενται, ἵνα μὴ καθιέμεναι βλέπωνται· πάνυ γὰρ ὁ κημὸς μετέωρα εἶχε χείλη ὥστ' ἐπισκοτεῖν.

Κήρυκες. ὡς 'Ανδροτίων ἐν πρώτῃ 'Ατθίδος, Κέκροπός (φασι) γενέσθαι τρεῖς θυγατέρας, Ἄγραυλον, Ἕρσην καὶ Πάνδροσον, ἀφ' ἧς ἐγένετο Κῆρυξ Ἑρμῇ συγγενομένης.

Κλητῆρες καὶ μάρτυρες διαφέρουσιν. οἱ μὲν γὰρ μάρτυρες εἰσαγομένων τῶν δικῶν τῶν κατὰ τὸ πρᾶγμα γενομένων ἢ καταφαίνουσί τι ἢ τοὐναντίον· οἱ δὲ κλητῆρες τοῦ δικαζομένου εἰς δίκην προσκαλουμένου πρὸς τὸν ἄρχοντα ἢ τὸν πολέμαρχον ἢ πρὸς ὅντιν' οὖν πάρεισι τῇ προσκλήσει, ἵν' ἀνάδυσις τῆς δίκης μηδεμία ᾖ τῷ προσκεκλημένῳ. κλητῆρες λέγονται οἵτινες παρὰ τῶν δικαστῶν ἀποστελλόμενοι προσκαλοῦσιν εἰς δικαστήριον τοὺς δικάζεσθαι μέλλοντας χρέους ἕνεκα ἢ ἄλλης ἥστινος οὖν αἰτίας.

Κυαμεύονται, κληροῦνται· ἐχρῶντο γὰρ κυάμοις οἱ 'Αττικοὶ ἐν ταῖς κληρώσεσι τῶν ἀρχῶν μέλασι καὶ λευκοῖς, καὶ ὁ τὸν λευκὸν ἀνασπάσας ἦρχεν.

Κυβευτικὸς φιμός, πλέγμα ἦν οἰσύϊνον τροχοειδές, ὃ τιθέασιν ἐπ' ἄβακος ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐκπίπτειν τοὺς ἀστραγάλους.

Κυρία ἐκκλησία. Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς 'Αθηναίων νομοθεσίας .... πλεῖστα ἐχρημάτιζεν ἢ μέγιστα τῶν κοινῶν· ἀλλ' ἐνῆν τὸν δεδεμένον φησίν· εἰκότως δ' ἄν τις αὐτῷ ἐπιτιμήσειεν· εἰ γὰρ ἄν ποτε κυρίας

---

2. ἡ κημὸς. ὡς τὸ ἐπισκοπεῖν. 3. Κέκροπος γενέσθαι. 4. Ἄρσην, καὶ Πανδρόσην. 7. τῶν δικῶν. C. τῶν διωκομένων. γινομένων. 9. προκαλουμένου. 10. προκλήσει, καὶ ἀνάδυσις οὐδεμία ἢ τοῦ προκεκλῆσθαι· κλητῆρες γὰρ λέγονται. 12. προκαλοῦσιν ἐν δικαστηρίοις. 14. κυάμους. 15. Post voc. μέλασι sequuntur verba statim deleta ὃ τιθέασιν ἐπὶ ἄβρικος. Vide glossam sequentem. 16. ἀναρπάσας. 17. φῖμος ἦν σύηνον τριχοειδές, ὃ τιθέασιν ἐπὶ ἄβρικος ὑπὲρ etc. 18. ἀστραγγάλους. 19. κυρία ἡ ἐκκλησία. 20. Post νομοθεσίας XV fere literarum spatium, mox post ἐν et post ἐμίσθουν X fere literarum spatium in C. esse testatur Dobraeus.

ἐκκλησίας τοὺς Ἀθηναίους νομίσαι ἐν .... ἐμίσθουν .... ἄμεινον οὖν Ἀριστοτέλης· τὰς γὰρ ἀρχὰς ἐν ταῖς κυρίαις ἐκκλησίαις φησὶν ἐπιχειροτονεῖσθαι, καὶ τὰς εἰσαγγελίας (τοὺς βουλομένους ποιεῖσθαι), καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἀναγκαίων χρηματίζειν, καὶ περὶ σίτου, φυλακῆς τῆς χώρας, καὶ τὰς ἀπογραφὰς τῶν δημευομένων ἀναγιγνώσκειν, καὶ τὰς λήξεις τῶν κλήρων· ἐπὶ δὲ τῆς ἕκτης πρυτανείας πρὸς τοῖς εἰρημένοις καὶ περὶ τῆς ὀστρακοφορίας προχειροτονίαν δίδοσθαι, εἰ δοκεῖ ἢ μή.

Κωλακρέται, οἱ ταμίαι τοῦ δικαστικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν εἰς τοὺς θεοὺς ἀναλισκομένων.

Λειτουργεῖν. οἱ μὲν Ἀχαιοὶ τὸ πρυτανεῖον λήϊτον ἐκάλουν, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ δημόσιον· διὸ τοὺς ἐπιδιδόντας ἢ ὑπηρετοῦντάς τι τῷ δημοσίῳ λειτουργεῖν λέγουσιν.

Λογισταὶ καὶ συνήγοροι. Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ οὕτω λέγει· λογιστὰς δὲ αἱροῦνται δέκα, παρ' οἷς διαλογίζονται πᾶσαι αἱ ἀρχαὶ τά τε λήμματα καὶ τὰς γεγενημένας δαπάνας· καὶ ἄλλους δέκα συνηγόρους, οἵτινες συνανακρίνουσι τούτοις· καὶ οἱ τὰς εὐθύνας διδόντες παρὰ τούτοις ἀνακρίνονται πρῶτον, εἶτα ἐφίενται εἰς τὸ δικαστήριον εἰς ἕνα καὶ πεντακοσίους.

Λύκος ἥρως· ἵδρυτο οὗτος ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ᾧ καὶ αὐτὸ τὸ δικαστικὸν ἔνεμον, ὡς Ἰσαῖος ἐν Τεμενικῷ. καὶ Λύκου δεκὰς καλεῖται, ὅτι περὶ τὸ ἀφίδρυμα αὐτοῦ κατὰ δέκα γενόμενοι οἱ δικασταὶ ἐδεκάζοντο.

---

2. Ἀριστοτέλει. 3. ἔφησε χειροτονεῖσθαι· καὶ τὰς ἰσαγγελίας· καὶ τὰς ἄλλας τῶν. 6. λήξεις C. δείξεις. 8. προχειροτονίαν C. ἐπιχειροτονίαν. 10. Κωβακεύεται. 12. οἱ μὲν ἀρχαῖοι τὸ. 16. λογισταὶ. 18. καὶ ἄλλοις δέκα συνηγόροις. 20. ἀνακρίνοντες. εἰς ἕνα καὶ φ'. literae φ' superscriptum est siglum terminationis ους. 22. Λύκος ἥρετο ἱδρύματος: οὗτος ἦν ἐν. 25. ἐδίκαζον.

Μεσοκρινεῖς. οὕτω δὲ λέγονται οἱ ἐν τοῖς ὑπὸ γῆν ἔργοις στῦλοι, οἱ ὑποβαστάζουσι τὰ βάρη τὰ ἐπάνω τῶν μέταλλων· εἰσὶ δ' ἐξ αὐτῆς τῆς γῆς καταλελειμμένα ὑπερείσματα.

Μὴ οὖσα δίκη. Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐνίους λέγει τῶν κρινομένων κακοτεχνεῖν τοῖς διώκουσιν ἀντιλαγχάνοντας τὴν μὴ οὖσαν· δεῖ γὰρ τοὺς ὑπὲρ δέκα δραχμὰς ἀμφισβητοῦντας διαιτητὰς εἰς δίκην ἑκάστην λαμβάνειν· διὸ καὶ ἔκειτο νόμος μὴ εἰσάγεσθαί δίκην, εἰ μὴ πρότερον ἐξετασθείη παρ' αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα· ἐνίους δὲ ἀσθενὲς τὸ δίκαιον ἔχοντας καὶ δεδοικότας τὴν καταδίαιταν χρόνους ἐμβάλλειν καὶ σκήψεις οἵας δοκεῖν εἶναι εὐλόγους, καὶ τὸ μὲν πρῶτον παραγράφεσθαι, εἶτα ὑπόμνυσθαι νόσον ἢ ἀποδημίαν, καὶ τελευτῶντας ἐπὶ τὴν κυρίαν τῆς διαίτης ἡμέραν οὐκ ἀπαντῶντας, ὅπως δύνωνται ἀντιλαγχάνειν τὴν μὴ οὖσαν τῷ ἑλόντι, ὥστε ἐξ ὑπαρχῆς ἀκέραιον αὐτοῖς καθίστασθαι τὸν ἀγῶνα. κατ' ἐνίους δὲ ἡ ἀντίληξίς ἐστιν ὅτῳ ἀντιλαχεῖν ἐξῆν· καὶ μετέγραψαν ἢ ὅλως ἐκ τῶν λόγων αὐτὴν ἀνεῖλον· τούτου δὲ αἴτιον ἡ τοῦ ἔθους ἔκλειψις, ἀνῄρηται γὰρ μετὰ τῶν διαιτητῶν ἡ ἀντίληξις. ἐξῆν δ' ἀντιλαγχάνειν ἐντὸς ἡμερῶν δέκα.

Ναύκληρος. Ὑπερείδης οὐ μόνον ὡς ἡ συνήθεια κέχρηται τῷ ὀνόματι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ μεμισθωμένου ἐπὶ τῷ τὰ ἐνοίκια ἐκλέγειν ἢ οἰκίας ἢ συνοικίας.

Νυμφαγωγός. οὐκ ἦν ἔθος τὸν ἅπαξ συμβιώσει καὶ γάμῳ πταίσαντα δεύτερον ἢ πλεονάκις γαμοῦντα παραλαμβάνειν αὐτὸν τὴν νύμφην, ἀλλὰ πέμπειν ἕτερόν τινα ἀνθ' αὐτοῦ.

---

1. μεσοκρήνη vel μεσοκρείνη. 2. στύλοι. 5. ἀντιλαγχάνουσι. 6. δραχμῶν. διαιτητεῖς δέκα ἔτη λαμβάνειν· 10. κατὰ δίαιταν. σκέψεις. 11. εἶτα. C. τὸ. 13. τῆς. C. αὐτῆς. οὐκ 'απάντων τὰς, ὅπη δύνοντας. 14. ἐξ' ὑπ' ἀρχῶν. 15. κατ' ἐνίους δὲ ἡ ἀντίληξις· οὕτως ἀντιλαχεῖν ἐξῆν. 20. Ναύκληρον: Ὑπερείδης· οὐ μόνον ἡ συνήθεια κέχρηται — μεμισθωμένου τοῦ τὰ ἐνοίκια. 23. Νυμφαγωγούς. 25. ἀντ' αὐτοῦ.

Νομοφύλακες, ἕτεροί εἰσι τῶν θεσμοθετῶν, ὡς Φιλόχορος ἐν τῇ ἑβδόμῃ· οἱ μὲν γὰρ ἄρχοντες ἀνέβαινον εἰς Ἄρειον πάγον ἐστεφανωμένοι, οἱ δὲ νομοφύλακες στρόφια λευκὰ ἔχοντες, καὶ ἐν ταῖς θέαις ἐναντίον τῶν ἀρχόντων ἐκαθέζοντο, καὶ τὴν πομπὴν ἔπεμπον τῇ Παλλάδι· τὰς δ' ἀρχὰς ἠνάγκαζον τοῖς νόμοις χρῆσθαι, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῇ βουλῇ μετὰ τῶν προέδρων ἐκάθηντο, κωλύοντες τὰ ἀσύμφορα τῇ πόλει πράττειν. ἑπτὰ δ' ἦσαν καὶ κατέστησαν, ὡς Φιλόχορος, ὅτε Ἐφιάλτης μόνα κατέλιπε τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῇ τὰ ὑπὲρ τοῦ σώματος.

Ξενίας γραφὴ καὶ δωροξενίας, διαφέρει. Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησὶ περὶ τῶν θεσμοθετῶν διαλεγόμενος· εἰσὶ δὲ καὶ γραφαὶ πρὸς αὐτούς, ὧν παράστασις τίθεται, ξενίας καὶ δωροξενίας· ξενίας μὲν ἐάν τις κατηγορῆται ξένος εἶναι, δωροξενίας δὲ ἐάν τις δῶρα δοὺς ἀποφύγῃ τὴν ξενίαν.

Ὅρος ὁρισμοῦ διαφέρει. ὁ μὲν ὅρος καθολικώτερός ἐστι· λέγεται γὰρ κατὰ τῶν χαρακωμάτων καὶ ὁροθεσίων, καὶ κατὰ τῶν ὁρισμῶν· ὁ δὲ ὁρισμὸς καθ' ἑνὸς μόνου· εἴ τι γὰρ ὁρισμός, τοῦτο καὶ ὅρος· οὐκ εἴ τι δὲ ὅρος, τοῦτο καὶ ὁρισμός. διαφέρει δὲ ὁρισμὸς ὑπογραφικοῦ ὁρισμοῦ· ὁ μὲν γὰρ ὁρισμὸς ἐξ οὐσιωδῶν μόνων φωνῶν σύγκειται· ὁ δὲ ὑπογραφικὸς μικτός, οἷον· ὁ ἄνθρωπος ζῷον λογικὸν θνητὸν πλατυώνυχον.

Ὁροσάγγης καὶ σαγγάνδης καὶ παρασάγγης καὶ

---

2. ἐν τῇ ἑβδόμῃ. C. ἐν ζ'. 3. στροφία χαλκὰ ἄγοντες· καὶ ταῖς θεαῖς ἐναντίον ἀρχόντων. 8. Φιλόχωρος. 9. μόνη. 13. περὶ αὐτοὺς, ὧν περιστάσεις. 15. δοὺς. C. διδοὺς. 19. τοῦτο ὁ ὅρος. 20. ὁρισμὸς ἐξουσιωδῶν. 22. Sequitur Ὑπερίδης ἐν τῷ κατ' Ἀθηνογένους — στρέφεσθαι καὶ μὴ φεύγειν ὁμοῦ. Fere ut in Harpocr. v. Ὁμόσε ἰέναι ed. ms. Adverbium ὁμοῦ initium est novae glossae apud Harpocr. 23. C. σαγγάδης. M. τίς ὁ ὀροσάγγης, καὶ τί σαγγάδης, καὶ τί παρασάγγης, καὶ τί ἄγγαρος. Ὀροσάγκαι μὲν etc.

ἄγγαρος, διαφέρει. ὀροσάγγαι μὲν οἱ σωματοφύλακες, ὡς Σοφοκλῆς Ἑλένης γάμῳ καὶ Τρωίλῳ· Ἡρόδοτος δέ, „οἱ εὐεργέται βασιλέος ὀροσάγγαι καλέονται Περσιστί“· Νύμφις δὲ ὁ Ἡρακλεώτης ἐν δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας τοὺς ὀροσάγγας λέγει παρὰ Πέρσαις τὴν μεγίστην ἔχειν προεδρίαν, καλεῖσθαι δὲ κατὰ γλῶτταν ξένους βασιλείους. σαγγάνδαι δὲ οἱ ἀποστελλόμενοι καλοῦνται· Σοφοκλῆς δ' ἐν τοῖς Ποιμέσι καὶ Εὐριπίδης ἐν Σκυρίαις παρασάγγας αὐτοὺς κεκλήκασιν· ἐχρῆν δὲ εἰπεῖν σαγγάνδας· ὁ γὰρ παρασάγγης μέτρον ἐστὶν ὁδοῦ, ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ οὕτω· „δύναται μὲν οὖν ὁ παρασάγγης τριήκοντα στάδια, ὁ δὲ σχοῖνος ἕκαστος, μέτρον ἐὼν Αἰγύπτιον, ἑξήκοντα στάδια.“ ἄγγαροι δὲ οἱ πρεσβευταί, ὡς Θεόπομπος ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ οὕτω· „κατέπεμψε πρέσβεις, οὓς ἐκεῖνοι ἀγγάρους καλοῦσιν.“ Εἰρηναῖος δ' ἐν τῷ ὑπομνήματι τῷ εἰς Ἡρόδοτόν φησι καλεῖσθαι τοὺς ἐκ διαδοχῆς βασιλικοὺς γραμματηφόρους ἀγγάρους, ὅθεν καὶ τὸ εἰς βασιλικὰς ἀπάγειν τι χρείας ἀγγαρεύειν λέγομεν, καὶ τὸν ἀγγελιαφόρον ἄγγαρον, καὶ ἀγγάριον ἐντεῦθεν, καὶ τὸ ὑπηρετεῖν ἀναγκάζειν ἀγγαρεύειν.

Ὀργάς, λοχμῶδες καὶ ὀρεινὸν χωρίον οὐκ ἐπεργαζόμενον· λέγεται δὲ οὕτω παρὰ τὸ ὀργᾶν εἰς βλάστησιν τὰς ὕλας, καὶ τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς ἄλσεως.

Ὀστρακισμοῦ τρόπος. Φιλόχορος ἐκτίθεται τὸν ὀστρα-

---

1. ὡς Ἑλένη γάμω καὶ Τρω:λω· M. Ἑλένῃ γάμῳ 3. C. et M. βασιλέως. C. et M. Νύμφης. 4. C. omittit τοὺς ὀροσάγγας. 5. παρὰ Πέρσας. 7. M. ἐν Ποιμέσι. 8. M. παρασάγγοις. M. σαγγάδοις, οἱ γὰρ παρασάγγαι μέτρον. 9. C. omittit ὁδοῦ. 10. δύναται μὲν οὖν οἱ παρασάγγεις τριάκοντα σταδίους, ὁ δὲ σχ̆ ἑκατὸν (vel ἑκαστὸν) μέτρον Αἰγύπτιον ἑξήκοντα σταδίους· M. τριάκοντα σταδίους, ὁ δὲ σχοῖνος ἕκαστον, μέτρον αἰγύπτιον. 12. πρεσβευταί· Θεόπομπος. 13. M. οὓς ἀγγάρους καλοῦσιν ἐκεῖνοι. 14. τὸ εἰς Ἡρόδοτον. 17. M. ἀγγεληφόρον. 19. ὀρχμούς. C. et M. ὄρειον. 20. ὀργαν. 21. M. omittit ἀπὸ τῆς ἄλσεως. 22. Φιλόχωρος.

κιτμὸν ἐν τῇ τρίτῃ γράφων οὕτω· προυχειροτόνει μὲν ὁ δῆμος πρὸ τῆς ὀγδόης πρυτανείας, εἰ δοκεῖ τὸ ὄστρακον εἰσφέρειν· ὅτε δ' ἐδόκει, ἐφράσσετο σανίσιν ἡ ἀγορά, καὶ κατελείποντο εἴσοδοι δέκα, δι' ὧν εἰσιόντες κατὰ φυλὰς ἐτίθεσαν τὰ ὄστρακα στρέφοντες τὴν ἐπιγραφήν· ἐπεστάτουν δὲ οἵ τε ἐννέα ἄρχοντες καὶ ἡ βουλή. διαριθμηθέντων δέ, ὅτῳ πλεῖστα γένοιτο καὶ μὴ ἐλάττω ἑξακισχιλίων, τοῦτον ἔδει τὰ δίκαια δόντα καὶ λαβόντα ὑπὲρ τῶν ἰδίων συναλλαγμάτων ἐν δέκα ἡμέραις μεταστῆναι τῆς πόλεως ἔτη δέκα, (ὕστερον δ' ἐγένοντο πέντε), καρπούμενον τὰ ἑαυτοῦ, μὴ ἐπιβαίνοντα ἐντὸς Γεραιστοῦ, Εὐβοίας ἀκρωτηρίου. μόνος δὲ Ὑπέρβολος ἐκ τῶν ἀδόξων ἐξωστρακίσθη διὰ μοχθηρίαν τρόπων, οὐ δι' ὑποψίαν τυραννίδος· μετὰ τοῦτον δὲ κατελύθη τὸ ἔθος, ἀρξάμενον νομοθετήσαντος Κλεισθένους, ὅτε τοὺς τυράννους κατέλυσεν, ὅπως συνεκβάλῃ καὶ τοὺς φίλους αὐτῶν.

Πάραλος καὶ Σαλαμινία. ταύτας τὰς τριήρεις εἶχον διὰ παντὸς πρὸς τὰς ἐπειγούσας ὑπηρεσίας, ἐφ' αἷς καὶ ταμίαι τινὲς ἐχειροτονοῦντο. ἐχρῶντο δ' αὐταῖς, εἰ δέοι στρατηγὸν μεταπέμψασθαι κριθησόμενον, ὥσπερ Ἀλκιβιάδην. ἡ δὲ Πάραλος ἀπό τινος ἥρωος ἐπιχωρίου ἐκλήθη· τῆς μὲν Παράλου καὶ Σαλαμινίας ἐν τρίτῃ μνημονεύει Θουκυδίδης καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισιν· Ἀριστοτέλης δὲ Ἀμμωνιάδα καὶ Πάραλον οἶδε καὶ Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους· Φιλόχορος δὲ ἐν τῇ ἕκτῃ τέτταρας αὐτὰς οἶδε, πρώτας μὲν δύο Ἀμμωνιάδα καὶ Πάραλον, προσγενομένας δὲ Δημητριάδα καὶ Ἀντιγονίδα. ἐκαλοῦντο

---

1. C. et M. προχειροτονεῖ. 2. ὀγδόης. C. ἠ. 3. C. et M. ὅτε δὲ δοκεῖ. 6. ὅτῳ. C. ὅτε. 10. C. et M. ἐντὸς Πέρα τοῦ Εὐβοίας. 11. ἐκ τῶν ἀδόξων διὰ ἐξοστρακισθῆναι (vel ἐξωστρακισθῆναι) διὰ. 12. μετὰ τούτων. 13. τὸ ἔθο., ἀρξάμενον. 14. M. συνεκβάλλῃ. 15. αὐτ... 18. αὐτοῖς. 20. καὶ ἀπό. 22. Ἀμοριάδα. 23. Φιλόχορος. C. Στησίχορος. 24. Ἀμοριάδα. 25. Ἀντιδονίδα.

δὲ οἱ ἐμπλέοντες τῇ Παράλῳ, Πάραλοι, ὡς καὶ παρ' Αἰσχίνῃ, οἷον οἱ τῇ Σαλαμινίᾳ, Σαλαμίνιοι.

Παρεγράψαντο. οἱ ψήφισμα ἢ νόμον παρανόμων κρίνοντες εἰς σανίδα ἀπογράφονται τοὺς νόμους οἷς φασιν ἐναντία εἶναι τὰ κατηγορούμενα, καὶ εἰς τὰ δικαστήρια εἰσκομίζονται καὶ ἀπὸ τῆς σανίδος ἀναγιγνώσκουσιν· παραγεγραμμένοι οὖν εἰσιν οἱ νόμοι οἷον παρὰ τὰ κατηγορούμενα γεγραμμένοι.

Παρηγοροῦμαι, τὸ παραγγέλλω καὶ τὸ ἀγορεύω.

Πενέσται· οἷοιπερ ἦσαν παρὰ Λακεδαιμονίοις οἱ Εἵλωτες, τοιοῦτοι παρὰ Θετταλοῖς οἱ Πενέσται· εἰσὶ δὲ οἱ ἐν τοῖς ὅπλοις ἑαλωκότες, καὶ διὰ τοῦτο δουλεύειν βεβιασμένοι τοῖς κεκρατηκόσιν.

Πινάκιον, λέγεται καὶ σύμβολον δικαστικόν.

Προβολὴ μὲν φανεροῦ τινος ἀδικήματος, φάσις δὲ λανθάνοντος μήνυσις· Καικίλιος δὲ φάσιν φησὶν εἶναι ἣν κατὰ τῶν τὰ δημόσια μέταλλα ὑπορυττόντων ἀποφέρουσι καὶ καθόλου κατὰ τῶν τὰ κοινὰ κλεπτόντων· καλεῖσθαι δὲ οὕτω καὶ τὰς ἐμπορικὰς μηνύσεις.

Πρυτανεῖα, πρόσοδός τις εἶναι φαίνεται, ἣν οἱ δικαζόμενοι κατέβαλλον κατὰ τὸ τίμημα τῆς δίκης.

Προσκαλεῖται καὶ προκαλεῖται διαφέρει, καθὸ προκαλεῖται μὲν οἰκέτην εἰς βάσανον, προσκαλεῖται δὲ τὸν ἀντί-

---

2. οἷον τῇ Σαλαμινίᾳ. Sequitur glossa Παράστασις ubi eadem fere leguntur atque apud Phot. et Harpocr. in voc. Vide annotationes. 3. παρὰ νόμων. 5. εἰσκομίζονται, ἀπὸ τῆς. 6. περιγεγραμμένοι. 7. οἱ νόμοι παρὰ. 8. τὸ παραγγέ[λλ]. 9. M. Λακεδαιμονίοις Εἵλωτες. 10. ἐν τοῖς ὅπλοις. M. ἐν τοῖς πολέμοις. 11. ταῖς κεκρατηκυίαις πρυτανείαις. 13. πινάκιον. C. ; κα vel ικα. 14. προβολή: φανεροῦ μέν τινος· λανθάνοντος δὲ μήνυσις· Κεκήλιος δέ φησιν εἶναι ἣν κατὰ τῶν δημόσια μέταλλα ὑπορυττόντων· ἀποφέρουσι δὲ καὶ καθόλου τῶν τὰ etc. 19. C. omissa voc. πρυτανεῖα habet Πρόσοδος etc. 20. κατέβαλον κατὰ τὸ μίμημα.

δικον εἰς δίκην· ὅθεν ἀπὸ τῆς προσκλήσεως κλητῆρες λέγονται οἱ τῶν δικαστῶν ὑπηρέται.

Πρόστιμον ἔκειτο τῷ μὴ μεταλαβόντι τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, ὡς Θεόφραστος ἐν πέμπτῳ περὶ νόμων· ἐν δὲ τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν ἐζημιοῦντο χιλίαις καὶ πρόσεστί τις ἀτιμία, ὥστε μὴ ἐξεῖναι μήτε γράψασθαι παρανόμων μήτε φαίνειν μήτε ἐφηγεῖσθαι· ἐὰν δέ τις γραψάμενος μὴ ἐπεξέλθῃ, ὁμοίως· περὶ δὲ τῆς εἰσαγγελίας, ἐάν τις μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, οἱ δικασταὶ τιμῶσιν.

Ῥητορική. Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Εὐκλείδην περὶ χωρίου· τὰς γνώμας ἃς εἰσῆγον εἰς τὸ δικαστήριον μετὰ ψηφίσματος. καὶ Ὑπερείδης ἐν τῷ κατὰ Αὐτοκλέους προδοσίας, „ῥητορικῆς ἐκ δήμου"· ἔστι γὰρ καὶ ἐκ βουλῆς, οἷον εἰ τὰ αὐτὰ ἔδοξε τῷ δήμῳ καὶ τῇ βουλῇ.

Σφήττιοι, δῆμος φυλῆς Ἀκαμαντίδος· καλοῦνται δὲ καὶ Σφηττοί· κωμῳδοῦνται δὲ ὡς ὀξεῖς, ὥσπερ Ἀχαρνεῖς ὡς ἄγριοι, Ποτάμιοι δὲ ὡς ῥᾳδίως δεχόμενοι τοὺς παρεγγράπτους.

---

1. προκλήσεως. 3. μεταβαλόντι. 5. ἐζημιοῦντο πρῶτον πρὸς ἀτιμίαν, ὥστε. 6. ἐξεῖναι μετεγγράψασθαι παρὰ νόμων. 7. ὑφηγεῖσθαι· ἐὰν γραψάμενος. 8. ἐὰν μὴ μεταλάβη. 11. μεταψηφίσματος· καὶ Ὑπερίδης. 12. προδοσίας. Olim πρεδαΐας in C. legere sibi visus est Dobraeus. 13. ἐκ βουλῆς. C. ἐκβολή. τὰ αὐτά. C. τοιαῦτα. 15. Σφήτιοι. 16. Σφητοί. Ἀχαρνεῖς ἄγριοι. 17. παρεγγράπτους. C. ἀγράφους νόμους.

ANNOTATIONES.

Ἀγωγεύς.

Scripsit grammaticus noster, ἐν ᾧ ἄγονται οἱ ἵπποι· sic enim explicatur codicis corruptela, dein idem legitur apud Zonaram, qui potissimum videndus est hoc loco. Glossae enim, quae initio huius lexici occurrunt neque ad ius attinent, ad verbum fere conspirant cum iis, quae reperiuntur apud Zonaram. Sunt autem ἀγωγεύς, ἀγωνία etc. — ἀγωγή. Sed et apud Zonaram et apud nostrum legendum censeo, καὶ ὁ λῶρος, ᾧ ἄγονται οἱ ἵπποι, ut recte Photius et Beck. An. 333, 17: ἀγωγεῖ, τῷ ἱμάντι, ᾧ ἄγεται ὁ ἵππος etc. Prior significatio, ut monuit Meierus, sequioris est aetatis, quae ἀγωγὴ et ἐναγωγὴ de iudiciali actione, ἐνάγειν autem de ea instituenda dicebat: posterior occurrit apud Xenophont. de re equestri. 6, 5. 8, 3 et in fragmento Strattidis apud Poll. X, 55.

Ἀγραφίου δίκη.

Ut in plurimis lexicis MS., sic in codice Cantabrigiensi saepenumero omittitur litera initialis, quod semel monuisse sufficiat. Verba, καὶ τὸν τὸ ῥητὸν ἀποδόντα οἷς ὤφειλεν, corrupta sunt. Deest enim aliquid sententiae, neque aerarius post debitum

solutum potest dici solvisse τὸ ῥητὸν i. e. τὸ ὡρισμένον, οἷς ὤφειλεν. Veri simile mihi videtur, scripsisse grammaticum: καὶ τὸν τὸ ῥητὸν ἀποδόντα ὃ ὤφειλε μὴ ἐξαλείψαντος. Quum ceteri grammatici diserte nil tradant de hoc modo τῆς ἀγραφίου δίκης, admodum difficile est locum corruptum in integrum restituere. Videntur facere cum nostro Beck. An. 199, 30 et Etym. M. in voce, ubi legitur: Ἀγραφίου· — ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ τῶν ἐγγραφόντων τοὺς μὴ ὀφείλοντας, quum Meierus hic legi iubeat ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ τῶν μὴ ἐγγραφόντων τοὺς ὀφείλοντας, sed nil mutandum arbitror, grammaticum vero confudisse δίκας ἀγραφίου et ψευδεγγραφῆς. Sequitur tamen ex iis, quae de ἀγραφίου actione tradunt ceteri grammatici, hanc actionem etiam competere κατὰ τοῦ τὸν ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ μὴ ἐγγράψαντος, etiamsi non dicant diserte. Si enim ἀγραφίου δίκη competit in aerarium, quod aut nomen eius in tabulas publicas non relatum (vid. Hes. in voce), aut ante debitum solutum expunctum esset (vid. Harp. i. v.), apparet simul agi de magistratu, qui propter gratiam ei alterutra in re adiuvisset.

Ἀντίδοσις.

Omnia recte et ordine procedent, si ante προκαλεῖται (nam sic sine dubio supplendum est) inserta particula καί, pro προκαλεῖται scripseris προκαλῆται. Eodem modo loquitur noster infra v. διαγραφή, saepenumero autem scriba confundit Ind. et Coni. (vide v. εἰσαγγελία). In Schol. ad Dem. Midian. p. 539, 29 ed. Dindorf legitur, νόμος ἦν παρ' Ἀθηναίοις, εἴ τις προβληθεὶς ἕτερος (ὑπὸ ἑτέρου P.) εἰς τὴν τριηραρχίαν, εἰ δὲ μὴ βούλοιτο ἐκεῖνος λαμβάνειν μὲν (μὲν om. V.) τὴν τοῦ νομιζομένου (ὀνομαζομένου margo P. ex cod. Par. ε.) οὐσίαν, διδόναι δὲ τὴν ἑαυτοῦ καὶ οὕτω τριηραρχεῖν, ubi Meierus annotat: „locus emendatu difficilis; sentenția fere haec desideratur: εἴ „τις προβληθεὶς εἰς τριηραρχίαν ἦν, προκαλεῖσθαι ἕτερον εἰς „τὴν τριηραρχίαν. εἰ δὲ μὴ βούλοιτο ἐκεῖνος, ἐκελεύετο λαμ-

„βάνειν κ. τ. λ." Non recte me iudice: pars posterior sanissima est: in priore est lacuna, quae hoc modo potest expleri: νόμος ἦν παρ' Ἀθηναίοις, εἴ τις προκληθεὶς εἰς τὴν τριηραρχίαν, ἕτερον εὐπορώτερον νομίζοι, τοῦτον προκαλεῖσθαι· εἰ δὲ μὴ βούλοιτο ἐκεῖνος κ. τ. λ. Sic demum intelligis voc. νομιζομένου. Confusione vulgari literarum β et κ, pro προκληθεὶς scriptum est προβληθείς.

Ἀγωνία.

Apud Zonaram p. 25 in voce legitur in fine: Ξενοφῶν δὲ τὸ ἀγωνίᾳ ἐν τῷ ἀγῶνι, ἐν τῷ ἀγῶνι καὶ ὁ φόβος, quae verba corrupta e nostro sunt emendanda, sic: Ξενοφῶν δὲ τὸ ἀγωνίᾳ ἐπὶ τοῦ ἀγῶνι, ὡς ἐν τῷ ἀγῶνι καὶ ὁ φόβος. Pars huius glossae exstat in Et. M. videlicet, ἀγωνία, ἐπὶ τοῦ εἰς ἀγῶνα μέλλοντος κατιέναι, καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἁπλῶς φόβου. οὕτως Ὠρίων. Saepius ἀγωνία ponitur pro ἀγών, quam hoc uno loco Xenophontis, qui legitur Cyr. II, 3, 15: νῦν γάρ, ἔφη, ἄνδρες εἰλημμένοι εἰσὶν ἐν δημοτικῇ ἀγωνίᾳ: v. c. apud Plat. Alcib. 2. p. 145 C: τί δ' εἴ τις ἱππεύειν ἢ τοξεύειν οἶδεν, ἢ αὖ παλαίειν ἢ πυκτεύειν ἤ τι τῆς ἄλλης ἀγωνίας κ. τ. λ. Vide imprimis Poll. III, 142: καὶ τὸ πρᾶγμα ἀγὼν καὶ ἀγωνία, καὶ σεμνότερον εἴποις ἄν, ἀγωνίαι γυμνικαί, καὶ ἀγωνίαι Διονυσιακαί. Nec mirum, quum ἀγωνία primo significet certamen, dein timorem, quo corripitur is, qui in certamen descensurus est, postremo apud recentiores simpliciter angorem, sollicitudinem.

Ἀγωνοθέτης.

Discrimen inter ἀγωνοθέτην et ἀθλοθέτην similiter tradunt Beck. An. 333, 28, Phot. etc. Sed vanum est grammaticorum figmentum, quum promiscue hisce vocabulis utantur scriptores. Vide Pierson. ad Moerid. in voce.

Ἀγήνωρ.

Male in fine leguntur verba ὑπὸ Ἰώνων δὲ ὁ ἄπορος, ὑπὸ

Ἀττικῶν ὁ τρυφερός, quum pertineant ad glossam antecedentem, ut iam monuit Meierus, quod patet e Zon. Suid. Et. M. In Et. M. pro τρυφερὸς legitur κοῦφος. Nequaquam verum esse potest, quod narrant grammatici ἄγαυρον a Ionibus dici τὸν ἄπορον. Causa erroris repetenda est a scholio in Hesiod. Theog. 831, 832:

ἄλλοτε δ' αὖτε (αἱ φωναὶ φθέγγοντο)
Ταύρου ἐριβρύχεω, μένος ἄσχετον ὄσσαν, ἀγαυροῦ·

ubi legitur ὄσσαν ἀγαυροῦ, κακοῦ ἢ ἀπόρου, quamquam satis perspicuum sit, ταῦρον ἀγαυρὸν nil aliud posse significare nisi taurum ferocem.

Ἀγύρτης.

Emendata est glossa e Zon. Hes. Poll. VII. 205.

Ἁβροχίτων.

Occurrit voc. Aesch. Pers. 541: λέκτρων τ' εὐνὰς ἁβροχίτωνας.

Ἀγών.

„Cum quinque promittat significationes, non potest sex do-„cere: verum coaluerunt hic duae glossae, quarum prior, quae „exstat etiam apud Et. Magn. derivata est e Schol. Iliad. Σ, „376, posterior ἡ πρὸς τοὺς ἀγῶνας ἄσκησις legitur etiam „apud Suid. et Phot." Meierus. Recte emendatur τὸν ἄθλον pro τὸ ἄθλον, quod nunquam possit significare ἀγών. Restat ut exscribam locos Homeri, qui citantur: primus legitur Od. Θ. 260: λείηναν δὲ χορόν, καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα. 2. Il. Ω. 1: λύτο δ' ἀγών, λαοὶ δὲ θοὰς ἐπὶ νῆας ἕκαστοι etc. 3. Il. Υ. 33: Ἥρη μὲν μετ' ἀγῶνα νεῶν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη. 4. Il. Η, 298: αἵτε μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.

Αγνώμονες.

Vide Platon. Lysid. p. 218 a: λείπονται δὴ οἱ ἔχοντες μὲν τὸ κακὸν τοῦτο, τὴν ἄγνοιαν, μήπω δὲ ὑπ' αὐτοῦ ὄντες ἀγνώμονες μηδὲ ἀμαθεῖς, ἀλλ' ἔτι ἡγούμενοι μὴ εἰδέναι ἃ μὴ ἴσασι.

Ἀγχιστεῖς.

Eadem glossa recurrit apud Beck. An. 213, 15 et 333, 6; Phot. Suid. Zonar. nisi quod apud hos pro *ζευχθέντες* legitur *μιχθέντες*.

Ἀγορά.

Pro particula *ὡς* requiritur *ὅθεν*, ut recte Zonaras p. 27, qui ut supra monui in glossis huiusce generis semper fere conspirat cum nostro: *ἀγορά, ἡ ἐκκλησία καὶ ἡ συνάθροισις, ὅθεν καὶ ὁ Νέστωρ ἀγορητής.* Item Suidas: *ἀγορὰ ἡ ἐκκλησία, ὅθεν ὁ Νέστωρ ἀγορητής.* Nestor ita dicitur Il. A. 248: *Τοῖσι δὲ Νέστωρ ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λίγυς Πυλίων ἀγορητής.* Verba *ἀγορᾶς Ὑπερείδης* etc. recurrunt apud Suid. et Harp. qui addunt nomen orationis, vid. *ἐν τῷ κατὰ Πολυεύκτου.*

Ἀγωγή.

Suidas in voce: *ἀγωγὴ ἡ διὰ τῶν ἠθῶν τοῦ τρόπου κατακόσμησις*, unde addidi praepositionem *διά*.

Ἀλογίου δίκη.

„Differt ea explicatio a reliquorum grammaticorum enarra„tione: iis enim *ἀλογίου* iudicium locum habere videtur, ubi„cunque magistratu perfuncti qui essent, rationes non reddi„dissent muneris, sive in eo munere pecuniam publicam tenuis„sent, sive non tenuissent (vide v. c. Hesych. *ἀλογίου δίκη, ἣν φεύγουσιν οἱ ἄρχοντες, λόγον οὐ δόντες τῶν τῆς ἀρχῆς διοικημάτων*, quocum faciunt Suid. Et. M. Zonar.); hic autem do„cetur *ἀλογίου* iudicio petitum esse, quicunque pecuniam pu„blicam ad sumptus publicos faciendos accepisset, neque eius „rationes reddidisset, sive cum magistratu fuisset, sive non „fuisset." Meierus. Utraque explicatio vera est, sed noster de uno tantum modo *τῆς ἀλογίου δίκης* loquitur.

Ἀντιγραφή.

Recte Meierus pro *δημοσίου* restituit *Δημοσθένους* et pro *ἑκάστου, ἑκατέρου.* Leguntur verba Demosthenis in oratione

κατὰ Στεφάνου A. § 46: *τὰ ψευδῆ μου κατεμαρτύρησε Στέφανος μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμμένα.* Ex *γραμματείῳ* primo factum est vulgari errore *γραμματίῳ*, tum *γράμματι.*

Ἀνθυπωμόσαντο.

Vide Beck. An. 404, 17: *ἀνθυπώμοσα· ἀντὶ τοῦ ὑπεῖπον τῇ ὑπωμοσίᾳ· οὕτω Δημοσθένης κατὰ Ὀλυμπιοδώρου.* Eandem glossam habent, Harp. in v. *ἀνθυπώμοσαν*, Suidas cum nostro i. v. *ἀνθυπωμοσία*. Verum scribendum est *ἀνθυπωμόσαντο*, ut docet Demosth. *κατὰ Ὀλυμπ.* § 25: *ὑπωμοσάμεθα ἡμεῖς τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρον δημοσίᾳ ἀπεῖναι στρατευόμενον, ὑπομοθέντος δὲ τούτου ἀνθυπωμόσαντο οἱ ἀντίδικοι.*

Ἀντιλαχεῖν.

Facile apparet verba codicis emendatione indigere: nemo enim *ἀντιλαγχάνει τοῖς διαιτηταῖς* sed *τοῖς διώκουσιν, τῷ ἑλόντι πρὸς τοὺς διαιτητάς.* Dabo exempla ex loquendi usu grammaticorum: legitur apud nostrum i. v. *μὴ οὖσα δίκη, — τοῖς διώκουσιν ἀντιλαγχάνοντας τὴν μὴ οὖσαν.* Vide Phot. *μὴ οὖσα δίκη, — ἀντελάγχανον τῷ ἑλόντι αὐτήν.* Videtur ergo hic requiri pro *διαιτηταῖς διώκουσι*, licet causam corruptelae non perspiciam. In eandem suspicionem inciderunt Dobraeus et Nauckius. Particula *καὶ* ante verba *οἱ ἐρήμην* etc. delenda est: saepius apud nostrum redundat ut infra i. v. *δίκη* in fine.

Ὑπωμοσία.

Tota haec glossa demonstrat inveterata esse nonnulla codicum vitia. Confudit enim grammaticus noster, ut mox demonstrabo, voc. *ἀπωμοσία* et *ὑπωμοσία*, quod facile fieri potest propter leve discrimen, quod in codicibus inter praepositiones *ἀπὸ* et *ὑπὸ* intercedit. Literarum initialium series, quae ut in praefatione monui non nisi semel interrumpitur palam ostendit grammatici ipsius hoc esse peccatum aut saltem eius, e cuius libro hoc lexicon conflavit. Demonstrabo nunc omnia, quae

leguntur ab initio usque ad verba *ἑτέρως οὖν λέγεται* etc. pertinere ad voc. *ὑπωμοσία*, simulque cetera vitia eximam. Initio scribendum est: *μίαν μὲν ὅταν τις γράψηται νόμον παρανόμων.* Necessario inserendum est pronomen *τις*, ter omissum, 1°. in fine huius ipsius glossae, *ὅταν κρινόμενος* quum scribat pro *ὅταν τις κρινόμενος*; 2°. i. v. *εἰς διαιτητῶν αἵρεσιν* in fine ubi legitur *ὅταν μὴ θέλῃ*; 3°. i. v. *ἔνδειξις* in verbis *Φάσις δέ ἐστιν ὅταν φαίνῃ* etc. Recte idem quod initio legitur ad *ὑπωμοσίαν* refert Poll. VIII, 56: *Ὑπωμοσία δέ ἐστιν, ὅταν τις ἢ ψήφισμα ἢ νόμον γραφέντα γράψηται ὡς ἀνεπιτήδειον. τοῦτο γὰρ ὑπομόσασθαι λέγουσι* etc. Vide et Poll. VIII, 44. In verbis *καταγνοὺς αὐτοὺς* pro *αὐτοὺς* requiritur *αὐτοῦ*, scilicet *τοῦ νόμου*. *Ἐξόμνυται* enim *παραλελογίσθαι καταγνοὺς τοῦ νόμου τὸ ἀσύμφορον*, ut Aristides apud Plut. c. 3: *πάλιν δὲ γράψας τινὰ γνώμην εἰς τὸν δῆμον, ἀντιλογίας οὔσης πρὸς αὐτὴν καὶ φιλονικίας ἐκράτει· μέλλοντος δὲ τοῦ προέδρου τὸν δῆμον ἐπερωτᾶν, αἰσθόμενος ἐκ τῶν λόγων αὐτῶν τὸ ἀσύμφορον, ἀπέστη τοῦ ψηφίσματος.* Emendationes, quas fecimus, confirmat Beck. An. 313, 8, ubi legitur recte i. v. *ὑπωμοσία, ὁπόταν τις νόμον ὑπ' ἄλλου εἰσηγηθέντα γράψηται παρανόμων ἢ αὐτὸς ὁ εἰσηγησάμενος καταγνοὺς αὐτοῦ ἐξομόσηται παραλελογίσθαι. ὑπωμοσία δὲ ἐκλήθη, ὅτι ὀμνύντες οἱ εἰσηγησάμενοι, μήτε ἐπ' ἀργυρίῳ τὸν νόμον θέσθαι μήτε κατὰ χάριν, ἀπελύοντο.* Legitur locus Demosthenis § 103: *καίτοι πόσα χρήματα τοὺς ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν ἢ τοὺς δευτέρους καὶ τρίτους οἴεσθέ μοι διδόναι, ὥστε μάλιστα μὲν μὴ θεῖναι τὸν νόμον τοῦτον, εἰ δὲ μή, καταβαλόντα ἐᾶν ἐν ὑπωμοσίᾳ.* Vides et apud Demosthenem *ὑπωμοσία* esse scriptum, non *ἀπωμοσία*. Quae sequuntur *κατὰ μίμησιν* etc. eodem fere modo leguntur apud Harp. sed in voce *ὑπωμοσία*. Ipse noster, qui narravit rem ipsam dici *ἀπωμοσίαν*, nihilominus addit *καὶ τὸ ποιεῖν τοῦτο ὑπόμνυσθαι λέγουσιν.* Pro accusativis *ἀποδημίαν, νόσον, ἄλλο*

τι requiruntur dativi, quod forsitan non esset monendum nisi editor novissimus annotasset: „accusativi servari poterunt, si „προφάσει χρώμενον in προφασιζόμενον mutaris." Sed cuinam hoc placebit collato loco Harp. ὑπωμοσία, τὸ ὑπερτίθεσθαί δίκην προφάσει χρώμενον ἀποδημίᾳ, ἢ νόσῳ, ἤ τινι τῶν παραπλησίων μεθ' ὅρκου οὕτως ἐλέγετο, καὶ τὸ ποιεῖν τοῦτο ὑπόμνυσθαι. Adde, quod plus semel confudit noster accusativum et dativum, v. c. i. v. κυαμεύονται pro κυάμοις scripsit κυάμους; i. v. μὴ οὖσα δίκη, ἀντιλαγχάνουσι pro ἀντιλαγχάνοντας; i. v. ὁροσάγγης, παρὰ Πέρσας pro παρὰ Πέρσαις. Verba ultima ἀπωμοσία, ὅταν etc. eodem fere modo leguntur apud Hesych. i. v. ἀπωμοσία, ὅταν τις κρινόμενος σκήπτηται μὴ εὐσχολεῖν πρὸς τοὺς δικαστάς, ἀνθυπομνύῃ δὲ ὁ ἀντίδικος, καὶ περὶ αὐτοῦ τούτου προδικάζωνται. (Cod. προδικάζονται). Hinc nostrum emendavi: qui vero confusionis in hoc lexico Indicativi et Coniunctivi exempla quaerit, inspiciat glossas διαψήφισις et εἰσαγγελία. Hanc occasionem nactus, emendabo locum Pollucis, qui legitur VIII, 56: ἡ δ' ἀπωμοσία ἐγίγνετο παρὰ τῶν ἀντιλεγόντων πρὸς τοὺς ἐξομνυμένους ἐπὶ προφάσει ἀρρωστίας ἢ ἀπουσίας. συνισταμένης δὲ περὶ τούτου δίκης, τὸ παρὰ τοῦ κρίνοντος ἔργον ἀπωμοσία καλεῖται. Si ἐξόμνυνται ἐπὶ προφάσει ἀρρωστίας ἢ ἀπουσίας in iudicio rei (οἱ κρινόμενοι), aliis verbis, utuntur τῇ ὑπωμοσίᾳ, is qui ἀντιλέγει πρὸς τοὺς ἐξομνυμένους i. e. ὁ κρίνων, ἀνθυπόμνυται, ut res ipsa monet. Vide praeterea Demosth. κατὰ Ὀλυμπ. § 25, quem locum ascripsi supra i. v. ἀνθυπωμόσαντο. Qui vero ἀνθυπόμνυται, is utitur non τῇ ἀπωμοσίᾳ, sed τῇ ἀνθυπωμοσίᾳ, unde scribes apud Poll. l. c. ἡ δ' ἀνθυπωμοσία — τοῦ κρίνοντος ἔργον ἀνθυπωμοσία καλεῖται. Nunc ad nostrum revertor. Nunquam credam verum esse, quod cum Hesychio tradit ἀπωμοσίαν totam dici actionem, in qua reus ὑπόμνυται, actor ἀνθυπόμνυται. Neque in voce ἀπωμοσία aliud quid latere, sed

Hesychium et nostrum, ut solent epitomatores, omnia confudisse puto. Per totam hanc annotationem hoc egi ut demonstrarem pro *ἀπωμοσία* scribendum esse *ὑπωμοσία*. In tali confusione restat, ut quaeram, quid linguae rationi conveniat. Hanc vero postulare voc. *ὑπωμοσία* apparet: *ἀπόμνυται* enim is, qui prorsus aliquid facere recusat, quod et analogia et usus linguae demonstrant; verum in hac glossa perspicuum est agi de iureiurando, quo quid in posterum differtur, qua in re recte credo usurpatur praepositio *ὑπό*: i. v. *ἀγχιστεῖς* (vide supra) eodem modo confudit praepositiones *ἀπὸ* et *ὑπό*.

Ἀπρόσκλητος.

Idem fere legitur apud Hesych. i. v. et B. A. 199, 14: *ἀπρόσκλητος δίκη, ἡ μὴ τυχοῦσα τῶν καλουμένων κλητόρων κατὰ τὸν νόμον* etc. Post *κατὰ* excidit articulus.

Ἀποστασίου δίκη.

Scriptum erat in codice, ni fallor, ut emendavi: *ἀποστασίου δίκη, ἡ κατὰ τῶν ἀπελευθέρων οὖσα τῶν ἀφισταμένων τοῦ ἀπελευθερωσάντος*. Sed vide, quid factum sit; in verbis *ἀπελευθέρων οὖσα*, duae literae *ων* siglo scriptae evanuerunt, reliqua *ἀπελευθέρ οὖσα* in unum vocabulum *ἀπελευθεροῦσα* coaluerunt. Quae vero nunc legebantur *κατὰ τῶν ἀπελευθεροῦσα τῶν ἀφισταμένων* ne grammaticus quidem concoquere poterat, sed paratum est remedium: verba *τῶν ἀφισταμένων* collocat ante *ἀπελευθεροῦσα*, e duobus articulis *τῶν* omittitur alter, et nata est lectio, quam nunc invenimus. Post *δίκη* inserui *ἡ*: conf. Hesych. i. v. *ἀποστασίου δίκη, ἡ κατὰ τῶν ἀπελευθέρων, ὅταν* (Cod. *ὅτε*) *ἀποστῶσιν τῶν ἐλευθερωσάντων.*

Ἀργίας δίκη.

Certatim editores verba corrupta *ἐάν τις ἁλῷ τίσαι· ἂν δ' ἅπαξ* emendarunt, coll. Poll. VIII, 42: *τῆς δ' ἀργίας, ἐπὶ μὲν Δράκοντος, ἀτιμία ἦν τὸ τίμημα, ἐπὶ δὲ Σόλωνος, εἰ τρίς τις ἁλῴη ἠτιμοῦτο.* Fons erroris quod litera *ε* in parti-

3*

cula ἐὰν corrupta est in αι. Verum non est scribendum, quod Dobraeo Nauckioque placuisse video, ἐάν τις ἁλῷ τρις sed ἐὰν τρὶς ἁλῷ τις; voc. τρὶς habet emphasin, igitur statim post ἐὰν collocari debet, ut recte Pollux l. c. εἰ τρίς τις ἁλῴη. In verbis ultimis ζημιοῦσθαι δραχμὰς ἑκατὸν dativum pro accusativo substitui (vide supra i. v. ὑπωμοσία), qui in talibus usurpari soleat, v. c. apud ipsum nostrum i. v. ἐπιβολή. ἔξεστι τοῖς ἄρχουσιν ἀργυρίῳ ζημιοῦν τοὺς ἁμαρτάνοντας κ. τ. λ. Quae verba hic citantur ex oratione Lysiae κατὰ Ἀρίστωνος („cuius „orationis memoria hoc uno loco nititur." Nauck.) eadem fere Diog. Laërt. Sol. VII, affert ex eiusdem oratione κατὰ Νικίου vid. καὶ ὁ ἀργὸς ὑπεύθυνος ἔστω παντὶ τῷ βουλομένῳ γράφεσθαι. Λυσίας δ᾽. ἐν τῷ κατὰ Νικίου Δράκοντά φησι γεγραφέναι τὸν νόμον, Σόλωνα δὲ τεθεικέναι. Uter recte non liquet.

Ἀτίμητος δίκη.

Pro τοσοῦτον requiritur τοσούτου. Dein expunxi ἐλάττονος, quod quis ignarus significationis verbi ὑποτιμήσασθαι addidit. Nil enim aliud significare potest ὑποτιμήσασθαι nisi τιμήσασθαι ἐλάττονος. Vide Xenoph. Apol. 23: πρῶτον μὲν γὰρ κελευόμενος ὑποτιμᾶσθαι (ὁ Σωκράτης) οὔτε αὐτὸς ὑπετιμήσατο οὔτε τοὺς φίλους εἴασεν, ἀλλὰ καὶ ἔλεγεν ὅτι τὸ ὑποτιμᾶσθαι ὁμολογοῦντος εἴη αδικεῖν. Confirmantur duae emendationes verbis Pollucis VIII, 63: ἀτίμητος δὲ δίκη, ἣν οὐκ ἔστιν ὑποτιμήσασθαι, ἀλλὰ τοσούτου ἐπιτετίμηται, ὅσου ἐπιγέγραπται.

Ἄτοπον.

Thom. Mag. ἄτοπον, οὐ μόνον τὸ ἄλογον, ἀλλὰ καὶ τὸ θαυμαστὸν καὶ παράδοξον. Πλάτων ἐν Φαίδωνι· ὡς ἄτοπον ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἔοικέ τι εἶναι τοῦτο. (p. 60. b.).

Βιαίων δίκη.

Emendata est glossa e schol. in Plat. p. 464. e. ubi eadem fere leguntur. Apud schol. Plat. pro σχολαστικαῖς est σχολικαῖς. Annotat Nauck. „σχολαστικαῖς ed. Dobraeus, σχο-

„λικαῖς Meier cum Schol. Plat. idque ipsum C. praebere „videtur."

Διαδικασία.

„Pessima glossa, quippe quae διαδικασίαν, quae sane non-„nunquam ἐπίκρισις erat τοῦ ἐπιτηδείου πρὸς λειτουργίαν „(Et. M. Suid. Hes.), id est locum etiam tum habebat, ubi ad „χορηγίαν vel τριηραρχίαν qui vocati essent, id oneris in „alios potius convenire contendebant, eam igitur confundat „cum δοκιμασίᾳ sive cum iudicio quod apud Athenienses om-„nes pati debebant, quicunque vel suffragiis vel sorte magistra-„tum populi Attici cepissent." Meier. Nemo credo intelligit, quid sibi velint verba ἣν τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς τριηράρχαις ποιοῦνται. Hoc vero modo confusio mihi nata videtur; coniunxit epitomator duas glossas, unam, διαδικασία ἐστὶν ἣν ποιοῦνται ὧν δεῖ τριηραρχεῖν, ὅτῳ προσήκει μᾶλλον. (vid. Suid. διαδικασία ἐστὶν ἣν ποιοῦνταί τινες τοῖς μέλλουσι χορη-γεῖν, οὓς ἂν ὁρισθῆναι βούλωνται, πότε χρὴ λειτουργεῖν αὐ-τούς.); alteram, δοκιμασία ἐστὶν ἣν ποιοῦνται ὧν δεῖ ἄρχειν. Tali modo saepius loquitur noster, v. c. i. v. διαμαρτυρία ἐστὶν ἣν τῶν κλήρων ἀντιποιούμενοι γράφονται. Coniunctis igitur duabus illis glossis scripsit in v. διαδικασία ἐστὶν ἣν τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς τριηράρχαις ποιοῦνται ὧν δεῖ ἄρχειν ἢ τριηραρχεῖν. Deinde addit τὸ δ' αὐτό ἐστι καὶ δοκιμασία. Nunc demum intelligimus cur addita sint verba τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς τριηράρχαις. Infra i. v. εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν idem fere fecit, sed illic non omnino falsum est quod tradit. Licet causam corruptelae mihi perspexisse videar, nolui tamen quidquam mutare: nil enim novi docet nos glossa neque ipsa verba grammatici praestare possum.

Γραφή.

Quae hic de voc. ἐπιγραφὴ leguntur nullam probabilem efficient sententiam, nisi mecum particulam ἤ, quae legitur

ante verba ἐν τῷ δικαστηρίῳ collocaris ante ἴδιον. Dein necessario requiritur pro dat. ἐπιχωρίῳ acc. ἐπιχώριον, vide supra i. v. ὑπωμοσία. Si quis enim qualemcunque ob causam in alio loco, seu in patria, seu alibi iudicium vellet haberi, quam ἐν τῷ ἰδίῳ, ἐν πόλει, ἐν τῷ δικαστηρίῳ i. e. eo ipso loco, quo vulgo iudicium haberi solebat, necesse erat huius loci nomen subscriptioni addi. Nusquam huius rei diserta fit mentio, nisi fortasse pertinet ad δίκας ἐκκλήτους, qua de re videtur etiam Dobraeus cogitasse, qui attulerit Poll. VIII, 57, 63. Prior locus huc non videtur facere: quae in posteriore leguntur, multo uberius exponit Schol. in Aesch. I, 89. Videtur haec causa fuisse erroris, quod quum vidisset scriptum, ut emendavi: ἐπιγραφὴ — ἢ ἴδιον ἐν πόλει, ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἢ ἐπιχώριον, οἷον Φαληροῖ, ἢ ἑτέρωθι, non cepit homo priorem ἢ copulam esse comparativam, duas posteriores disiunctivas, sed omnes tres esse disiunctivas credidit. Nunc in promptu erat ante verba ἐν τῷ δικαστηρίῳ inserere ἢ et acc. ἐπιχώριον solum inter. quatuor dat. positum, in hunc mutare casum. Adde, quod propter confusionem literarum η et ι, ante ἴδιον facillime potuit evadere particula ἢ.

Δεκάζειν.

Legitur locus Aeschinis I, 87: ἅπασα δήπου ἀνάγκη ἦν ἐκ τοῦ λόγου τούτου μαρτυρεῖν τὸν μέν, ὡς ἐδέκαζε, τὸν δέ, ὡς ἐδεκάζετο, προκειμένης ἑκατέρῳ ζημίας ἐκ τοῦ νόμου θανάτου. Apud Aeschinem hoc loco δεκάζειν esse idem atque παρακρούεσθαι i. e. φενακίζειν, ἐξαπατᾶν falsum est: habet hic suam notionem corrumpendi iudices, ut recte Schol. ad loc. cit. δεκάσαι ἐστὶ τὸ διαφθεῖραί τινας χρήμασι παραδικάσαι ἤ τι τοιοῦτον ποιῆσαι.

Διάγραπτος δίκη.

„Iusto arctior ea enarratio, διάγραπτος enim omnis et actio „et accusatio dicebatur, quae ab magistratu recepta primum

„et dein reiecta esset, quacunque ex causa factum esset, ut „reiiceretur; neque enim ea in re παραγραφὴ victrix plus „valebat quam reliquae causae." Meier. Cum nostro facit Poll. VIII, 57, qui hinc emendari potest: dicit enim, ἄγραπτος δὲ δίκη ἐκαλεῖτο ἡ ὑπὸ τῆς παραγραφῆς ἀναιρεθεῖσα καὶ διαγραφεῖσα. Statim vides pro ἄγραπτος esse scribendum διάγραπτος.

Διαγραφή.

Coniunctio καὶ initio demonstrat hanc glossam ex uberiore esse transscriptam, omissis nonnullis verbis, quae leguntur apud Zon. et in Lex. Vindob. i. v. διαγραφή, ἡ διατύπωσις τῶν μετάλλων δηλοῦσα μετὰ γραμμάτων, ἀπὸ ποίας ἀρχῆς μέχρι πόσου πέρατος πιπράσκεται. Quae supersunt eodem fere modo leguntur apud Zon. Suid. Lex. Vindob. Pro τυχόντος inserui τοῦ: omittunt etiam Suid. Zon.; in Lex. Vind. duo vocabula τοῦ τυχόντος evanuerunt. Pro τυχόντος Hemsterhusius in Thom. Mag. p. 212 emendat τοῦ ἄρχοντος, quod mihi non admodum placet. Διαγράφεται enim ἡ δίκη κατὰ συγχώρησιν τοῦ διώκοντος aut si res, antequam in iudicium venit, permittitur arbitro, qui non magistratus est sed ὁ τυχών, qui et actori et reo placet. Verba ultima λέγεται διαγραφὴ etc. usque ad finem paullo uberius leguntur apud Suid. i. v. διαγραφή, vid. καὶ τοῦτο ἐπὶ Ἰουστιανοῦ ἐγένετο ζημίαις πολλαῖς καθυποβάλλεσθαι τὴν πόλιν. Idem fere Zon. Exempla huius usus verbi διαγράφεσθαι ignota mihi sunt.

Διαψήφισις.

Pro ἐγγεγράφθαι legendum censeo παρεγγεγράφθαι, nam non δοκοῦσιν ἐγγεγράφθαι sed εἰσὶν ἐγγεγραμμένοι; dein oritur suspicio ne nomina falso in civium tabulas relata sint, δοκοῦσιν igitur παρεγγεγράφθαι. Sed videte quid factum sit: verbum παρεγγεγράφθαι ignotum erat grammatico, quod patet e voce Σφήττιος, ubi παρέγγραφος abiit in ἄγραφος ut apud Pho-

tium in eadem voce in ἔγγραφος. Omissa igitur praepositione παρὰ scripsit, ὅταν συνελθόντες κατὰ δῆμον οἱ δημόται ψῆφον φέρωσι κατὰ τῶν δοκούντων ἐγγεγράφθαι, non curans quam nihil hoc loco esset τῶν δοκούντων ἐγγεγράφθαι. Confirmatur emendatio testimonio Poll. VIII, 64: διαψήφισις δ' ἦν, τὸ τοὺς δημότας τὴν ψῆφον ὑπὲρ τῶν παρεγγεγράφθαι δοκούντων ἐνεγκεῖν. Idem Schol. in Plat. p. 855, c.

In verbis καὶ μὴ ὄντων Ἀθηναίων delenda est coniunctio καί. Quid enim significant verba ὅταν ψῆφον φέρωσι κατὰ τῶν δοκούντων παρεγγεγράφθαι nisi hoc: quum ferunt suffragium de iis, qui videntur esse Athenienses, quum nomina eorum in civium tabulas relata sint, sed non sunt; Graece, κατὰ τῶν δοκούντων εἶναι Ἀθηναίων καὶ μὴ ὄντων: itaque non potest addi: καὶ μὴ ὄντων Ἀθηναίων. Recte vero sententia sese habebit, si subiungis: quum sint ξένοι, non Athenienses, Graece: κατὰ τῶν δοκούντων παρεγγεγράφθαι μὴ ὄντων Ἀθηναίων. Eodem modo Harpocr. i. v. διαψήφισις dicit: διαψήφισις· ἰδίως λέγεται ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς δήμοις ἐξετάσεων, αἳ γίγνονται περὶ ἑκάστου τῶν δημοτευομένων, εἰ τῷ ὄντι πολίτης καὶ δημότης ἐστὶν ἢ παρεγγέγραπται ξένος ὤν· i. e. quaeritur, utrum revera civis sit an iniuria nomen eius in civium tabulas relatum sit, quum sit ξένος. Editores proposuerunt, Meierus: ἐγγεγράφθαι μὴ ὄντων, Nauckius: παρεγγεγράφθαι καὶ μὴ ὄντων. Uterque igitur dimidiam partem verae lectionis reperit. Doleo quod demum vidi ita esse emendanda codicis verba κατὰ τῶν δοκούντων ἐγγεγράφθαι καὶ μὴ ὄντων Ἀθηναίων, quum prior pars huius libelli iam typis expressa esset: antea enim mihi placuit, κατὰ τῶν δοκούντων παρεγγεγράφθαι, omissis verbis καὶ μὴ ὄντων Ἀθηναίων. Dies diem docet.

Διαμαρτυρία.

Recte Nauckius pro voc. δι' ἧς, αὐτοῦ et διαμαρτύρηται, quae in codice leguntur, correxit δι' ἣν, αὐτοῦ et διαμαρτύ-

ρεται. Ad verba καὶ ὅτι τὸ ὄνομα ὁποῖον ἕτοιμον annotat „verba corrupta." Nullam video corruptelam: dixit grammaticus: τὸ ὄνομα (διαμαρτυρία) τοῖόν ἐστι, ὁποῖόν ἐστιν ὄνομα ἕτοιμον i. e. hoc vocabulum tale est, quale est vocabulum statim paratum, si rem tantummodo audiveris. Alia de vocis significatione tradidit Harpocr., vide i. v.

Δίκη.

Rectius initio locutus esset grammaticus, si scripsisset δίκην δοῦναι τὸ ἐκτῖσαι τιμωρίας λέγεται, sed nil mutandum arbitror; saepius enim ita abrupte loquitur v. c. paullo ante i. v. διαγραφή, — λέγεται διαγραφὴ καὶ τὸ καθυποβάλλεσθαι ζημίαις πολλαῖς. Primae significationis exemplum est apud Hesiod. Ἔργ. κ. Ἡμ. 239: τοῖς δὲ δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς. Vide Et. M. i. v. De iis quae sequuntur novissimus editor annotat „verba desperata." Mea vero sententia in integrum possunt restitui. Si enim attente glossam perlegeris, suspicio tibi orietur, partem priorem ad δίκην referri debere; posteriorem vero, inde a verbis ὑπὲρ δὲ τῶν etc. pertinere ad γραφήν. Confirmatur haec suspicio testimoniis grammaticorum, vide v. c. Zon. δίκη, ἡ ὑπὲρ ἰδιωτικῶν ἀδικημάτων συνισταμένη κατηγορία, καὶ ἧς τὸ τίμημα ὥρισται τοῖς νόμοις, Beck. An. 241, 6. δίκη τί ἐστί· δίκη ἐστίν, ἣν ὑπὲρ ἰδίων ἁμαρτημάτων οἱ βουλόμενοι ἵστανται πρός τινας, καὶ ἧς τὸ ἐπιτίμιον ὡρισμένον ἐστὶ τοῖς νόμοις. Cum hisce duobus vides nostrum paucis mutatis initio conspirare. Quod vero ad posteriorem partem attinet, legitur apud Beck. An. 226, 27: Γραφή· δίκης ὄνομα, καθ' ἣν ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀλλήλους γράφονται, καὶ ἁλόντος τοῦ διωκομένου τιμᾷ τὸ δικαστήριον, ὅ τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι. Ecquae dubitatio superesse potest verba nostri etiam ad γραφὴν referenda esse, quum in fine ambo plane isdem verbis utantur, initio paululum dissentiant? Qua re semel constituta facilis nostri est

emendatio insertis verbis γραφή, ὄνομα δίκης. Plane simile vitium commissum est infra i. v. προβολή. Excerpserat hanc glossam ex uberiore, ubi de discrimine inter voc. προβολὴ et φάσις agebatur: in glossa contracta voc. φάσις excidit, unde et ea, quae pertinent ad voc. φάσις falso referuntur ad voc. προβολή.

Διωμοσία.

Nauckius suadente Meiero addidit post ἑκουσίων voc. φόνων, male ut mihi quidem videtur. Apparet enim ex explicatione vocis διωμοσία, eam tantummodo locum posse habere, si quis quid sciens sua sponte commiserit. Sin vero ἄκων commisit sive φόνον sive aliud crimen, non potest ὀμνύναι ὡς οὐκ ὢν ἔνοχος διώκεται, sed contra contendit commisisse quidem se crimen, verum invitum ideoque vitio hoc sibi non esse vertendum. Recte igitur in universum dixit grammaticus, περὶ τῶν ἑκουσίων.

Εἰσαγγελία.

Nomen iurisconsulti Καικιλίου, ter a nostro commemorati, nusquam sine labe evasit. In hac glossa abiit in Κικίνου (de confusione literarum λι et ν vide Cobet. Novae Lect. p. 282) et in Κακεῖ, postea i. v. πρόβολὴ in Κεκήλιος. Emendavit Dobraeus. Schneidewin in edit. Hyperidis p. 43 e Κακεῖ fecit κἀκεῖνος, sed litera maiuscula, qua Κακεῖ in codice scriptum est, satis demonstrat nomen proprium desiderari. Tempora verborum, quae suspensa sunt a particula ἐὰν ad unum modum et unum tempus sunt reducenda. Nulli ex editoribus placuit verbum νικοίη, quod hoc loco satis absurdum sit. Dobraeus οἰκοίη, Meier μισθοφορῇ, Nauckius οἰκῇ, Lugebil μετοικῇ. Ultimum non unam ob causam verum esse puto. Duobus praeterea testimoniis imprimis nituntur ea, quae nobis περὶ τῆς εἰσαγγελίας innotuerunt. Primum obtinet locum Hyperidis ὑπὲρ Εὐξενίππου εἰσαγγελίας ἀπολογία πρὸς Πολύευκτον, ubi

ipsa verba τοῦ εἰσαγγελτικοῦ νόμου ponuntur, vid. Col. XXII, 20, XXIII, 2. (utor editione Teubneriana), ἐάν τις τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων καταλύῃ· — ἢ συνίῃ ποι ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου ἢ ἑταιρικὸν συναγάγῃ, ἢ ἐάν τις πόλιν τινὰ προδῷ ἢ ναῦς ἢ πεζὴν ἢ ναυτικὴν στρατιάν, ἢ ῥήτωρ ὢν μὴ λέγῃ τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων χρήματα λαμβάνων (quibus postea Col. XXXIX addit) καὶ δωρεὰς παρὰ τῶν τἀναντία πραττόντων τῷ δήμῳ. Alter locus legitur apud Poll. VIII, 51—53, qui ex eiusdem Theophrasti libris περὶ νόμων se hausisse fatetur. Ascribam ea, quae huc faciunt: 52 ἐγίγνοντο δὲ εἰσαγγελίαι καὶ κατὰ τῶν καταλυόντων τὸν δῆμον ῥητόρων, ἢ μὴ τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ λεγόντων, ἢ πρὸς τοὺς πολεμίους ἄνευ τοῦ πεμφθῆναι ἀπελθόντων, ἢ προδόντων φρούριον ἢ στρατιὰν ἢ ναῦς, ὡς Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ νόμων. Hinc noster potest suppleri: quod Pollux pro χωρίον habet φρούριον non movet me ut cum Meiero apud nostrum idem voc. scribam, quum utrumque saepe idem significet neque liqueat, utrum scripserit Theophrastus. Quae apud Hyperidem leguntur multum faciunt ad aestimandam fidem, quae nostro sit habenda. Vides eum in plurimis consentire, sed plerumque brevius esse locutum, ut fere per totum fragmentum solet. Initio et noster et Pollux minus accurate videntur esse locuti. Prior enim pars τοῦ εἰσαγγελτικοῦ νόμου pertinet ad omnes Athenienses, posterior ad solos ῥήτορας, quod diserte ipse Hyperides dicit post ipsa verba legis l. c.: τὰ μὲν ἄνω τοῦ νόμου κατὰ πάντων τῶν πολιτῶν γράψαντες — τὸ δὲ τελευταῖον κατ' αὐτῶν τῶν ῥητόρων. Debebat igitur noster: ἐάν τις καταλύῃ τὸν δῆμον, ἢ ῥήτωρ ὢν μὴ τὰ ἄριστα συμβουλεύῃ etc. Eodem modo Pollux. Verba corruptissima εἴτε Θεμιστοκλέα — Ἀγραυλῆθεν emendavit Cobetus. Variae Lect. p. 169; eadem proposuit Dobraeus, nisi quod non κατὰ sed ὡς ante Κράτερον inseruit, quod mihi non praeferendum videtur, quum multo facilius κατὰ

quam ὡς hoc loco evanescere potuerit. Postea Dobraeus sententia mutata maluit: εἴγε (vel εἴπερ) Θεμιστοκλέα εἰσήγγειλεν, ὡς Κρ., sed decantatae illae δεύτεραι φροντίδες hic quidem non videntur fuisse σοφώτεραι. Idem Λεσβώτης mutavit in Λεωβότης, sed sincera nominis forma est Λεωβώτης, ut demonstravit Cob. Var. Lect. l. c. Nomen Crateri in codice male ὀξυτονεῖται: res enim est satis nota, adiectiva quae fiant nomina propria, retrahere accentum.

Perspicuum est quid significent verba: ἔνιοι δὲ τῶν — εἰσαγγελίαν, nempe: ἔνιοι — εἰώθεσαν λέγειν καὶ ἐπὶ τῶν μὴ μεγάλων ἀδικημάτων εἰσαγγελίαν. (Conf. Poll. VIII, 53 et Harpocr. i. v. in fine: locus posterior merito potest addi iis, e quibus potissimum scimus quid sit ἡ εἰσαγγελία, quod modo monere neglexi.) Nolui tamen quidquam mutare, quum versemur in vicinia loci corruptissimi, qui sequitur, scil.: ἔστι δ' ὅτε — εἰσήγγελλον, cuius sententiam non perspicio. Qui simul atque correctus est, constare potest de lacuna ante verba ὡς μὲν Φιλόχορος etc. Huc pertinent verba Poll. VIII, 53: χίλιοι δὲ κατὰ μὲν τὸν Σόλωνα τὰς εἰσαγγελίας ἔκρινον· κατὰ δὲ τὸν Φαληρέα καὶ πρὸς πεντακόσιοι. Unde Meierus annotat: „Philochorus, quod mille iudices de εἰσαγ„γελίαις iudicasse scripsit, ad veterem Solonis legem, Deme„trius, quod mille quingentos iudices in illis accusationibus „sedisse tradidit, ad morem postea, nescio quando, introduc„tum respexisse putandus est." In ultimis verbis σοφῶν in σοφιστῶν emendatum est e coll. Schol. Plat. 565. c., ubi eadem paullo uberius recurrunt.

Εἰς δατητῶν αἵρεσιν.

Pro verbis corruptis ἀλλ' εἴ τις καὶ recte emendavit Dobraeus ἄλλαι τε καί. Quae sint illae ἄλλαι δίκαι videre licet apud Poll. VIII, 89. δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν (τὸν ἄρχοντα) λαγχάνονται κακώσεως, παρανοίας, εἰς δατητῶν αἵρεσιν, (in

novissima editione Beckeri absurde legitur, *εἰς διαιτητῶν αἵρεσιν*: idem vitium commissum est Beck. An. 235, 26.) *ἐπιτροπῆς ὀρφανῶν, ἐπιτρόπων καταστάσεις, κλήρων καὶ ἐπικλήρων ἐπιδικασίαι.* Post *ὅταν* omissum est pronomen *τις*: vide supra i. v. *ὑπωμοσία.* Initio scribendum *εἰς δατητῶν αἵρεσιν*, ut infra recte legitur.

Ἔκκλητον.

Leguntur verba Euripidis. *Ὀρέστ.* 611: *μολὼν γὰρ εἰς ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον.* Pro *μολὼν* et *ὄχλος* irrepserunt apud nostrum glossemata *ἐλθὼν* et *λαός*. Sedulo enim lexicographi *μολὼν* explicant per *ἐλθών*, *ὄχλος* per *λαός*. Primus mihi ad manus est Zonaras, igitur dabit testimonium; habet i. v. *ὄχλος, ὁ συνεστραμμένος λαός.* Vocabulum *Ἀργείων* plane abiit.

Ἔνδειξις.

Respicitur hac in glossa illa *ἔνδειξις*, quae est *κατὰ τῶν ὀφειλόντων μὲν τῇ πόλει, πολιτεύεσθαι δὲ διαχειρούντων* (conf. Schol. Dem. p. 603, 17, ed. Dindorf.), quod satis apparet ex allato exemplo Aristogeitonis, quem Demosth. *κατὰ Ἀριστ.* A, 4, dicat: *ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ καὶ ἐγγεγραμμένον ἐν ἀκροπόλει, οὐκ ἐξὸν αὐτῷ, λέγειν.* Tali de *ἐνδείξει* dicit Poll. VIII, 49: *ἔνδειξις δ' ἦν πρὸς τὸν ἄρχοντα ὁμολογουμένου ἀδικήματος, οὐ κρίσεως, ἀλλὰ τιμωρίας δεομένου.* Totus enim populus audit eos in comitiis *εἰπόντας*: igitur res ipsa, propter quam *ἐνδείκνυνται* in dubium vocari nequit, Graece: *τῇ μὲν ἐνδείξει* i. e. ipsi facto, propter quod *ἐνδείκνυνται, οὐ δύναται ἀντιλέγεσθαι.* Vide, quae de confusione accusativi et dat. supra i. v. *ὑπωμοσία* disputavi. Idem voluit Dobraeus, quum proposuerit: *ὅτι πρὸς τὴν ἔνδειξιν οὐ δύναται ἀντιλέγεσθαι*, sed mea emendatio propius accedit ad textum: utrumque enim dicitur, et *ἀντιλέγω πρός τινα* et *ἀντιλέγω τινί*, v. c. Xenoph. Comm. 4, 6, 13. *εἴ τις αὐτῷ περί του ἀντιλέγοι.* Plura dabit exempla

Stephani Thes. i. v. Verba corrupta ὁ φάσκων οὐκ ὀφείλει recte Dobraeus mutavit in φάσκων οὐκ ὀφείλειν, insertis ante φάσκων verbis ὀφείλων τῷ δημοσίῳ, quae iure hic desiderentur. Vides, quod modo efficere sum conatus, Aristogeitonem non negare se esse concionatum, sed iure id se fecisse contendere, quippe qui nil aerario deberet. Post ὀρφανικῶν addidi οἴκων (quod ideo moneo, quum editor novissimus hanc vocem, iam a Dobraeo Meieroque insertam, in textum non receperit), primo quod manifesto loquitur περὶ οἴκων, secundo quod idem addunt Harp. et Phot. ubi eadem leguntur i. v., tertio quod post ὀρφανικῶν facillime excidere potuit.

Ἕνη καὶ νέα.

Immerito editores sollicitarunt verba: τὴν δὲ ἑξῆς — πρῶτον ὁλόκληρον, quae primo obtutu non admodum perspicua, sanissima sint. Dobraeus enim haec annotat: „an legendum ἢ πρώ„την· vel οὗπερ τὸ ὁλόκληρόν ἐστι νεομηνίαν· conf. Harp. v. „ἀγυιᾶς." Qua de coniectura Nauckius dicit: „non probare „ausim has coniecturas neque habeo, quomodo vitium loci tol„lam." Videtur igitur locus potius explicatione quam emendatione indigere. Narrat autem grammaticus, diem post τὴν ἕνην καὶ νέαν dici νουμηνίαν: at mensis iam priore die inceperat: ita, sed nondum totus dies ad novum mensem pertinebat, pars veteris erat mensis: κοινὴ ἐγένετο τῶν δύο μηνῶν. Dies post τὴν ἕνην καὶ νέαν primum ὁλόκληρος (iustus) est, i. e. non ex parte, sed totus ad novum mensem pertinet. Prioribus quidem mensibus sat multi dies ὁλόκληροι fuerant, sed novi mensis hic dies primum ὁλόκληρος erat: igitur addit: τοῦτ' ἔστι τοῦ νέου μηνός. Sic enim in fine legendum est pro τοῦτ' ἔστι νεόμηνον. Quod in verbis καὶ κατὰ τὸ ἑξῆς δὲ δευτέραν etc. pro δευτέρα legitur δύο, error in scriba satis facilis est, si utrumque vocabulum una litera β scribitur. Post verba τρίτην ἐπὶ δέκα manifesto lacuna est: caret pronomen ἥν, quod

sequitur, substantivo quo recte referri possit. Explevi eam e collatione loci simillimi, qui paullo ante legitur: *τὸ δὲ ἑξῆς τρίτην ἱσταμένου καὶ τετάρτην καὶ ἀναλόγως μέχρι τῆς δεκάδος*. (Meier supplevit *ἕως τῆς δεκάτης*). In codice pro *ἐπὶ τὸ ἔλαττον* est *ἐπὶ τῶν ἐλάττονι*. Annotat Nauckius: „*ἐπὶ τῶν* „*ἐλαττόνων* Meier. videtur alia medela requiri." Legendum est: *ἐπὶ τὸ ἔλαττον*: quemadmodum enim apud Thuc. I, 10. *ἐπὶ τὸ μεῖζον κοσμῆσαι* significat, ita *κοσμεῖν* ut res sensim fiat maior, sic *ἐπὶ τὸ ἔλαττον ἀριθμεῖν* nil aliud est nisi ita numerare, ut gradatim a maioribus numeris ad minores transeas, quod hoc loco fit: *ἐνάτη, ὀγδόη, καὶ τὰ ἑξῆς*. In verbis *ἣν ἐνίοτε μὲν ὁμοίως* etc. — *πρώτην καλοῦσι* maius latet vitium, quod apparebit, si primum breviter exposuero, quid aliunde innotuerit de nominibus, quibus ab Atheniensibus ultimi mensis dies dicti sunt. Reperio apud Demosth. XIX, 59 hunc ordinem dierum: *εἰκάς, ὑστέρα δεκάτη, ἐνάτη, ὀγδόη* — (§ 60 pergit) *ἑβδόμη, ἕκτη, πέμπτη, τετράς*. Deinde legimus apud Aristoph. Nub. 1131:

πέμπτη, τετράς, τρίτη, μετὰ ταύτην δευτέρα,
εἶθ' ἣν ἐγὼ μάλιστα πασῶν ἡμερῶν
δέδοικα καὶ πέφρικα καὶ βδελύττομαι,
εὐθὺς μετὰ ταύτην ἔσθ' ἕνη τε καὶ νέα.

Hinc videmus hanc fuisse seriem dierum in posteriore parte mensis: *εἰκάς* (20), *ὑστέρα δεκάτη* (21), *ἐνάτη* (22), *ὀγδόη* (23), *ἑβδόμη* (24), *ἕκτη* (25), *πέμπτη* (26), *τετράς* (27), *τρίτη* (28), *δευτέρα* (29), *ἕνη καὶ νέα* (30). Scholia ad locum Aristophanis citatum longiora sunt, quam quae transscribam. Plus semel illic series dierum exponitur, sed pariter ubique traditur *τὴν εἰκοστὴν δευτέραν* dici *ἐνάτην φθίνοντος* et igitur *τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην* appellari *δευτέραν φθίνοντος*. Dies vicesimus primus dicitur igitur *ὑστέρα δεκάτη*, ut tradunt pariter Phot. i. v. *ὑστέρα δεκάτη, ἡ ἐξ εἰκάδος ἡμέρα καλεῖται ὑπὸ τῶν Ἀττι-*

κῶν, ἣν ἡμεῖς πρώτην καὶ εἰκάδα καλοῦμεν, et Hesych. δεκάτη προτέρα, ἡ πρὸ εἰκάδος, ὡς ὑστέρα ἡ μετ' εἰκάδα. Postea hoc nomen in oblivionem abiit. Narrant Schol. Arist. l. c. diem vicesimum primum dici δεκάτην φθίνοντος, quod nomen grammatici videntur ἀναλόγως huic diei dedisse. Uno loco apud Schol. Arist. voc. ὑστέρα δεκάτη restituendum est, videlicet p. 126, 51 (ed. Didot.) ubi legitur: τὴν δὲ εἰκάδα πρώτην ὑστέραν εἰκάδα. In Annotationibus p. 445 ad hunc locum legitur: „Suidas (i. v. ἕνη καὶ νέα) — τὴν δὲ κα' „ὑστέραν δεκάδα. Ald. δεκάδα. Dindorfius. Corrigo ὑστέραν „εἰκάδα. Sic vicesimum primum mensis diem vocari dicit, op„positam cogitans τὴν μεγάλην εἰκάδα, quo nomine vicesi„mum diem esse appellatum traditur in scholio superiore l. 24 „et Florentino in annotatione ad l. 9 posita." Verum non est restituendum ὑστέραν εἰκάδα, sed ὑστέραν δεκάτην pro ὑστέραν δεκάδα.

Quibus expositis videamus, quid noster tradat. Narrat diem primum post τὴν εἰκάδα dici ἐνάτην φθίνοντος: hinc pergit, ita ut diem vicesimum nonum dicat πρώτην φθίνοντος. Supra vero ostendi in mense 30 dierum, de quali hic est sermo, diem vicesimum nonum semper dici δευτέραν φθίνοντος, diem vicesimum secundum ἐνάτην φθίνοντος. Dein nemo praeter nostrum tradit diem vicesimum etiam dici δεκάτην δευτέραν. Postremo in verbis ἕως τῆς πρώτης, ἥτις ἐστὶν ἐνάτη καὶ εἰκάς, ἣν τινες πρώτην καλοῦσι, ultima ἣν τινες πρώτην καλοῦσι non recte sese possunt habere. Si enim dies vicesimus nonus dicitur ἡ πρώτη, non potest addere ἣν τινες πρώτην καλοῦσι, sed aliud nomen nescio quod debet commemorare. Proposuit Dobraeus pro ἣν τινες, ἥντινα, sed sic nil melius verba intelliguntur. Vides igitur nostrum in parte posteriore glossae graviter errasse: conabor indagare, quae erroris fuerit causa. Nomen diei vicesimi primi ὑστέρα δεκάτη, postea ut

monui in oblivionem abiit. Inde putavit noster diem vicesimum non solum dici *εἰκάδα*, sed etiam *δεκάτην ὑστέραν*, quod facile corrumpitur in *δεκάτην δευτέραν*. Pergit et diem vicesimum primum dicit *ἐνάτην φθίνοντος*, diem vicesimum nonum *πρώτην φθίνοντος* et sic omnia confundit. Nolui tamen quidquam mutare; satis sit indicasse nullam ei fidem esse habendam. In codice pro *μετὰ τὴν εἰκάδα* legitur *μετ' αὐτὴν εἰκάδα* eodem modo, quo postea i. v. *μὴ οὖσα δίκη* pro *ἐπὶ τὴν κυρίαν τῆς διαίτης ἡμέραν* scripsit *ἐπὶ τὴν κυρίαν αὐτῆς διαίτης ἡμέραν*. Quod in fine tradit: *τὰς μετὰ τὴν εἰκάδα ἡμέρας* dici *ἀποφράδας παρόσον ἀποπέφρακται τὸ σελήνης φῶς ἐν αὐταῖς*, satis ridiculum est. Quis enim sibi persuadebit, dies *ἀποφράδας* et lunam quidquam inter sese habere commune. Res est obvia, duci hanc explicationem ex absurda etymologia voc. *ἀποφράς*.

Ἐπαγγέλλειν.

Legitur locus Aeschinis § 2. *ἐπήγγειλα αὐτῷ τὴν δοκιμασίαν ταυτηνί.*

Ἐπιτολή.

Conf. Lobeck in Phryn. p. 124 seqq.

Εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν.

Narrat grammaticus in Beck. An. p. 312, 31. *ὑφήγησις· — ὅταν τῶν δημοσίων τι κατέχειν δοκῇ τις κρύφα.* Hanc ipsam actionem, quam grammaticus Beck. *ὑφήγησιν*, Phot. *ἐφήγησιν* dicit, respicit noster, ubi dicit: *ἡ δὲ αὐτὴ καὶ ἐφήγησις λέγεται.* Recte enim *δίκη εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν* datur, *ὅταν τῶν δημοσίων τι κατέχειν τις δοκῇ κρύφα*: alias enim haec actio competit, quando quis ab altero rem privatam, de qua est controversia, v. c. hereditatem aut rem furtivam exhiberi vult. Licet ergo sensum verborum *ἡ δὲ αὐτὴ καὶ ἐφήγησις λέγεται* perspiciamus, male tamen est locutus: debebat tale quid: „si agitur de re publica exhibenda, haec ipsa actio dicitur *ἐφήγησις*." Habemus igitur unius vocis hasce tres formas:

ἀφήγησις (noster), *ἐφήγησις* (Phot.), *ὑφήγησις* (Beck. An.), e quibus *ἐφήγησις* forma genuina est. In voce *ἐπώνυμος ἄρχων* eodem errore pro praepositione *ἐφ-* scripsit *ἀφ-*, et i. v. *πρόστιμον* pro *ἐφηγεῖσθαι* legitur *ὑφηγεῖσθαι*. De confusione *ἀφηγεῖσθαι* et *ἐφηγεῖσθαι* vide sis Poll. VIII, 50. ed. Hemst. ibique notam. Hanc occasionem nactus emendabo alium locum, qui de hac actione exstat apud Miller. Mélanges de littérature Grecque. Paris. 1868. pag. 103, 104, quum memorabilis habeat exemplum corruptelae. Legitur autem: *Εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν καὶ ἐξ ἀφανῶν καταστάσεως· ὄνομα δίκης ἐστὶν ἣν ἐποιοῦντό τινες ἀπολέσαντές τι τῶν ἰδίων καὶ γνωρίσαντες. ἠνάγκαζον δὲ διὰ τῆς δίκης τὸν ἔχοντα ἐμφανῆ καταστῆσαι τὰ σῦλα καὶ παρὰ τίνος ὠνήσαντο ταῦτα, καὶ εἰ μὲν τὸν πωλήσαντα πατέρα* (f. *φανερὰ* annotat editor) *ἐδείκνυεν, ὁ ἀγὼν πρὸς ἐκεῖνον ἐγένετο· εἰ δὲ μή, πρὸς αὐτὸν τὸν ἔχοντα ἀπεφέροντο καὶ πρὸς τὸν ἄρχοντα* (f. inser. *ἐλαγχάνοντο* idem) *αἱ γραφαὶ καὶ τῆς ἐξ ἀφανῶν καταστάσεως· ἐκλήθη δὲ οὕτως ἡ δίκη διότι ὑπὲρ τοῦ ἐμφανίσαι τὰ σῦλα καὶ τὸν πωλήσαντα ἐγίνετο·* quae sic sunt emendanda: *Εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν καὶ ἐξ ἐμφανῶν καταστάσεως — καὶ παρὰ τίνος ὠνήσατο ταῦτα, καὶ εἰ μὲν τὸν πρατῆρα ἐδείκνυεν, ὁ ἀγὼν πρὸς ἐκεῖνον ἐγίγνετο, εἰ δὲ μή, πρὸς αὐτὸν τὸν ἔχοντα. ἀπεφέροντο δὲ πρὸς τὸν ἄρχοντα γραφαὶ ἄλλαι τε καὶ ἡ ἐξ ἐμφανῶν καταστάσεως· ἐκλήθη δὲ οὕτως ἡ δίκη διότι ὑπὲρ τοῦ ἐμφανίσαι τὰ σῦλα καὶ τὸν πρατῆρα ἐγίγνετο.* Vides in margine fuisse adscriptum *πωλήσαντα* ad voc. *πρατῆρα*, quod deinde in textum irrepsit, vocabulo *πρατὴρ* in *πατὴρ* reficto.

Ἐ*πιδήμιος ἄρχων*.

Dobraeus pro *ἐπιδήμος* scripsit *ἐπιδήμιος*, errorem vero grammatici, qui *κατὰ δῆμον* dicere debuerit, statuit. Meierus annotat: „*ἐπιδήμιον* quis Atticorum scriptorum ea potestate dixerit „nescimus."

Ἐπίσκημμα.

In ultima voce διακρίνας latet vitium, nisi forte nonnulla exciderunt. Dobraeus proposuit διακρίνωσι. Vocabulum ἐπίσκημμα quantum scio nusquam occurrit: nulla vero est causa, cur id cum Meiero in ἐπισκήψασθαι mutem.

Ἐπιτίμιον.

Recte Dobraeus τὴν mutavit in τι ἦν. Ante γραφὴν desideratur articulus τὴν qui excidit, verbis τι ἦν semel corruptis in τήν. Immerito editores sollicitasse mihi videntur verbum σιωπησάντων. Dobraeus enim proposuit καιτασιωπησάντων, Sauppius in Orat. Att. II, 175, 19 ὀλιγωρησάντων, (coll. Beck. An. 193, 23: Τῶν μὴ ἐπεξιόντων τὰς δίκας: οἱ γραφόμενοι δίκας καὶ μὴ πάλιν ἐπεξιόντες, ἀλλ' ὀλιγωροῦντες καταμαρτυρῆσαι.) quod si scripsisset grammaticus, nemo eum reprehenderet, sed σιωπησάντων mutare in ὀλιγωρησάντων, hoc non est emendare. Idem valde placuit Nauckio. Efficere igitur conabor recte sese habere verb. σιωπησάντων: dicit autem noster: poena constituta est in eos, qui causam, semel in iudicium deductam, deserunt, i. e. non amplius de ea loquuntur. Apte Meierus contulit ea, quae supra i. v. ὑπωμοσία leguntur: ὀμνύοντες ἀφίενται μήτε ἀργυρίῳ πεισθῆναι μήτε καταχαρίσασθαι τὴν σιγήν. Iureiurando enim interposito negant se gratia esse permotos, ne quid amplius dicant de rogatione quam tulissent: hinc patet verba, quae notionem silendi, tacendi habeant, duas habere significationes in Graecitate grammaticorum: prima est vulgaris, si caves ne res aut tibi soli aut paucis admodum nota in plurum notitiam perveniat; altera, si de re omnibus nota amplius disserere non vis. Quemadmodum igitur supra is qui καταχαρίζεται τὴν σιγὴν gratia permotus de rogatione nil amplius dicit, sic is, qui σιωπᾷ τὴν γραφὴν nil amplius loquitur de actione, quam instituerat. Interpunctionem post πεποίηκεν mutavit Sauppius:

Scheibius praeterea *οὑτοσὶ* pro *οὗτος* substituit. Legitur locus Demosthenis § 6: *ἔστι δὲ ταῦτα, ὥσπερ ἠκούσατ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου, ἐὰν ἐπεξιὼν τις μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, χιλίας ἀποτίνειν, κἂν μὴ ἐπεξίῃ, ὦ Θεοκρίνη, χιλίας ἑτέρας. κ. τ. λ.*

Ἐπιθαυμάζειν.

Leguntur verba Aristophanis. Nub. 1147.

χρὴ γὰρ ἐπιθαυμάζειν τι τὸν διδάσκαλον.

Idem tradunt scholia ad hunc locum, videlicet: *ἐπιθαυμάζειν, ἀντὶ τοῦ δώροις τιμᾶν.* R. *θαυμαστῶς τιμᾶν καὶ δεξιοῦσθαι.* Iunt. Br. *θαυμάζειν. θαυμαστῶς τιμᾶν καὶ ἀξιοῦσθαι.*

Ἐπίταγμα.

Zonaras. *ἐπίταγμα· δύο τέλη ἱππέων, ἀνδρῶν ἐννακισχιλίων ἐννενηκονταέξ.* Idem Suidas ubi i. v. *ἐφίππων ὀνόματα* enumerat et explicat *τὰ τῶν ἐφίππων ὀνόματα*, qualia sunt: *ἴλη, ἐπιλαρχία, ταραντιναρχία — τέλος, ἐπίταγμα.*

Ἐπιγραφέας.

Eadem glossa apud alios grammaticos occurrit, vide v. c. Harpocr. i. v., qui citat oratorem, cuius verba respicit glossa, videlicet *Λυσίας ἐν τῷ περὶ τῆς εἰσφορᾶς.* Haec glossa cum sequente coniuncta isdem verbis legitur in Harpocrationis Cod. Fed. Morelli: vide Harp. ed. Dindorf. II, 233.

Ἐπιγραφομένῳ.

Coaluit haec glossa e duabus aliis, quae leguntur apud Zonaram et Suid., prima: *ἐπιγραφομένῳ, ἰδιοποιουμένῳ· εἰ καὶ δόξαν ἔμελλε φέρειν, τὰ ὑπ' ἄλλων εὑρημένα ἐπιγραφομένῳ·* altera: *ἐπιγράφων, βεβαιῶν, διισχυριζόμενος.*

Ἐπώνυμος ἄρχων.

Satis perspicuum est initio requiri praepositionem non *ἀπὸ* sed *ἐπί.* Quidquid enim respublica *χρηματίζει* fieri solet *ἐπὶ τοῦ ἄρχοντος. Ψηφίσματα* v. c. perferuntur *ἐπὶ τοῦ ἄρχοντος τοῦ δεῖνος.* Supra i. v. *εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν* eodem errore

pro ἐφήγησις scripsit ἀφήγησις. Meier proponit ἀφ' οὗ ὁ χρόνος vel ὁ ἐνιαυτὸς ἐν τῇ πόλει χρηματίζει! Recte Lugebil pro χορῶν emendavit θεωριῶν.

Εἱργμοῦ δίκη.

Legitur locus Demosthenis § 147 isdem verbis.

Εὔθυναι.

Transpositis literis pro εὔθυναι in codice scriptum est εὐθυνία. Eadem leguntur apud Schol. in Plat. 945 d, nisi quod recte pro χειρωσάντων scripsit χειρισάντων. Vide praeterea Harp. i. v. εὔθυνοι.

Θεσμοθετῶν ἀνάκρισις.

Initio Meierus vidit desiderari εἰσίν, quod facillime evadere potuit ante praepositionem ἐκ. Conf. Poll. VIII, 85 sq.

Θεωροί.

Legitur locus Herodoti lib. I, 59: Ἱπποκράτεϊ γὰρ ἐόντι ἰδιώτῃ καὶ θεωρέοντι τὰ Οὐλύμπια τέρας ἐγένετο μέγα. Hinc noster emendari potest: in fine necesse est dicat: οὐ θεωμένῳ λέγει, ἀλλὰ θεωρέοντι: corruptela fortasse hinc nata est, quod apud Herodotum sequitur: θύσαντος γὰρ αὐτοῦ τὰ ἱρὰ etc. Quod addit, τοῦτ' ἔστι θεωρῷ πεμφθέντι, si attente Herodoti locum perlegeris, videbis hanc explicationem esse verissimam, simul vero vitium apud eum deprehendes. Scriptorum enim multis confirmatur locis, quod non solum noster, sed certatim lexicographi monent, θεωρεῖν saepe significare θεωρὸς πεμφθῆναι, quod si fit semper additur praepositio εἰς, vide v. c. Thuc. VIII, 10. ἐθεώρουν εἰς τὰ Ἴσθμια: Arist. Vesp. 1188.

ἐγὼ δὲ τεθεώρηκα πώποτ' οὐδαμοῦ
πλὴν ἐς Πάρον, καὶ ταῦτα δύ' ὀβολὼ φέρων.

Legendum igitur arbitror et apud Herodotum et apud nostrum: Ἱπποκράτεϊ γὰρ ἐόντι ἰδιώτῃ καὶ θεωρέοντι εἰς τὰ Οὐλύμπια τέρας ἐγένετο μέγα.

Ἱερὸς γάμος.

„Nuptias facturos vel facientes *ἱεροὺς γάμους* Iovi Iunoni-„que celebrare solitos esse nemo quod sciam praeter hunc „grammaticum tradidit. Photius autem et Etym. M. ab Athe-„niensibus agi dicunt festum diem Iovis et Iunonis, qui *ἱερὸς* „*γάμος* dicatur: hi igitur ea sollemnia non propria nuptias „facientium sed communia fuisse volunt civitatis.” Meier. Quid praeter diem festum Iovis et Iunonis ab Atheniensibus actum significet *ἱερὸς γάμος* neque e nostro apparet, neque mea sententia ex iis quae Meinekius ad versiculum Anaxandridae:

εἰ γάρ τίς ἐστιν εὐπρεπής, ἱερὸν γάμον καλεῖτε

annotavit. Poet. Com. Graec. III. p. 178.

Ἶσαι αἱ ψῆφοι αὐτῷ ἐγένοντο.

Ut in codice huius glossae initium legitur, manifesto apparet aliquid orationi deesse. Harpocr. et Phot. i. v. *ἴσαι ψῆφοι* nil faciunt nisi citare locum Aeschin. *κατὰ* Κτησ. § 252, ubi legitur: *ἕτερος δ' ἰδιώτης ἐκπλεύσας εἰς Ῥόδον, ὅτι τὸν φόβον ἀνάνδρως ἤνεγκε, πρῴην ποτὲ εἰσηγγέλθη, καὶ ἴσαι αἱ ψῆφοι αὐτῷ ἐγένοντο.* Satis inde apparet grammaticos hunc Aeschinis locum respexisse, quum explicarent, quid significaret *ἴσαι ψῆφοι.* Quod si verum est, statim apud nostrum deprehendis ipsa verba Aeschinis, videl. *ἴσαι αἱ ψῆφοι αὐτῷ ἐγένοντο.* Pro *αὐτῷ* scriptum est *αὐτῶν*, ut supra i. v. *ἐπαγγέλλειν*, — *ἐπήγγειλα αὐτῶν τὴν δοκιμασίαν* pro *ἐπήγγειλα αὐτῷ* etc. Eadem Meieri est sententia. Supersunt verba: *δὲ ἴσαι ψῆφοι* etc. Ex iis quae sequuntur sententia manifesta est; tradit enim Aristoteles duo fuisse genera tabellarum, aut ut ipse dicit apud Harp. i. v. *τετρυπημένη*: (ubi ut recte monet Sauppius Orat. Att. II, 247 servata sunt, quae apud Aristotelem praecesserunt.) *ψῆφοι δέ εἰσι χαλκαῖ, — αἱ μὲν ἡμίσειαι τετρυπημέναι, αἱ δὲ ἡμίσειαι πλήρεις.* Quid autem apud nostrum fuerit scriptum, non video: prava interpunctio

effecit, ut omnia confusa et corrupta sint. Quod vero editores emendant, Dobraeus *δισσαὶ ψῆφοι*, Sauppius *δισσαὶ αἱ ψῆφοι*, ferri nequit. Utrumque enim significat, non *δύο γένη ἦν ψήφων* sed *δύο ἦσαν ψῆφοι*. Meierus verba *δὲ ἴσαι ψῆφοι* plane omittit.

Ἰτεαῖος.

Eadem fere leguntur apud Harp. i. v. *Ἰτεαῖος: Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Νικίδου· δῆμός ἐστι τῆς Ἀκαμαντίδος Ἰτέα, ἀφ' ἧς ὁ δημότης Ἰτεαῖος, ὥς φησι Διόδωρος.* Post voc. ultimum nostri *δημότης* necessario addendum *Ἰτεαῖος*.

Κακηγορίας δίκη.

Pro *καὶ* recte Dobraeus emendavit *κἄν*. Defendet emendationem Demosth. *πρὸς Λεπτίνην* § 104. *καὶ μὴν κἀκεῖνος τῶν καλῶς δοκούντων ἔχειν νόμων Σόλωνός ἐστι, μὴ λέγειν κακῶς τὸν τεθνεῶτα, μηδ' ἂν ὑπὸ τῶν ἐκείνου τις ἀκούῃ παίδων αὐτός.* Non potest dixisse Hyperides: *χιλίαις* (nam dativus requiritur, ut demonstravi supra i. v. *ἀργίας δίκη*) *μὲν ζημιοῦσθαι τοὺς κατοιχομένους, πεντακοσίαις δὲ τοὺς ζῶντας.* Sensus vero non obscurus; dixit enim eum, qui mortuo maledixisset *χιλίαις ζημιοῦσθαι*, qui vero vivo *πεντακοσίαις*. Dëest igitur aliquid sententiae, quod quomodo sit supplendum alii aliud sentient. Dobraeus *εἰ* vel *ἤν*, Sauppius *ἐὰν* ante articulos *τοὺς* inserendum putat. Meierus proponit: *χιλίαις μὲν ζημιοῦσθαι τοὺς τοὺς κατοιχομένους φησί, πεντακοσίαις δὲ τοὺς τοὺς ζῶντας κακηγοροῦντας.* Equidem arbitror Hyperidem scripsisse: *χιλίαις μὲν ζημιοῦνται οἱ τοὺς κατοιχομένους κακηγορήσαντες, πεντακοσίαις δὲ οἱ τοὺς ζῶντας.* Grammaticus haec verba e casu recto transtulit in casum obliquum, sed iteratio articuli *τοὺς* fecit, ut semel excideret: dein *κακηγορήσαντες* eo facilius excidit, quod participia *κατηχομένους* et *κατηγορήσαντες* (ut scripsit scriba) initio sunt inter se simillima.

Κημός.

Recte Nauckius pro *ἐπὶ τοῖς* correxit *ἐν τοῖς* cum Schol. Ar. Eq. 1150. In verbis: *ἦν δὲ τὸ παλαιὸν — μολύβδου* sine ullo dubio lacuna est. Si enim postea *ἐκ μολύβδου* factus est *ὁ κημός*, antea ex alia materia eum esse factum narrare debet. Scimus autem, qua e materia antiquitus factus sit ex Arist. Schol. Eq. 1150: *Κρατῖνος δ' αὐτὸν (τὸν κημόν) ἐν Νόμοις σχοίνινον ἠθμὸν καλεῖ· τοιοῦτος γὰρ ἐγίγνετο, καὶ ἦν παρόμοιος χώνῃ, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ.* Eodem modo Hesych. *κημός· — δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ἐπιτιθέμενον τῇ τῶν δικαστῶν ὑδρίᾳ πεπλεγμένον πῶμα, παρόμοιον χώνῃ.* Vide Beck. An. 275, 25 et Phot. i. v. Constat ex hisce testimoniis, antiquitus *τὸν κημὸν* fuisse *σχοίνινον*, prope similem *χώνῃ*: unde perspicimus, quid sibi velit apud nostrum vocabulum *χώνη*. Hoc igitur modo facillime lacuna poterit expleri, si scripseris: *ἦν δὲ τὸ παλαιὸν μὲν σχοίνινος, παρόμοιος χώνῃ, ὕστερον δὲ ἐκ μολύβδου.* Dobraeus proposuit: *ἦν δὲ τὸ παλαιὸν μὲν σχοίνινος, παραπλήσιος χώνῃ.* Praeferendum est adj. *παρόμοιος*, quod et apud Schol. Arist., et apud Hesych., et in Beck. An. exstet. In ultimis verbis: *πάνυ γὰρ ὁ* (pro *ἡ*, nam *κημὸς* masculini generis est) *κημὸς μετέωρα εἶχε χείλη ὡς τὸ ἐπισκοπεῖν*, primo obtutu aliquid sententiae dëesse vides, unde suspicaris nonnulla excidisse, sed perexigua tandem mutatione opus est, ut omnia recte sese habeant. Si enim pro *ὡς τὸ ἐπισκοπεῖν* scripseris *ὥστε ἐπισκοτεῖν*, omnia ordine procedent. *Ἐπισκοτεῖν* ipsum verbum est, quod hic requiritur, ubi dicere vult, *τὰ χείλη ἦν οὕτω μετέωρα*, ut impedirent quominus quisquam videret *τὴν ψῆφον καθιεμένην*. Hoc ipsum recte significari verbo *ἐπισκοτεῖν* planissime docebit Polyb. XXXIV, 12: (ascribam totum locum, ne quisquam dubitare possit.) *πρὸς τῷ πόντῳ τὸ Αἷμόν ἐστιν ὄρος, μέγιστον τῶν ταύτῃ καὶ ὑψηλότατον, μέσην πως διαιροῦν τὴν Θρᾴκην· ἀφ' οὗ φησι Πολύβιος ἀμφοτέρας καθορᾶσθαι τὰς θαλάττας, οὐκ ἀληθῆ λέγων· καὶ γὰρ*

τὸ διάστημα μέγα τὸ πρὸς Ἀδρίαν, καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα πολλά· i. e. multa sunt, quae officiunt oculis ne videant mare Adriaticum. Eodem modo Demosthenes exprobrat Midiae, quod οἰκίαν ᾠκοδόμηκεν Ἐλευσῖνι τοσαύτην, ὥστε πᾶσιν ἐπισκοτεῖν τοῖς ἐν τῷ τόπῳ (§ 158 κατὰ Μειδίου.) Recte Zonaras explicat: ἐπισκοτῶ καὶ ἐπισκοτεῖν, τὸ ἐπικεῖσθαί τινι καὶ ἀποτειχίζειν τὸ φῶς. Nauckius annotat: „ὥστε ἐπισκοτεῖν Dobraeus et Meier. „coniecerunt, sed uterque alteram suspicionem addidit, Dobraeus „ἢ ὥστε ἐπισκοπεῖν, Meier. ὥστε μὴ ἐπισκοπεῖν." Hinc verba ὥστε ἐπισκοτεῖν non ausus est in textum recipere. Fui igitur paullo longior, ne quisquam dubitaret, certissimam esse hanc emendationem.

Κήρυκες.

Particulam ὡς delendam arbitratur Meier, in φησὶν malit mutari Nauckius: mihi verbum φασὶ post Κέκροπος excidisse videtur. Idem narrant Schol. Aeschin. I, 20; Poll. VIII, 103. Pausanias tradit I, 38 ipsos Κήρυκας Ἀγλαύρου καὶ Ἑρμοῦ filium τὸν Κήρυκα esse perhibere.

Κλητῆρες.

In hac glossa, ut fere ubique, ubi occurrunt, confusa sunt verba προκαλεῖσθαι et προσκαλεῖσθαι. Recte igitur Dobraeus pro προκαλεῖσθαι et πρόκλησις emendavit apud nostrum προσκαλ. et πρόσκλ., ut pro διωκομένων scripsit δικῶν. Verba: καὶ ἀνάδυσις οὐδεμία ἢ τοῦ προσκεκλῆσθαι non unam ob causam laborant. Editores pro καὶ proponunt, Dobraeus ὡς vel ἵνα, Meier ὅπως. Sensus vero non obscurus: si enim οἱ κλητῆρες non adsunt τῇ προσκλήσει, periculum est ne reus in ius citatus non respondeat, quod impune ei facere liceat, quum nemo possit testari rite eum in ius esse vocatum. Sin vero οἱ κλητῆρες de in ius vocatione dant testimonium, reus qui εἰς τὴν κυρίαν οὐκ ἀπαντᾷ ἐρήμην ὀφλισκάνει, unde apparet ἀνάδυσιν τοῦ προσκεκλῆσθαι hic non habere locum, sed ἀνάδυσιν τῆς δίκης.

Conf. B. A. 268, 17. Respicienti mihi ea, quae in codice leguntur, grammaticus scripsisse videtur: *πάρεισι τῇ προσκλήσει, ἵν' ἀνάδυσις τῆς δίκης μηδεμία ᾖ τῷ προσκεκλημένῳ*. Vides, quam facile *ἵνα* ante *ἀνάδυσις* evanescere potuerit: inde necessario *μηδεμία* abiit in *οὐδεμία*. Nemo in talibus contendere potest, se ipsam auctoris manum restituisse, sed donec quid inveniatur, quod probabilius est propiusque ad codicis verba accedit, praestat haec ita emendari, praesertim quum de sensu constet. In hac voce duae coaluerunt glossae, quod apud nostrum iam saepius factum vidimus. Secundum enim grammaticos duas habet significationes *κλητήρ*: vide Schol. Arist. Vesp. 189. *κλητῆρες δέ, οἱ καλοῦντες εἰς τὸ δικαστήριον πάντας· σημαίνει δὲ ἡ λέξις καὶ τὸν μάρτυρα.* Idem legitur Schol. Arist. Av. 1422 et apud Suid. i. v. Vide praeterea Schol. Arist. Vesp. 1408: *κλητῆρα, μάρτυρα, τοῦτ' ἔστι τὸν εἰς τὸ δικαστήριον καλοῦντα ὑπηρέτην*; male dictum, non cepit Scholiastes duas esse significationes diversas: igitur pro *τοῦτ' ἔστι* debebat *ἢ καί*, aut tale quid. Conf. ipsum nostrum i. v. *προσκαλεῖται*. E locis citatis vides apud nostrum pro *ἐν δικαστηρίοις* requiri *εἰς δικαστήριον*. Postquam igitur in priore parte glossae egit de voc. *κλητήρ*, si significat *τὸν μάρτυρα*, in posteriore parte loquitur de altera significatione, si *κλητὴρ* est *ὁ εἰς τὸ δικαστήριον καλῶν ὑπηρέτης*. Hinc patet absurdam esse particulam *γὰρ* in verbis *κλητῆρες γὰρ λέγονται*, quae addita videtur, ut duae glossae inter se iungerentur. Dobraeus ultima verba, inde a *κλητῆρες γὰρ λέγονται* alius esse grammatici putavit, sed mea sententia mihi videtur probabilior, quum saepius grammaticus plures glossas in unam coniunxerit.

Κυαμεύονται.

Pro *ἀναρπάσας* recte Dobraeus emendavit *ἀνασπάσας*, quod ipsum verbum hic requiritur. Qui sunt paullo *δυσπειθέστεροι* inspiciant Lucian. Hermot. c. 40: *προσελθὼν δὴ τῶν ἀθλητῶν*

ἕκαστος, προσευξάμενος τῷ Διΐ, καθεὶς τὴν χεῖρα ἐς τὴν κάλπιν, ἀνασπᾷ τῶν κλήρων ἕνα. Meier ἁρπάσας.

Κυβευτικὸς φιμός.

Videtur glossa respicere verba Aeschinis κατὰ Τιμ. § 59: — διερρίπτουν εἰς τὴν ὁδὸν ἀστραγάλους τέ τινας διασείστους καὶ φιμοὺς καὶ κυβευτικὰ ἕτερα ὄργανα, etc. De verbis σύηνον τριχοειδὲς haec est annotatio Nauckii: „facillimum fuerit οἰσύινον „τροχοειδές, ac τροχοειδές iam Dobraeus voluit, sed probabilius „videtur, quod Meier suasit, σχοίνινον κωνοειδές." Admodum mihi placet emendatio οἰσύινον τροχοειδές, nec veri simile esse puto, talem φιμόν, de quali hic sermo est, fuisse πλέγμα κωνοειδές, praeterquam quod haec coniectura longius a textu recedit.

Κυρία ἐκκλησία.

Coniecturae virorum doctorum in priorem huius glossae partem, quae commemoratione dignae videntur, sunt Dobraei, qui pro τὸν δεδεμένον proposuit τῶν δεδημευμένων; Mülleri. Fragm. Hist. Gr. II, p. 116, qui tale quid Demetrium dixisse suspicatus est: κυρία ἐκκλησία, οὐκ ἐν ᾗ πλεῖστα ἐχρημάτιζον ἢ μέγιστα τῶν κοινῶν, ἀλλ' ἐν ᾗ τὰς τῶν δημευομένων ἀπογραφὰς ἀνεγίγνωσκον καὶ τὰ μισθώσιμα ἐμίσθουν· εἰκότως — ἐπιτιμήσειε· τίς γὰρ ἄν ποτε κυρίας ἐκκλησίας καλέσαι τοὺς Ἀθηναίους νομίσειεν ἐν αἷς τὰ μισθώσιμα ἐμίσθουν καὶ · · ·. Verum plane assentior Nauckio, dicenti: „locus ita „comparatus est ut sine novis subsidiis nihil possimus extun„dere." Bonum factum est, quod e falsa Demetrii opinione non multum lucraremur. Pergam ad partem posteriorem in qua breviter enumerantur ea, quae Aristoteles ἐν τῇ κυρίᾳ ἐκκλησίᾳ fieri narravit. Pro ἔφησε χειροτονεῖσθαι recte Meierus emendat φησὶν ἐπιχειροτονεῖσθαι. Statim enim quivis intelligit non in unaquaque κυρίᾳ ἐκκλησίᾳ τὰς ἀρχὰς χειροτονεῖσθαι. Conf. Poll. VIII, 95: τῶν δ' ἐκκλησιῶν ἡ μὲν κυρία, ἐν

ἢ τὰς ἀρχὰς ἐπιχειροτονοῦσιν, εἴπερ καλῶς ἄρχουσιν, ἢ ἀποχειροτονοῦσιν, etc. quibuscum confer Harp. i. v. *κυρία ἐκκλησία*, qui ex eodem Aristotelis libro hausisse se fatetur, ubi dicit: — *κυρίαν ἐκκλησίαν, ἐν ᾗ δεῖ τὰς ἀρχὰς ἀποχειροτονεῖν οἳ δοκοῦσι μὴ καλῶς ἄρχειν, καὶ περὶ Φυλακῆς δὲ τῆς χώρας.* Quae sequuntur paullo uberius leguntur apud Harp. l. c. *καὶ τὰς εἰσαγγελίας ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοὺς βουλομένους ποιεῖσθαί Φησιν.* Pro *δείξεις* Dobraeus emendavit *λήξεις* coll. Poll. VIII, 95: *κυρία, ἐν ᾗ — ἀναγιγνώσκουσιν — τὰς λήξεις τῶν κλήρων.* In fine bene Meierus *ἐπιχειροτονίαν* correxit in *προχειροτονίαν.* Vide ipsum nostrum i. v. *ὀστρακισμοῦ τρόπος — προυχειροτόνει μὲν ὁ δῆμος πρὸ τῆς ὀγδόης πρυτανείας, εἰ δοκεῖ τὸ ὄστρακον εἰσΦέρειν.*

Λειτουργεῖν.

Prior pars glossae legitur etiam apud Herodot. VII, 197: *λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοί*, unde vides leve vitium irrepsisse apud nostrum, qui *ἀρχαῖοι* scripserit pro *Ἀχαιοί.* Emendationem confirmat nexus periodi, qui populi nomen postulet.

Λογισταί.

Λογιστὰς emendavit Dobraeus, *ἄλλους δέκα συνηγόρους* Nauckius. Müller Fragm. Hist. II, p. 123 et V. Rosius Aristot. pseudepigr. p. 445 scripserunt: *ἄλλοι δέκα συνήγοροι* et *λογισταί*, quod mihi non praeferendum videtur; nam apud nostrum, qui plus semel confuderit accusativum et dat. (vide i. v. *ὑπωμοσία*), veri similius est verba *ἄλλοις δέκα συνηγόροις* corrupta esse ex *ἄλλους δέκα συνηγόρους* quam ex *ἄλλοι δέκα συνήγοροι.* Dein initio rectius loquitur Dobraei emendatione recepta: saepius autem tali modo loquitur Aristoteles in eodem libro, vide Harpocr. i. v. *ἐπιμελητὴς ἐμπορίου·* — *Ἀριστοτέλης „ἐμπορίου δ' ἐπιμελητὰς δέκα κληροῦσιν"* etc. In fine Dobraeus pro *ἕνα καὶ πεντακοσίους* legendum putat

χιλίους πεντακοσίους. Annotat Meierus: „cum Lex. rhet. „p. 276, 17, quocum ad verbum conspirat Etym. M. p. 569, 31, „logistas sortito factos esse contendat, reliqui autem gramma„tici de modo, quo illi facti sint, taceant omnino (nam quod „Pollux VIII, 99 videbatur docere sortitione ab senatu quin„gentorum instituta logistas esse factos, id iam intelleximus „esse nihili atque ex librariorum tantum Pollucis socordia „ortum male ad logistas referentium quod ille de *ἀντιγραφεῦσι* „docuerit), nunc ex Aristotele discimus eos suffragiis creatos „esse; Aristoteli autem quis dubitaverit plus tribuere quam „incerto illi grammatico, cui Lex. rhet. et Etym. M. sua de„bent? huius auctoritati satis erit tribuisse, si concesseris logis„tas antiquitus suffragiis, postea sorte factos esse."

Λύκος ἥρως.

Quid sit initio *λύκος ἥρετο ἱδρύματος* nemo intelligere potest. Certatim vero grammatici explicarunt, quid significaret *Λύκου δεκάς*, quo de proverbio in fine loquitur noster, unde emendari possunt verba corrupta.

Legitur apud Schol. Arist. Vesp. 389: *πρὸς τοῖς δικαστηρίοις Λύκος ἥρως ἵδρυτο. ἔθυον δ' αὐτῷ καὶ ἀπένεμον δικαστικὸν μίσθον*; apud Photium, i. v. *Λύκου δεκάς· παροιμιῶδες, ἐπεὶ Λύκος ὁ ἥρως ἵδρυτο παρὰ τοῖς δικαστηρίοις, ἔνθα προσήδρευον οἱ συκοφάνται· ἀφώριστο δὲ αὐτῷ τριώβολον τῆς ἡμέρας.* Conf. Hesych. i. v. Quos locos qui contulerit, non dubitabit, quin in vocabulo secundo *ἥρετο* lateat *ἥρως*. Qua voce restituta, *ἱδρύματος* mutabis in *ἵδρυτο*, dein expunges *ἦν*; sic eodem modo et paene isdem verbis loquetur noster atque Schol. in Arist. et Phot. Ultimum vocabulum *ἐδίκαζον* emendandum est in *ἐδεκάζοντο*, ut iam vidit Dobraeus: vide Phot. i. v. *Λύκου δεκάς, ἥρως — πρὸς ὃν οἱ δωροδοκοῦντες κατὰ δέκα συνεστρέφοντο.* Vide Harpocr. i. v. *δεκάζων*, qui addit fontem, unde hauserunt grammatici, videlicet: *Ἐρατοσθένῃ ἐν*

τοῖς περὶ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας. Proposuit Dobraeus: ἥρως ἱδρυμένος οὗτος ἦν. Immerito editores mihi videntur sollicitasse verba ᾧ καὶ αὐτὸ τὸ δικαστικὸν ἔνεμον; Nauckio enim suspectum videtur ᾧ, Dobraeus pro αὐτὸ legendum censet αὐτῷ.

Μεσοκρινεῖς.

Vide Phot. i. v. et Poll. VII, 98.

Μὴ οὖσα δίκη.

Pro ἀντιλαγχάνουσι recte Dobraeus ἀντιλαγχάνοντας. In verbis δεῖ γὰρ τοὺς ὑπὲρ δέκα δραχμῶν ἀμφισβητοῦντας διαιτητεῖς δέκα ἔτη λαμβάνειν plura sunt corrupta. Mirum factum εἰ δεῖ τοὺς ὑπὲρ δέκα δραχμῶν ἀμφισβητοῦντας διαιτητὰς λαμβάνειν, sed statim unusquisque videt pro δραχμῶν scribendum esse δραχμάς; vide Poll. VIII, 100: οἱ δὲ τετταράκοντα πρότερον μὲν ἦσαν τριάκοντα, οἳ περιιόντες κατὰ δήμους τὰ μέχρι δραχμῶν δέκα ἐδίκαζον, τὰ δὲ ὑπὲρ ταῦτα διαιτηταῖς παρεδίδοσαν· conf. Phot. i. v. τετταράκοντα. Verba corrupta διαιτητεῖς δέκα ἔτη λαμβάνειν feliciter mihi videtur emendasse Müller, qui Fragm. Hist. II, p. 364 proposuerit διαιτητὰς εἰς δίκην ἑκάστην λαμβάνειν. „Aliam emendandi viam ingressurus „erat Dobraeus, id quod loci ab eo allati indicant, Lex. Beck. „p. 186, I, 235, 23. Hesych. v. διαιτηταί, Suid. v. διαιτητάς." Nauckius. Hinc patet Dobraeum putasse latere in δέκα ἔτη annum aetatis τῶν διαιτητῶν, quod mihi non veri simile videtur. Pro κατὰ δίαιταν Dobraeus correxit καταδίαιταν, pro τὸ ὑπόμνυσθαι, εἶτα ὑπ., pro αὐτῆς διαίτης, τῆς διαίτης (vide supra i. v. ἕνη καὶ νέα.). Pro ὅπη δύνοντας scripsi ὅπως δύνωνται, Dobraeus ὅπῃ ἂν δύνωνται. Nemo intelligit, quid significent verba: κατ' ἐνίους δὲ ἡ ἀντίληξις· οὕτως ἀντιλαχεῖν ἐξῆν, sed si pro οὕτως scripseris ὅτῳ, inserto verbo ἐστί, nil desiderabis. Infra i. v. ὀστρακισμοῦ τρόπος pronomen ὅτῳ corruptum est in ὅτε. Saepius scribae confuderunt οὕτω et ὅτῳ, v. c. apud Phot. i. v. κατεχειροτόνησαν αὐτοῦ, ubi legitur in

codice: — ἔλεγεν ὁ κηρῦξ· οὕτω Μειδίας δοκεῖ ἀδικεῖν, ἀράτω τὴν χεῖρα, pro ὅτῳ Μειδίας etc. Causa est obvia: omittunt scribae iota subscriptum; confusionis literarum ου et ο exempla sunt passim, v. c. apud ipsum nostrum i. v. ῥητορική, ubi legitur ἐκβολὴ pro ἐκ βουλῆς. Ἐστὶ et εἰσὶ saepius a nostro omissa sunt; vide i. v. θεσμοθ. ἀνάκρ. Quod dicit: καὶ μετέγραψαν ἢ ὅλως ἐκ τῶν λόγων αὐτὴν ἀνεῖλον, non videtur grammaticus lectitasse Demosthenem, apud quem 39, 38 occurrit vox ἀντίληξις. Quod attinet ad ultima verba: ἐξῆν δὲ ἀντιλαγχάνειν ἐντὸς ἡμερῶν δέκα, idem Photius i. v. μὴ οὖσα δίκη; contra Poll. VIII, 61: ἀντιλαχεῖν δὲ ἐντὸς δύο μηνῶν ὑπῆρχεν.

Ναύκληρος.

Eandem glossam servavit Harpocr. i. v. ναύκληρος· Ὑπερείδης ἐν τῷ περὶ τοῦ ταρίχους οὐ μόνον ὡς ἡ συνήθεια χρῆται τῷ ὀνόματι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ μεμισθωμένου ἐπὶ τῷ τὰ ἐνοίκια ἐκλέγειν ἢ οἰκίας ἢ συνοικίας, ὡς ὁ αὐτὸς ῥήτωρ δηλοῖ ἐν τῷ πρὸς Ἀριστογείτονα etc. Vide Phot. et Suid i. v. Hinc nostrum emendavi. Conf. Isaeum VI, 19.

Νομοφύλακες.

Eadem glossa, sed multo uberior recurrit apud Phot. i. v. οἱ νομοφύλακες τίνες. Vide praeterea Harp. i. v. Poll. VIII, 94, B. A. 283, 16. Initio pro verbis οἱ μὲν γὰρ ἄρχοντες etc. Photius l. c. habet: οἱ μὲν γὰρ θεσμοθέται κατὰ τὰ πάτρια ἐστεφανωμένοι ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἀνέβαινον· οἱ δὲ νομοφύλακες στροφίοις λευκοῖς ἐχρῶντο. Poll. l. c. νομοφύλακες μὲν ἐστεφάνωντο στροφίῳ λευκῷ. Ante ἀρχόντων desideratur articulus: Phot. καταντικρὺ τῶν ἐννέα ἀρχόντων, καὶ τῇ Παλλάδι τὴν πομπὴν ἐκόσμουν, ὅτε κομίζοιτο τὸ ξόανον ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Poll. τὴν δὲ πομπὴν πέμπουσι τῇ θεῷ. In fine pro ἑπτὰ δὲ ἦσαν Meierus coniecit ἓξ δὲ ἦσαν, quae coniectura quo nitatur testimonio, nescio.

Ξενίας γραφή.

Eundem locum ex Aristotele bis citat Harpocr. i. v. *δωροξενία* et *παράστασις*: vide *παράστασις·* — *Ἀριστοτέλης δ' ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ περὶ τῶν θεσμοθετῶν λέγων φησὶν οὕτως· εἰσὶ δὲ γραφαὶ πρὸς αὐτούς, ὧν παράστασις τίθεται, ξενίας καὶ δωροξενίας, ἄν τις δῶρα δοὺς ἀποφύγῃ τὴν ξενίαν* etc. (i. v. *δωροξενία* pro *ξενίαν* legitur *συκοφαντίαν*). Hinc vides apud nostrum praepositiones *πρὸς* et *παρὰ* esse corruptas in *περί*. Pro *διδοὺς* rectius cum Harp. legitur *δούς*.

Ὅρος.

Nauckius proponit *καθολικώτερον*. Verba *τοῦτο καὶ ὅρος* emendavit Meierus. Quod ad ultima attinet verba, etiam pulchriora habet Zonaras i. v. *ἄνθρωπος·* — *ἡ ἄνθρωπός ἐστι ζῷον λογικόν, θνητόν, ὀρθοπεριπατητικόν, πλατυώνυχον, γελαστικόν.*

Ὀροσάγγης.

Haec prima est e quatuor glossis, quas reperit Millerus. Cum nostro initio consentit Phot. i. v. *ὀροσάγγαι, σωματοφύλακες βασιλέως*. Legitur locus Herodoti VIII, 85: *οἱ δ' εὐεργέται βασιλέος ὀροσάγγαι καλέονται Περσιστί*: apud nostrum forma Attica gen. *βασιλέος* irrepsit. *Νύμφις ὁ Ἡρακλεώτης* citatur apud Athenaeum XIV, 619 f: *Νύμφις δ' ἐν πρώτῳ περὶ Ἡρακλείας* etc., et XII, 536 a: *Νύμφις δὲ ὁ Ἡρακλεώτης ἐν ἕκτῳ τῶν περὶ τῆς πατρίδος*. Vocabulum *σαγγάνδης* non nisi hoc loco exstat. De voc. *παρασάγγης* haec est disputatio Dindorfii: Poët. Scen. Graec. 1869. p. 147, n°. 459: „Etymol. „M. p. 652, 12: *παρασάγγαι·* — *παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀνδρο-* „*μάχῃ* (*ἀνδρομάχῳ* Etym. Gud. p. 452, 31) *ἐπὶ τοῦ ἀγγέλου* „*εἴρηται*. Andromacham Sophoclis nemo praeter Etymologicum „memorat, cuius auctoritatem valde dubiam reddit locus gram- „matici in Appendice ad Photium p. 674, 25: *σαγγάνδαι* „(*ἀστάνδαι* Nauckius) *δὲ οἱ ἀποστελλόμενοι καλοῦνται. Σοφο-* „*κλῆς* etc. — *κεκλήκασιν*. Sophoclis verba fortasse servavit

„Hesychius: *παρασαγγιλόγῳ· οἱ Πέρσαι τοὺς διαγγέλλοντας* „*οὕτω λέγουσι*, ubi *παρασάγγῃ λόγῳ* scribendum. Monuit „Nauckius." Alter Herodoti locus legitur II, 6: *δύναται ὁ μὲν παρασάγγης τριήκοντα στάδια, ὁ δὲ σχοῖνος ἕκαστος, μέτρον ἐὼν Αἰγύπτιον, ἑξήκοντα στάδια.* De Irenaeo haec annotat Nauckius: „Irenaei sive Minucii Pacati commentarius „in Herodotum hoc uno loco commemoratur; disserui de homine „in commentat. de lexic. rhetor. p. X. Meier. adde quae dixit „Osannus Anecd. Rom. p. 87." Quae in fine leguntur, eadem fere habet Et. M. *ἀγγάρους· ἡ λέξις Περσική ἐστι· σημαίνει δὲ καὶ τοὺς ἐκ διαδοχῆς βασιλικοὺς γραμματοφόρους. ὅθεν καὶ τὸ εἰς βασιλικὰς ἀπάγειν τι χρείας ἀγγαρεύειν λέγεται· καὶ ἀγγαρεία, δουλεία· καὶ ἀγγάριος, δοῦλος ἢ ἄγγελος.*

Ὀργάς.

Idem dicit Phot. i. v. *ὀργάς, τὰ λοχμώδη καὶ ὀρεινὰ χωρία, καὶ οὐκ ἐπεργαζόμενα οὕτω καλεῖται*; rectius vero utitur adiectivo *ὀρεινὸς* pro *ὄρειος*. Verba *ἀπὸ τῆς ἄλσεως*, (scilicet *λέγεται*), quum desint fragmento a Millero reperto, alius grammaticus addidisse videtur. Saepenumero coniunguntur *ὀργὰς* et *ἄλσος*, vide Clem. Alex. Paedag. lib. III. p. 252: *καὶ προτεμενίσματα ἐξήσκηται, ἄλση τε καὶ ὀργάδες.* Harpocr. i. v. *ὀργεῶνας· — ἢ διὰ τὸ ἐν ταῖς ὀργάσι καὶ τοῖς ἄλσεσι τὰ ἱερὰ δρᾷν* etc. Annotat Nauckius: „novissimis *ἀπὸ τῆς* „*ἄλσεως* non habeo quid faciam. Meier. nulla in his verbis „difficultas; nimirum *ἄλσις* grammaticis est idem quod *αὔξησις*, „cuius abusus exempla attulit Fixius in Thes. Gr. L. vol. I, „1 p. 1581 D., sic Hesychius v. *ἄλσεα· τόποι κατάδενδροι*, „*πρὸς ἄλσιν καὶ αὔξησιν τῶν φυτῶν ὄντες ἐπιτήδειοι.*"

Ὀστρακισμοῦ τρόπος.

Vide Arist. Schol. Equit. 855: — *ὁ δὲ τρόπος τοιοῦτος τοῦ ἐξοστρακισμοῦ· προεχειροτόνει ὁ δῆμος ὄστρακον εἰσφέρειν,*

καὶ ὅταν δόξῃ, ἐφράττετο σανίσιν ἡ ἀγορά, etc. Hinc Meierus pro *προχειροτόνει* et *ὅτε δὲ δοκεῖ* scripsit *προυχειροτόνει* et *ὅτε δ' ἐδόκει*. Quae hic leguntur, *προυχειροτόνει μὲν ὁ δῆμος πρὸ τῆς ὀγδόης πρυτανείας*, non videnter convenire cum iis, quae supra i. v. *κυρία ἐκκλησία* ex Aristotelis libris narravit: *ἐπὶ δὲ τῆς ἕκτης πρυτανείας — καὶ περὶ τῆς ὀστρακοφορίας προχειροτονίαν δίδοσθαι, εἰ δοκεῖ ἢ μή*. Pro *στρέφοντες* Dobraeus coniecit *κάτω στρέφοντες*: idem emendavit verba corrupta *Πέρα τοῦ* in *Γεραιστοῦ*. In verbis *μόνος δὲ Ὑπέρβολος ἐκ τῶν ἀδόξων διὰ ἐξοστρακισθῆναι* cum Milleri fragmento legendum est, *μόνος — ἐξωστρακίσθη*, expuncta praepositione *διά*. Videtur scriba codicis Cantabrigiensis festinans omisisse verb. *ἐξωστρακίσθη* et iam scripsisse praepositionem, quae sequitur *διά*, quum errorem animadverteret. Retrahit igitur vestigia et nunc ordine pergit, sed negligit expungere *διά*. Dobraeus et Meierus coniecerant *δοκεῖ ἐξοστρακισθῆναι*.

Π ά ρ α λ ο ς.

Midias fuit *ταμίας τῆς Παράλου*. Vide Demosth. *κατὰ Μειδίου* § 171: *ὑμεῖς γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐχειροτονήσατε τοῦτον τῆς Παράλου ταμίαν*. Particulam *καὶ* post *Πάραλος* cum Meiero delevi: in *δὴ* eam mutavit Sauppius Orat. Att. II, p. 329: difficile est ad intelligendum quid hoc loco significaret *δή*. Leguntur loci Thucydidis, quos respicit noster, III, 33 et 77. Arist. Av. 1204 commemorat illas triremes. De *Ἀμμωνιάδι* vide Phot. Harpocr. i. v. Schol. Dem. ed. Dind. p. 570, 3. „Gravissimus hic locus est ad definiendum tempus „quo Aristotelis qui vulgo perhibetur *Πολιτεῖαι* scriptae sint: „qua de re post Meierum disputavit V. Rose Aristot. pseudepigr. „p. 397 sq." Nauckius. Pro *Στησίχορος* recte Dobraeus *Φιλόχορος*, coll. Harp. i. v. *ἱερὰ τριήρης*. Post *οἷον* excidit *οἱ* quod hoc loco facillime fieri potuit. Dobraeus coniecit *οἱ δὲ τῇ*, quod mihi non probandum videtur. Aeschines commemorat

τοὺς Παράλους, III, 162: *ὡς γάρ φασιν οἱ Πάραλοι καὶ οἱ πρεσβεύσαντες πρὸς Ἀλέξανδρον.*

Π α ρ ά σ τ α σ ι ς.

Haec glossa, quae in codice sequitur, non recepta est in textum a Dobraeo, quum nil novi ex ea discamus, sed ad verbum conspiret cum iis, quae in eadem voce leguntur apud Phot. et Harpocr. Ascribam eam, quum fortasse aliquid habeat utilitatis ad naturam codicis peccatorumque a scriba commissorum melius cognoscendam. Legitur autem in codice sic: *παράστασις· τὸ ὄνομα πολὺ παρὰ τοῖς ῥήτορσι. ἔστι δὲ δραχμὴ κατὰ δικαζομένους ὑπὸ τῶν δικαζομένων τὰς ἰδίας δίκας. Μένανδρος Μισιγύνῃ· ἕλκει δὲ γράμματι δι̂ ἐκεῖσε δίθυρον καὶ παράστασις μία Δραχμή· Ἀριστοτέλης δὲ ἐν Ἀθηναίων Πολιτείαι περὶ τῶν θεσμοθετῶν λέγων φησίν· εἰσὶ δὲ γραφαὶ πρὸς αὐτούς, ὧν παράστασις τίθεται ξενίας καὶ δωροξενίας· ἄν τις δῶρα δοὺς ἀποφύγῃ τὴν ξενίαν· καὶ ψευδογραφὰς καὶ ψευδοκτητίας καὶ δουλεύσεως καὶ βίου καὶ μοιχείας. Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς ἐν τοῖς περὶ Νομοθεσίας τοὺς διαιτητάς φησι λαμβάνειν τὰς δραχμάς· μίαν μὲν ἀπὸ τῆς λέξεως, ἣν παράστασιν ἐκάλουν· ἑτέραν δὲ κατὰ ὑπωμοσίου ἑκάστην. ἐκλήθη δὲ παράστασις, ἐπεὶ ἐδίδοτο ἐπὶ τὸ ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν παρασταθῆναι τὸν ἀντίδικον.* Quae verba plurimis locis corrupta ex Harp. Phot. Suid. sic sunt emendanda: *Παράστασις τοὔνομα — δραχμὴ καταβαλλομένη ὑπὸ — Μισογύνῃ·*

ἕλκει δὲ γραμματίδιον
ἐκεῖσε δίθυρον καὶ παράστασις μία
δραχμή.

Ἀριστοτέλης δ' ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ — καὶ ψευδεγγραφῆς καὶ ψευδοκλητίας καὶ βουλεύσεως καὶ ἀγραφίου — ἀπὸ τῆς λήξεως — καθ' ὑπωμοσίαν ἑκάστην — ἀντίδικον.

Π α ρ ε γ ρ ά ψ α ν τ ο.

Male initio Nauckius mihi videtur scripsisse *παράνομον*, non

παρανόμων ut recte suasit Meierus. Facillime nexus periodi constabit, si post *εἰσκομίζονται* inserueris *καί*: Nauckius maluit *εἰσκομίζονται* mutare in *εἰσκομίσαντες*. Ad verba codicis *οἱ νόμοι παρὰ* etc. idem annotat: „*νόμοι οἱ* Meier, *οἷον οἱ* Do„braeus, fortasse *οἱ νόμοι οἷον* vel *οἱονεί* praeferendum." Prior Nauckii coniectura vera est. Quis enim nescit *οἷον* saepissime usurpari a lexicographis in etymologia voc. cuiusdam: passim sunt exempla. Facillime hoc loco *οἷον* excidere potuit, quum in codice scriptum fuerit *οἱ νόμοι οἷ' παρὰ* etc.; supra i. v. *ἕνη καὶ νέα* pro *ἕνον* legitur *ἕν*, ubi eodem modo accentus gravis omissus errorem peperit.

Π ε ν έ σ τ α ι.

Simul disseram de hac glossa et de ea quae paullo post legitur: *πρόσοδός τις εἶναι φαίνεται* etc. Cur ita faciam mox lectoribus apparebit. Incipiam ab altera, ubi statim vides initio desiderari vocabulum, ad quod referantur verba *πρόσοδός τις εἶναι φαίνεται* etc. Pro *μίμημα* recte Dobraeus emendavit *τίμημα*, coll. Poll. VIII, 38: — *πρυτανεῖα* — *καὶ οἱ μὲν ἀπὸ ἑκατὸν δραχμῶν ἄχρι χιλίων δικαζόμενοι τρεῖς δραχμὰς κατετίθεντο, οἱ δὲ ἀπὸ χιλίων τριάκοντα*. Pro aoristo *κατέβαλον* requiritur imperfectum. In glossa *Πενέσται* voc. ultimum *πρυτανείαις* suspectum est. Servire enim coguntur *οἱ ἐν τοῖς ὅπλοις ἑαλωκότες* victoribus aut populo victori, Graece: *τοῖς κεκρατηκόσιν*: absurdum hoc loco est *ταῖς κεκρατηκυίαις πρυτανείαις*. Ut igitur modo ante verba *πρόσοδός τις* etc. voc. desideravi, sic nunc *πρυτανείαις* mihi videtur redundare. Verum hoc ipsum vocabulum *πρυτανεῖα* ante verba *πρόσοδός τις* etc. requiritur, quod e testimoniis aliorum grammaticorum demonstrabo. Vide Phot. i. v. *πρυτανεῖα· πρόσοδος εἰς τὰ δημόσια καταταττομένη, ἣν οἱ δικασάμενοί τισι καὶ ἡττηθέντες κατέβαλλον, ὡρισμένην ζημίαν κατατιθέντες ἑκάστοις* et paullo post: *πρυτανεῖα* — *σαφῶς μὲν οὐδεὶς εἶπεν τί δηλοῖ. τινὲς δὲ*

ἀργύριόν τι ἔφασαν εἶναι ὃ κατετίθεσαν οἱ δικαζόμενοι, ἐξ ὧν τὸ δικαστικὸν ἐδίδοτο τοῖς ἑξακισχιλίοις. Vides apud Photium eadem fere narrari de voc. *πρυτανεῖα*, atque apud nostrum leguntur, omissa voc. *πρυτανεῖα*: *πρόσοδός τις* etc. Dobraei est haec annotatio ad verba *πρόσοδός τις* etc. „an ad *πρό-* „*πεμπτα* referenda? vel cum *πρυτανεῖα* iungenda? hoc verius. „Becker. p. 192. vide Suid. *πρυτ.* Polluc. VIII, 38. emenda „*δεκάτας* Schol. Nub. 1134, male *δίκας* Hermann." Meierus proposuit: *πρόσοδός τις τοῦ δημοσίου τὰ πρυτανεῖα εἶναι φαίνεται.* Iam scripseram hoc, quum apud Millerum eandem glossam *Πενέσται* invenirem, unde vides confirmari meam emendationem. De causa corruptelae disputavi in praefatione p. 5, 6, ubi simul ostendi quid ex ea discere possimus.

Πινάκιον.

Dobraeus in codice legi tradit „; *κα*" vel potius „*ικα/*'", quod ipse in *Καικίλιος* vel *δέκατον* mutandum esse coniecit, sed certissima est Meieri emendatio reponentis *πινάκιον*. Est res difficilis et temeraria de codicis lectione iudicare, si ipsum codicem non videris: hoc tantummodo constat utramque simul lectionem in codice non inveniri. Si vero quis me rogaverit, quomodo *πινάκιον* in codice debeat esse scriptum, respondebo: litera *π* initialis omittitur; duae literae *ιν* facillime possunt confundi cum ea forma literae *κ*, quae in codicibus saepe invenitur. Si igitur in codice invenero voc. *κα* meum erit diiudicare, utrum hoc loco litera prima sit *κ* an *ιν*, quumque litera initialis *π* omissa sit, non aliud potest legi quam *πινάκιον*. *Πινάκιον* ipsum voc. est, quod explicatio grammatici requirit, vide Phot. i. v. *πινάκιον· σύμβολον δικαστικόν*, et Hesych. *πινάκιον, τὸ λεύκωμα· τινὲς δὲ καὶ σύμβολον δικαστικόν.* Recte Nauckius dicit, „non possum assentiri Maur. „Schmidtio, cui legendum videbatur *πινάκιον· Καικίλιος λέγει* „*καὶ σύμβολον δικαστικόν* (vide Didymi fragm. p. 389.)"

Προβολή.

Pravam interpunctionem, quae sententiam pessumdedit, recte emendavit Meierus, deleta particula δὲ insertaque praepositione κατὰ ante verba τῶν τὰ κοινὰ etc. Multa in hac glossa desiderantur: excerpta est ex uberiore, ubi de discrimine inter voc. προβολὴ et φάσις agebatur. Quae verba nunc leguntur a λανθάνοντος δὲ μήνυσις usque ad finem, pertinent ad φάσις, ut mox demonstrabo, ita ut de explicatione voc. προβολὴ nil supersit nisi haec tria verba: φανεροῦ μέν τινος. Longe maiorem glossae partem pertinere ad voc. φάσις apparet e Poll. VIII, 47: φάσις δὲ ἦν τὸ φαίνειν τοὺς περὶ τὰ μέταλλα ἀδικοῦντας, ἢ περὶ τὸ ἐμπόριον κακουργοῦντας ἢ περὶ τὰ τέλη, ἢ τῶν δημοσίων τι νενοσφισμένους, — . κοινῶς δὲ φάσεις ἐκαλοῦντο πᾶσαι αἱ μηνύσεις τῶν λανθανόντων ἀδικημάτων. Conf. Schol. Dem. ed. Dind. p. 793, 16. Vide Beck. An. 315, 16: φάσις· μήνυσις πρὸς τοὺς ἄρχοντας κατὰ τῶν ὑπορυττόντων τὸ μέταλλον, etc. Harp. φάσις· λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ δημοσίου ἐγκλήματος, ὅταν τις ἀποφαίνῃ τῶν δημοσίων ἔχοντα τινὰ μὴ πριάμενον, etc. Vides grammaticos eadem de voce φάσις tradere, atque apud nostrum leguntur. Idem perspexerat Meierus, quem in loco constituendo secutus sum. Ipsa verba grammatici praestare difficile est, sed sententiae certe satisfactum cautumque est ne quem in errorem possint inducere codicis verba.

Πρυτανεῖα.

Vide i. v. Πενέσται.

Προσκαλεῖται.

Vide i. v. κλητῆρες.

Πρόστιμον.

Verba ἐζημιοῦντο πρῶτον πρὸς ἀτιμίαν non unam ob causam vitium alere videntur. Primo non recte ponitur hoc loco πρῶτον, quum non narret, quae poena sit altera, qua tales homines afficiuntur. Dein πρὸς ἀτιμίαν hoc loco quid significet

difficile est ad intelligendum. Potest emendari noster e Schol. Demosth. ed. Dind. p. 593, 24, ubi eadem de re citantur verba Theophrasti: Θεόφραστος ἱστορεῖ λέγων οὕτως „Ἀθήνησιν „οὖν ἐν τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν, ἐὰν μὴ μεταλάβῃ τις τὸ πέμπτον „μέρος, χιλίας ἀποτίνει, καὶ ἔτι πρόσεστί τις ἀτιμία, οἷον τὸ „μὴ (C. omittit μὴ) ἐξεῖναι μήτε γράψασθαι παρανόμων μήτε φαίνειν μήτε ἐφηγεῖσθαι." Conf. Harpocr. ἐάν τις μὴ μεταλάβῃ τὸ ε΄ μέρος τῶν ψήφων, ὀφλισκάνει χιλίας καὶ πρόσεστιν ἀτιμία τις. Scriptum igitur fuisse credo in codice: ἐζημιοῦντο ‚α" καὶ πρόσεστί τις ἀτιμία. Supra i. v. λογισταὶ eodem modo, ni fallor, πεντακοσίους scriptum est, sic φ', superscripto siglo terminationis ους. Scriba fecit ex illis, ἐζημιοῦντο πρῶτον: dein reliqua facile corrumpi potuerunt in πρὸς ἀτιμίαν, quum ter continuo fere occurrant literae τι; καὶ erat otiosum, igitur expungitur. Pro ὑφηγεῖσθαι, recte Schol. in Dem. l. c. habet ἐφηγεῖσθαι, ut Demosth. ipse XXVI, B, 9: πάλιν τοίνυν ὅταν τις ἐπεξιὼν μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, ἐφ' οἷς οἱ νόμοι κελεύουσι τὸ λοιπὸν μὴ γράφεσθαι, μηδ' ἀπάγειν, μηδ' ἐφηγεῖσθαι etc. Vide supra i. v. εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν.

Ῥητορική.

Nusquam vestigium indagare potui significationis voc. ῥητορικὴ hic commemoratae, nisi quod et Phot. Suidasque prope similia tradunt i. v. Ῥήτωρ· — καὶ πολλοῖς ψηφίσμασι παραγέγραπται Ῥητορικὴ ἐκ βουλῆς, εἰ εἰσφέρει τις γνώμην ἀλλὰ μὴ αὐτὸς ἰδίᾳ τύχῃ εἰσηγούμενος. Hinc voc. ἐκβολὴ emendata est in ἐκ βουλῆς. In re obscura nulla est causa cur cum Sauppio Orat. Att. II, p. 236 pro γνώμας scribam γραφάς. Recte in fine Meierus pro τοιαῦτα scripsit τὰ αὐτά; Dobraeus proposuit ταῦτα.

Σφήττιοι.

Quod dicit καλοῦνται δὲ καὶ Σφηττοί, id falsum videtur.

In Et. M. i. v. Σφήττιοι eadem leguntur, nisi quod pro καλοῦνται scriptum est λέγονται. Hemsterh. ad Arist. Plut. p. 471 legendum censet in Et. M., λέγεται δὲ καὶ Σφηττοῖ, quod mihi verum videtur. Nostri verba praestat intacta relinquere, quum corruptela ulterius sit progressa. Eadem glossa apud alios lexicographos superest, unde noster emendari potest. Vide Harpocr. i. v. Ποταμός· — δῆμος τῆς Λεοντίδος, οὗ ὁ δημότης Ποτάμιος. ἐκωμῳδοῦντο δὲ ὡς ῥᾳδίως δεχόμενοι τοὺς παρεγγράπτους etc.

Pro παρεγγράπτους Photius et Et. M. i. v. Σφήττιοι habent ἐγγράφους νόμους. Veram lectionem servasse mihi videntur Et. M. i. v. Δρυαχαρνεῦ et Suidas i. v. Ποταμός, scil. παρεγγράφους, nam sic codicum lectiones variantes unde ortae sint, facile intelligitur. Quemadmodum enim supra i. v. διαψήφισις e verbo παρεγγεγράφθαι factum est apud nostrum ἐγγεγράφθαι, sic adi. παρεγγράφους apud Photium et Et. M. p. 738 mutatum est in ἐγγράφους. Omissa vero praepositione παρὰ adi. ἐγγράφους indigere videbatur substantivo: itaque ingeniosus homo addit νόμους. Venit postea emendator, qui talia secum reputat: ἔγγραφοι νόμοι quid significet ignoro, sed sine dubio scribendum est ἀγράφους νόμους, plus semel a scriptoribus commemoratos (vide v. c. Plato VIII, 563, d. et Dem. XVIII, 275): iam habes nostri lexici verba. Critici proposuerunt, Meinekius Hist. crit. com. gr. p. 234 παρεγγεγραμμένους, Meierus παραγραφομένους, Naberus in ed. Photii vol. 2, p. 193 παρεγγράπτους νόθους. De sensu igitur inter omnes constat: mea emendatio hoc nomine mihi videtur praeferenda, 1°. quod sic intelligimus codicum errores, 2°. quod et Suidas i. v. Ποταμὸς et Et. M. p. 288 habent παρεγγράφους. Facere non possum cum Nabero addente νόθους, quod mihi hoc loco supervacaneum videatur. Post Ἀχαρνεῖς desideratur particula ὡς. Addere poterat, quos grammatici certatim commemorant,

τοὺς Αἰξωνέας, *οἳ ἐκωμῳδοῦντο ὡς βλάσφημοι* (vide Harp. i. v.): tum *οἱ Θυμοιτάδαι καὶ Προσπάλτιοι ἐκωμῳδοῦντο ὡς δικαστικοί*. Causas, quas afferunt grammatici, cur *οἱ Σφήττιοι ἐκωμῳδοῦντο ὡς ὀξεῖς*, vide sis apud Schol. in Arist. Plut. 720.

INDEX SCRIPTORUM.

INDEX GRAECUS.

ADDENDA.

Sero vidi me errasse in emendanda glossa *διαψήφισις*. p. 13, 11. Legendum enim est: *διαψήφισίς ἐστιν ὅταν συνελθόντες κατὰ δῆμον οἱ δημόται ψῆφον φέρωσι κατὰ τῶν δοκούντων παρεγγεγράφθαι μὴ ὄντων Ἀθηναίων· ὃς δ' ἂν* etc. Argumenta attuli in annotatione ad h. v., ubi conf.

In glossa *Σφήττιοι* p. 26, 17 pro *παρεγγράπτους* legendum est *παρεγγράφους*. Vide annot.

Typothetarum errore in praefatione p. 5, l. 9 et 22 pro *οἷοιπερ* male legitur *οἷοίπερ*.

